

GABRIELA-DANIELA MARCHITAN

CORINA SIMIONESCU

AURELIA NEAGU

MARIUS MĂCIUCĂ

GEORGE PANȚICĂ

- COORDONATORI –

Învățământ tradițional sau învățământ digital?

ediția I

EDITURA CARTEA VRÂNCEANĂ

FOCȘANI, 2024

Coperta: Corina Simionescu

Tehnoredactare computerizată: Corina Simionescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Învățământ tradițional sau învățământ digital?/ coord.: Gabriela-

Daniela Marchitan, Corina Simionescu, Aurelia Neagu, Marius

Măciucă, George Panțică

Focșani: Cartea vrânceană, 2024

ISBN 978-606-95542-2-7

I. Marchitan, Gabriela-Daniela (coord.)

II. Simionescu, Corina

III. Neagu, Aurelia

IV. Măciucă, Marius

V. Panțică, George

Întreaga responsabilitate privind originalitatea lucrărilor aparține autorilor.

Cuprins

Cuvânt înainte - Învățământ tradițional sau învățământ digital?, prof. Gabriela-Daniela MARCHITAN, Director CCD Vrancea	7
Portretul unui dascăl-mentor, prof. Aurelia NEAGU, Colegiul Național „Al. I. Cuza” Focșani	9
Tradițional sau online? Viitorul educației între provocări și oportunități, prof. Marius Măciucă, Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea.....	13
Ziua Educației – învățământ tradițional versus învățământul online, Neagu Constantin Razvan, Liceul de Artă „Gh. Tattarescu”, Focșani.....	20
Între ON-line și OM-line, consilier școlar Stoican Mirela Daniela, C.J.R.A.E., Vrancea.....	233
Creativitate și inovație în educație, prof. Murgeanu Ana Alina, Școala Gimnazială „Emil Atanasiu” Garoafa.....	27
Construim o lume mai bună prin educația ecologică, prof. inv. preșcolar Avram Loredana, Grădinița cu P.P nr. 18, Focșani	311
De la cunoștințe la înțelepciune: Profesorii ca formatori ai viitorului, Trandafir Cezarina Loredana, Școala Gimnazială ”Profesor General Gheorghe Gheorghiu”, Gologanu, jud. Vrancea	33
Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în formarea elevilor pentru viață, Marinela Suliman-profesor, Școala Gimnazială ”Nicolae Iorga” Focșani	37
NATURA – CĂMINUL VIEȚII. Construind o lume mai bună prin educație ecologică, prof. Vîrnă Andreea, Colegiul Național Al.I.Cuza Focșani.....	39

Rolul jocului didactic în dezvoltarea comunicării elevilor din școala incluzivă, <i>Vrînceanu Alina Georgiana, C.J.R.A.E Vrancea/Focșani</i>	422
Dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor, <i>prof. Ivan Diana, Școala Gimnazială Găgești</i>	47
Educația ca putere: Dreptul fiecăruia la cunoaștere, <i>profesor Andreea-Mirabela Trifan, Liceul de Arte „Gh. Tătărescu” ..</i>	52
Învățare prin joc. Creativitate și inovație în educație, <i>Chetroiu-Corozanu Luminița-Georgiana, Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza" Panciu, Grădinița cu Program Normal nr.1</i>	57
Învățare prin joc: Creativitate și inovație în educație, <i>Datcu Irina - prof. învă. Preșcolar, Școala Gimnazială Ionel Sîrbu, Ciorăști</i>	622
Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în formarea viitorului, <i>prof. Nicoleta Dănilă, Școala Gimnazială "Nicolae Iorga" Focșani</i>	64
Educația ca putere: Dreptul fiecăruia la cunoaștere, <i>prof. Apostolie Ana Maria, Școala Gimnazială Pufești</i>	67
Joc. Joacă. Învățare, <i>prof. Borș Mihaela Vasilica, Școala Gimnazială Ploscuțeni</i>	70
Creativitate și inovație în educație, <i>Miron Elena Rodica, Colegiul Național Pedagogic "Spiru Haret" Focșani</i>	73
Educația ca putere: dreptul fiecăruia la cunoaștere, <i>prof. învățământ primar Claudia Antochi, Școala Gimnazială Nr. 2 Mărășești</i>	79
Educația digitală, <i>prof. Șarban Nicoleta GrațIELA, Colegiul Economic "Mihail Kogălniceanu" Focșani</i>	822

Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în dezvoltarea educațională a elevului, prof. Georgiana Mateiu, Colegiul Național Pedagogic Spiru Haret Focșani, Vrancea.....	844
Educația ca putere: dreptul fiecăruia la cunoaștere, Nan Iulia, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1 Odobești	888
Învățare prin joc. Creativitate și inovație în educație, prof. inv. preșc. Bîtculescu Anicuța, Grădinița cu P.N.Sihlea	933
În Dumbrava minunată a școlii cu o paradă a costumelor ecologice, prof. Manole Elena, Școala Gimnazială "Anghel Saligny" Focșani	955
Educația Viitorului: Descoperă Lumea Digitală!, Ionescu Cristina Elena, Școala Gimnazială Anghel Saligny Focșani	977
Jocul - instrument cheie pentru activarea curiozității, Bărbosu-Ene Cristina Daniela – prof., Școala Gimnazială „Principele Șerban Ghica și Principesa Aristița Ghica” Sihlea	1011
Învățare prin joc: Creativitate și inovație în educație, Stănescu Elena Cristina – profesor, Școala Gimnazială Păunești	1044
Școala ONLINE – avantaje și dezavantaje, Chitacu Violeta, prof. inv. primar, Școala Gimnazială „B. Șt. Delavrancea” Năruja, Vrancea	1111
Atitudinea grupului școlar față de elevii cu dificultăți de integrare, prof. inv. primar Toma Georgeta Geta, Școala Gimnazială Nănești, Vrancea.....	1144
Profesorul ca mentor: inspirație și impact în formarea viitorului, Profesor Popescu Tamara-Vasti, Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu” Focșani.....	1166

Evoluția exponențială a Tehnologiei Informației și rolul educației digitale, <i>Simionescu Florin Radu, pedagog, CSEI "Elena Doamna" Focșani</i>	120
Învățarea prin joc: Importanța jocului în dezvoltarea emoțională la preșcolari, <i>prof. Educație Timpurie, Sandu Aurelia</i>	1233
Creativitate și inovație în educație, <i>prof. învățământ primar Burs Adriana, Scoala Gimnazială „Dimitrie Gusti” Nereju</i>	1288
Utilizarea instrumentelor digitale moderne în contabilitate, <i>administrator financiar Buscă Mirela, CNU Focșani</i>	1322

Învățământ tradițional sau învățământ digital?

*Prof. Gabriela-Daniela MARCHITAN,
Director CCD Vrancea*

***„Educația nu constă în umplerea unui vas,
ci în aprinderea unui foc.”***
William Butler Yeats

Într-o perioadă în care educația traversează transformări profunde, ne bucurăm să vă aducem în atenție noul număr al volumului nostru, dedicat unei dezbateri esențiale pentru viitorul învățământului: **„Învățământ tradițional sau învățământ digital?”**. Această temă reflectă dilemele și provocările cu care se confruntă atât cadrele didactice, cât și elevii, părinții și factorii de decizie din domeniul educației.

Învățământul tradițional, bazat pe prezența fizică și interacțiunea directă între profesor și elev, are la bază o lungă tradiție și oferă stabilitate, structură și o relație umană esențială în procesul de învățare. Pe de altă parte, învățământul digital, accelerat de revoluția tehnologică și de evenimentele recente, deschide noi orizonturi prin flexibilitate, accesibilitate și resurse virtuale nelimitate.

Această ediție explorează nu doar avantajele și dezavantajele fiecărei metode, ci și impactul pe care schimbările actuale îl au asupra calității educației.

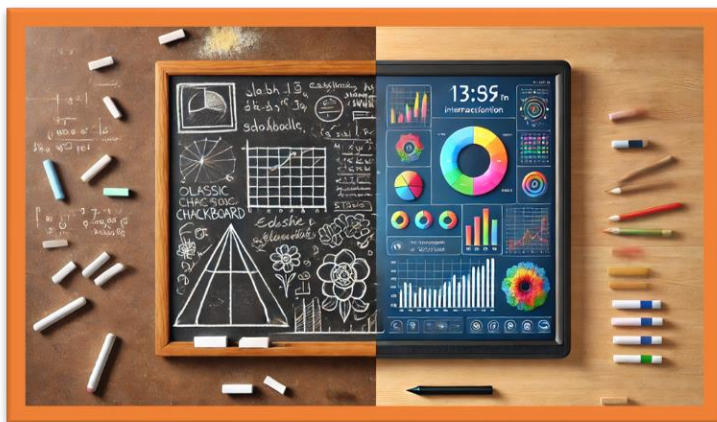
Contribuțiile participanților demonstrează o reflecție profundă asupra metodelor de predare și a modului în care tehnologia poate fi integrată în mod eficient în procesul educațional. Prin aceste exemple

originale, tinerele cadre didactice pot găsi surse de inspirație și răspunsuri la provocările actuale, ceea ce face din această publicație un instrument valoros pentru dezvoltarea lor profesională.

Articolele și studiile pe care le veți găsi în paginile acestei reviste aduc perspective valoroase din partea cadrelor didactice, oferind o bază solidă pentru a înțelege mai bine provocările, dar și oportunitățile educației contemporane.

Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea își exprimă recunoștința față de toți autorii care au contribuit la această publicație și își reafirmă angajamentul de a continua să ofere suport și resurse de calitate în beneficiul comunității educaționale.

Vă invităm să reflectați alături de noi asupra acestui subiect de maximă actualitate și să descoperiți cum putem găsi un echilibru între tradiție și inovare în procesul educațional!

Portretul unui dascăl-mentor

Prof. Aurelia NEAGU

Colegiul Național „Al. I. Cuza” Focșani

„Un copil, un profesor, o carte, un creion pot schimba lumea” acestea sunt cuvintele celei mai tinere câștigătoare a Premiului Nobel pentru Pace, Malala Yousafza. Oferind tuturor copiilor din lumea întreagă șanse egale la educație, vom putea construi o lume mai pașnică și lipsită de războaie.

Mentoratul poate fi o cale de urmat sau dorința de a fi îndrumat de către o persoană cu personalitate, este un reflex pe care toți îl avem încă din copilărie, când începem să ne uităm după modele și să le copiem. El ne poate influența personalitatea, astfel încât din punct de vedere social și profesional să fim acceptați ca parteneri egali în relațiile cu semenii nostri. Un model valabil de comportament are avantajul de a ne înlesni ocuparea unei poziții sociale. Din punct de vedere profesional, un mentor este foarte important în a explica și îndruma atât moduri de comportament, cât și transferul de cunoștințe. Aceste cunoștințe sunt procesul unor filtrări și acumulări de-a lungul mai multor ani de experiență.

Aș vrea, în trecut, să-l amintesc pe **Auguste Rodin care a fost mentorul lui Constantin Brâncuși**. În 1952, Brâncuși a scris un Omagiu lui Rodin, cu ocazia celui de-al patrulea „Salon al tinerei sculpturi” care a avut loc la Paris. „De la Michelangelo, sculptorii au căutat măreția. Au găsit doar grandilocvența. Nu are rost să dăm nume. În secolul al XIX lea, situația era disperată. A apărut Rodin și a transformat totul. Influența sa a fost, și rămâne, enormă. Când încă trăia, am expus la „Societatea națională a artelor frumoase” al cărui președinte era. Fără să mă consulte, mai mulți prieteni și protectori, printre care ASR Regina Elisabeta a României, au încercat să aranjeze să pot lucra în atelierul lui Rodin. Acesta a fost de acord să mă primească ca ucenic. Dar am refuzat, pentru că nimic nu crește la umbra marilor copaci. Prietenii mei, care nu cunoșteau reacția lui Rodin, au fost foarte supărați. Când a aflat decizia mea, Rodin a spus doar atât : „Pe termen lung, are dreptate. Este la fel de încăpățânat ca și mine”. Atitudinea lui Rodin față de propria artă era modestă. Când a terminat sculptura lui Balzac, care este indiscutabil,

punctul de pornire al sculpturii moderne, artistul declara: „, Ar trebui sa încep de acum, să îmi placă să lucrez”.

Brâncuși rămâne, peste veacuri, un artist desăvârșit, „în ale cărui mâini, sculptura nu a fost niciodată atât de aproape de perfecta reprezentare a esențelor” spunea Jean Cassou.

Este un caz fericit de mentor-discipol și pot spune fără tăgadă că discipolul și-a depășit mentorul.

Vom scotoci în istoria vremii și vom da peste marele George Enescu, care a fost mentor pentru cel mai mare violonist al lumii, Ion Voicu, cel care avea să interpreteze atât de frumos la vioara Stradivarius. „Ion Voicu a fost un reprezentant strălucit al artei muzicale românești în cele mai prestigioase centre culturale ale lumii, fiind considerat pretutindeni unul dintre marii violoniști ai veacului. Unicitatea expresiei sale muzicale, desăvârșita artă a frazării și a sunetului, tehnica particular strălucită constituie totodată o continuare a tradiției unei pleiade de înaintași, printre care se numără și maeștrii ce au contribuit la formarea sa, George Enescu și, mai ales, David Oistrach”. Rămân cu regretul de a cita doar o parte din prof. univ. dr. Grigore Constantinescu.

Să nu uităm că marele Enescu a fost mentor și pentru Yehudi Menuhin. Pasiunea pentru personalitatea lui George Enescu apare în 1924, cu ocazia concertului pe care eruditul Enescu îl oferea publicului din San Francisco. George Enescu îl acceptă pe discipol să-i dea lecții de vioară, oferindu-i bucuria să vină în 1927 și în România, la vila Luminiș, locuința din Sinaia a lui Enescu, lecțiile fiind esențiale pentru cariera sa de solist. Un lucru extraordinar a fost vizita lui Yehudi Menuhin la București în 1946. A venit să-l revadă pe profesorul său, George Enescu, și reîntâlnirea a prilejuit o serie de concerte simfonice și de cameră. *“Enescu va fi una dintre marile descoperiri ale secolului al XXI-lea. Enescu a fost cel care mi-a aprins imaginația, deschizându-mi o perspectivă în tumultul și marea lui Bach. Enescu va rămâne pentru mine absolutul prin care eu îi judec pe alții”* a spus Sir Yehudi Menuhin, simbol al muzicii universale, elev și prieten al lui Enescu și apropiat al românilor.

Cei doi discipoli celebri, atât Ion Voicu cât și Yehudi Menuhin, și-au depășit mentorul.

Să recurgi la un mentor în aceste condiții înseamnă să scurtezi ciclul de autodezvoltare personală. Sunt perioade în viața fiecăruia când avem șansa să dispunem de diverși mentori. Fiecare dintre ei ne-au oferit atât informații, cât mai ales modele de comportament care ne-au dat posibilitatea să ne formăm o abordare proprie în relațiile interumane, atât de sofisticate. Împrejurările în care ei se manifestă aparțin unei perioade

de decizii importante pentru noi, cât și acelor vremuri în care acumulările profesionale ne obligau să depășim cu succes concurențe acerbe. Avantajul de a avea un mentor în acele momente dificile nu a fost doar faptul că am învățat mai mult, ci că a reprezentat și o alianță strategică, imaginară, pe care o încheiem cu o persoană care a investit, la randul ei, timp și emoții într-o relație de viitor.

Mentorul reprezenta odată un model profesional și spiritual la care discipolul aspira, fiind astfel, o experiență unică pentru fiecare individ în parte. În accepțiunea clasică, mentorul era o sursă foarte importantă de informații care nu erau disponibile sau, cel puțin, nu erau ușor accesibile. Astăzi, informația este la un click distanță. Volumul de cunoștințe ale umanității a crescut exponențial, evident cu baza supraunitară, fiind astfel imposibil unei singure persoane să răspundă la toate întrebările, uneori poate și din lipsă de timp, mereu murmurăm „în căutarea timpului pierdut”, așa cum încerca Marcel Proust. Înclin să cred că relația bipartită mentor-discipol nu mai poate asigura un set complet de avantaje pentru "învățăcel". În acest caz, există două soluții: un sistem format dintr-un discipol și mai mulți mentori sau un sistem în care eu sunt propriul meu mentor. Trebuie să existe un echilibru între cele două opțiuni. Este foarte important să îți asumi responsabilitatea propriului tău mentorat, dar poți căuta modelele inspiraționale care să ducă la definirea viziunii tale. Dacă ar trebui să aleg o singură persoană care m-a impresionat puternic de-a lungul timpului, primul nume care îmi vine în minte este Evariste Galois. A fost dotat cu un talent precoce și a studiat la Paris. A fost eliminat de la școală din cauza ideilor sale și a fost arestat de două ori și condamnat pe baza unor dovezi false. A fost un matematician francez, care, deși a trăit numai 20 de ani, a adus contribuții foarte importante în domeniul algebrei. Poate că niciodată viața unui om de geniu, nu a fost înfrântă de prostia omenescă, triumfătoare, ca în cazul nefericitului savant francez! „Împotriva prostiei și zeii luptă fără succes”. Cuvintele sunt ale lui Schiller și nimic nu ar putea da o imagine mai plastică a scurtei și acerbei lupte pe care a dus-o Galois, împotriva prostiei omenești. Cădoarea sa copilărească, a unui copil de cincisprezece ani, ce crede că lumea este așa cum ar trebui să fie, s-a izbit mereu de camarila mediocrității, pe care își închipuia că o poate învinge, doar cu valoarea incontestabilă a unei gândiri științifice ascuțite. În anul 1828 Galois a dat examenul de admitere la Universitatea Politehnică, dar a picat. Era una din cele mai bune universități din Paris, iar Galois și-ar fi dorit să intre și din motive academice. Richard spunea despre el : "Acest student lucrează doar pe cele mai înalte culmi ale matematicii".

Toți acești oameni de excepție ar putea fi modele pentru noi. Poate că așa ar trebui să fie portretul unui profesor-mentor...

Bibliografie

1. Evariste Galois – BIOGRAFIE (Material realizat de prof. Maria Mătrescu)
2. PORTRET: Yehudi Menuhin, simbol al muzicii universale, elev și prieten al lui Enescu și apropiat al românilor -Articol
3. Seligman, M. Ce putem și ce nu putem schimba. Ghid complet de dezvoltare personală, București, Editura Humanitas, 2018;
4. Niculescu Maria, Ghid de practică pedagogică pentru tutori – mentori, Timișoara: Editura de Vest SRL, 2018;
5. University of Washington. (accesat la 21 ianuarie 2020). DO-IT Mentors. Disponibil la [DO-IT \(Disabilities, Opportunities, Internetworking, and Technology\):
http://www.washington.edu/doit/do-it-mentors.](http://www.washington.edu/doit/do-it-mentors)
6. <https://www.chronicle.com/article/Sokal-Squared-Is-Huge/244714/#.W7UmqxUn5ls.facebook>);
7. (<http://bleedingheartlibertarians.com/2018/10/why-the-grievance-studies-hoax-was-not-unethical-but-its-not-very-interesting-either/#more-12759>);
8. <https://swordofscience.wordpress.com/tag/metalurgica-international/>;
9. <https://www.popsoci.com/article/science/nonsense-paper-cites-michael-jackson-and-ron-jeremy-actually-gets-published>;

Tradițional sau online?

Viitorul educației între provocări și oportunități

Prof. Marius Măciucă
Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea

Educația, la fel ca multe alte domenii, a trecut prin transformări semnificative odată cu evoluția rapidă a tehnologiei și digitalizării. Aceste schimbări au devenit evidente mai ales în ultimii ani, când sistemele educaționale din întreaga lume au fost nevoite să se adapteze rapid la noile condiții impuse de dezvoltarea tehnologică. Pe măsură

ce tehnologia digitală s-a extins, au apărut noi oportunități pentru predare și învățare. Platformele de e-learning, resursele educaționale digitale și interacțiunile virtuale au deschis uși către forme noi de educație, mai flexibile și accesibile pentru un public larg. Această tranziție nu a fost doar una de confort sau eficiență, ci o necesitate în fața unei lumi tot mai conectate și mai dinamice.

Odată cu creșterea rapidă a popularității învățământului online, s-au conturat două direcții educaționale distincte: **educația tradițională**, bazată pe interacțiunea față în față, și **educația online**, care oferă acces la resurse de oriunde și oricând. Această distincție a creat o dezbatere largă în rândul cadrelor didactice, elevilor și părinților: care dintre cele două modele este mai eficient? Oare învățământul tradițional este suficient pentru a răspunde nevoilor unei societăți digitalizate, sau ar trebui înlocuit cu metodele de predare online, mai flexibile și adaptabile? În acest

context, este important să înțelegem că schimbările aduse de tehnologie nu înseamnă neapărat o competiție între cele două forme de educație, ci mai degrabă o oportunitate de a îmbunătăți experiențele de învățare și predare. Tranziția digitală a deschis calea spre o educație mai accesibilă, dar a adus și provocări legate de echitate, calitate și impactul pe termen lung asupra procesului educațional.

Viitorul educației depinde de capacitatea noastră de a găsi echilibrul între tradiție și inovație, adaptându-ne continuu la noile realități tehnologice și nevoile în schimbare ale elevilor. Tradiționalul și online-ul nu trebuie privite ca opuse, ci mai degrabă ca forme complementare care, împreună, pot contribui la crearea unui sistem educațional modern și eficient. Învățământul tradițional, cu profesorul în fața clasei și elevii așezați în bănci, este modelul educațional care a stat la baza sistemului de învățământ timp de secole. Acest mod de predare se bazează pe interacțiunea directă dintre profesor și elevi, oferind nu doar transfer de cunoștințe, ci și oportunități de dezvoltare socială și emoțională. Sala de clasă a fost întotdeauna un spațiu esențial pentru crearea unui mediu de învățare structurată și organizată, unde elevii își pot dezvolta abilități sociale, pot pune întrebări și pot primi răspunsuri în timp real.

Una dintre cele mai mari forțe ale educației tradiționale este **interacțiunea umană directă**. În clasă, profesorul poate adapta predarea la nevoile grupului, poate observa imediat dificultățile fiecărui elev și poate oferi feedback instantaneu. Această interacțiune directă nu doar că ajută la transmiterea mai clară a informațiilor, ci și la crearea unei relații de încredere între profesor și elevi, aspect crucial pentru procesul de învățare. În plus, învățământul tradițional favorizează dezvoltarea unor **abilități sociale și emoționale** esențiale. Elevii învață cum să colaboreze, cum să își exprime ideile în mod coerent și cum să se comporte într-un mediu social divers. Sala de clasă devine un loc în care copiii își pot dezvolta empatia, capacitatea de a lucra în echipă și de a se respecta reciproc, competențe esențiale pentru viața de zi cu zi.

O altă componentă importantă a educației tradiționale este **structura fixă a lecțiilor**. În cadrul învățământului tradițional, elevii au un program bine definit, cu ore stabilite și pauze regulate. Acest cadru ajută la menținerea disciplinei și la crearea unor obiceiuri de învățare eficiente. Predarea față în față oferă un ritm stabil pentru învățare, profesorul având control asupra progresului lecției și al clasei.

Metodele de predare tradiționale tind să fie mai puțin flexibile și uneori nu reușesc să se adapteze la diversele stiluri de învățare sau la ritmurile diferite ale elevilor. În plus, odată cu dezvoltarea tehnologiei, au apărut noi metode care ar putea face procesul de învățare mai atractiv și

mai adaptat la generațiile actuale de elevi, crescând nevoia de inovare în educația tradițională. Într-o lume în care tehnologia devine din ce în ce mai prezentă, **învățământul tradițional trebuie să evolueze**. Deși interacțiunea față în față rămâne o componentă esențială, este important ca profesorii și școlile să integreze tehnologia în moduri care să sprijine și să completeze educația tradițională. Astfel, metodele clasice pot deveni mai interactive, iar elevii mai implicați în procesul de învățare.

Spre deosebire de învățământul tradițional, care presupune prezența fizică într-o sală de clasă, învățarea online permite accesul la educație de oriunde și oricând. Elevii și profesorii nu mai sunt limitați de spațiu sau timp, ceea ce le oferă o mai mare autonomie în organizarea și gestionarea procesului de învățare. Această flexibilitate este deosebit de benefică pentru cei care trebuie să își împartă timpul între studii și alte responsabilități, cum ar fi munca sau activitățile familiale. În plus, **accesibilitatea** resurselor educaționale reprezintă un alt avantaj major al învățământului online. Elevii au la dispoziție o gamă vastă de materiale digitale, de la manuale interactive și videoclipuri educaționale, la simulări virtuale și platforme de evaluare automată. Aceste resurse sunt disponibile la un clic distanță și pot fi actualizate constant pentru a se alinia cu cerințele și inovațiile moderne. Învățământul online facilitează, de asemenea, o formă de **învățare personalizată**. Fiecare elev are un ritm de învățare diferit, iar mediul online permite adaptarea lecțiilor la nevoile fiecăruia. Elevii pot revizita materialele educaționale, pot relua exercițiile și pot învăța în propriul lor ritm, fără a fi presați de timpul impus într-o sală de clasă tradițională.

În ceea ce privește **învățământul online**, una dintre cele mai mari provocări este menținerea **motivației și a concentrării** pe termen lung. În lipsa unei structuri fizice și a interacțiunii directe cu profesorii și colegii, mulți elevi pot întâmpina probleme în a rămâne implicați în activitățile școlare. De asemenea, lipsa unui spațiu clar dedicat studiului poate duce la distrageri frecvente, iar gestionarea timpului devine o provocare majoră pentru mulți elevi. Un alt obstacol important este **inegalitatea în accesul la tehnologie**. Nu toți elevii au la dispoziție echipamente adecvate sau o conexiune stabilă la internet, ceea ce poate crea un decalaj educațional între cei care au acces la aceste resurse și cei care nu au. În multe comunități dezavantajate, educația online devine inaccesibilă, accentuând disparitățile dintre elevi și îngreunând accesul la o educație de calitate pentru toți. În plus, **lipsa interacțiunii fizice** este un dezavantaj important al educației online. Socializarea și dezvoltarea abilităților de colaborare sunt limitate, elevii pierzând oportunitatea de a dezvolta competențe esențiale, precum lucrul în echipă, comunicarea

directă sau empatia. Învățământul online, deși eficient în transferul de cunoștințe teoretice, nu poate compensa în totalitate pierderea acestor abilități sociale dezvoltate în cadrul învățământului tradițional.

Învățământul tradițional și cel online, deși par două abordări educaționale distincte, împărtășesc anumite provocări comune și oferă, în același timp, oportunități de dezvoltare complementare. Adaptarea continuă a educației la noile nevoi ale societății și la ritmul rapid al progresului tehnologic impune integrarea celor mai bune practici din ambele modele, pentru a răspunde cerințelor actuale ale elevilor și profesorilor. Indiferent de formatul în care se desfășoară lecțiile, menținerea interesului elevilor reprezintă o provocare majoră. În educația tradițională, monotonia și rigiditatea structurii pot duce la pierderea atenției și a motivației, în timp ce în învățământul online, lipsa interacțiunii directe și a unei prezențe fizice impuse pot accentua problemele de disciplină și concentrare. Profesorii trebuie să găsească metode inovatoare pentru a capta atenția și a stimula curiozitatea elevilor în ambele forme de educație, folosind atât activități interactive, cât și materiale variate.

În ambele medii educaționale, pregătirea continuă a profesorilor este esențială. Integrarea noilor tehnologii în educație presupune formarea cadrelor didactice nu doar în utilizarea platformelor și a resurselor digitale, ci și în adaptarea metodelor de predare pentru a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor. În învățământul tradițional, profesorii au nevoie de formare în ceea ce privește integrarea inovațiilor tehnologice în metodele clasice de predare. În mediul online, trebuie să dobândească competențe digitale și să înțeleagă cum să faciliteze o educație eficientă și interactivă, chiar și de la distanță.

Una dintre cele mai mari oportunități care derivă din existența celor două modele educaționale este **învățământul hibrid**. Acesta combină avantajele educației tradiționale, cum ar fi interacțiunea față în față și colaborarea directă, cu flexibilitatea și accesibilitatea educației online. Învățământul hibrid oferă posibilitatea de a alterna între prezența fizică și lecțiile online, adaptând procesul de învățare la

nevoile fiecărei clase. Elevii pot participa la activități fizice, dar pot folosi resurse online pentru studiu individual și evaluare. Această abordare

permite profesorilor să optimizeze timpul și să ofere o experiență educațională echilibrată.

Îmbinarea învățământului tradițional și online deschide uși către o **diversificare a metodelor de predare și învățare**. Profesorii pot integra tehnologia în lecțiile clasice, făcând procesul de învățare mai captivant și dinamic. Platformele digitale pot fi folosite pentru a completa învățarea tradițională, adăugând activități interactive, simulări și resurse multimedia. Pe de altă parte, interacțiunile față în față din educația tradițională pot îmbunătăți experiența de învățare online prin dezbateri, exerciții practice și colaborări directe.

Atât educația tradițională, cât și cea online oferă oportunități pentru **dezvoltarea competențelor necesare în viitor**. Învățământul tradițional pune accent pe abilitățile sociale și de colaborare, esențiale pentru succesul personal și profesional. Învățământul online, pe de altă parte, pregătește elevii pentru o lume din ce în ce mai digitalizată, ajutându-i să dezvolte competențe digitale și să învețe cum să utilizeze eficient tehnologia. O abordare integrată a acestor modele poate crea un mediu de învățare care pregătește elevii să se adapteze la provocările viitorului. Pe măsură ce tehnologia continuă să transforme toate aspectele vieții noastre, educația nu face excepție. Viitorul educației pare să fie modelat de o combinație între metodele tradiționale de predare și cele online, dând naștere acestui sistem integrat, numit **învățământ hibrid**. Acest model combină punctele forte ale educației față în față cu flexibilitatea și accesibilitatea oferită de tehnologiile digitale, deschizând noi posibilități pentru un proces de învățare mai personalizat și mai eficient.

Un alt aspect important al învățământului hibrid este **dezvoltarea competențelor digitale**. Într-o lume din ce în ce mai digitalizată, abilitățile de a utiliza tehnologia eficient sunt esențiale nu doar pentru succesul academic, ci și pentru integrarea în piața muncii și în viața cotidiană. Învățământul hibrid pregătește elevii pentru viitor, oferindu-le posibilitatea de a dezvolta competențe digitale în mod activ, în cadrul procesului educațional. Astfel, ei învață cum să folosească tehnologia pentru a căuta informații, cum să colaboreze în echipe virtuale și cum să gestioneze resursele online într-un mod eficient.

În plus, educația hibridă promovează și **colaborarea** dintre elevi. Chiar dacă o parte a învățării se desfășoară online, colaborarea în grupuri, proiectele interactive și dezbaterile pot fi realizate în cadrul lecțiilor tradiționale. Acest lucru permite elevilor să-și dezvolte abilitățile sociale, de comunicare și de lucru în echipă, competențe esențiale pentru succesul lor în cariera viitoare. Mediul hibrid oferă astfel un echilibru între

învățarea individuală și cea colaborativă, stimulând atât autonomia elevilor, cât și capacitatea lor de a colabora eficient cu ceilalți.

Odată cu dezvoltarea accelerată a tehnologiei, educația a intrat într-o nouă eră, în care digitalizarea și automatizarea au devenit părți esențiale ale procesului de învățare. Rolul tehnologiei nu se limitează doar la accesul mai facil la informații, ci și la crearea unor experiențe educaționale personalizate, interactive și, cel mai important, eficiente. În centrul acestei transformări se află **inteligenta artificială (IA)**, care începe să aibă un impact major asupra modului în care elevii învață și profesorii predau. IA aduce cu sine posibilitatea de a personaliza educația în moduri fără precedent. Prin analiza datelor despre elevi, IA poate identifica punctele forte și slabe ale fiecărui individ, ajustând lecțiile și materialele în funcție de nevoile acestora. În acest fel, elevii primesc suportul de care au nevoie în timp real, ceea ce le permite să progreseze în ritmul propriu.

De asemenea, IA joacă un rol important în **automatizarea feedback-ului**. Sistemele de învățare asistate de IA pot oferi evaluări instantanee, corectând exerciții sau teste și oferind sugestii pentru îmbunătățirea performanțelor elevilor. Acest lucru reduce sarcinile administrative ale profesorilor și le permite să se concentreze pe aspectele pedagogice, iar elevii primesc feedback rapid și personalizat. Un exemplu inovator sunt **asistenții virtuali educaționali**, care pot răspunde la întrebările elevilor, ghida procesul de învățare și oferi explicații suplimentare. Acești asistenți IA pot fi disponibili non-stop, oferind elevilor suport chiar și în afara orelor de clasă.

Un alt progres remarcabil al tehnologiei în educație este utilizarea **realității virtuale (VR)** și a **realității augmentate (AR)**. Aceste tehnologii oferă oportunități de învățare experiențială, aducând concepte abstracte la viață. De exemplu, elevii pot explora structuri moleculare în spațiul 3D sau pot călători virtual în diverse locații geografice sau istorice. Prin simulări și interacțiuni imersive, elevii pot dobândi cunoștințe într-un mod captivant, care îmbunătățește reținerea informațiilor și aplicarea lor practică. Utilizarea VR și AR permite, astfel, o implicare mai profundă în procesul de învățare, oferind elevilor experiențe care ar fi imposibile într-o sală de clasă tradițională.

Învățământul modern necesită nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și dezvoltarea de **competențe digitale**, esențiale pentru viitor. Aici intervine conceptul de **învățare adaptativă**, un proces facilitat de IA, care ajustează conținutul educațional în funcție de progresul fiecărui elev. Algoritmii de învățare adaptativă analizează modul în care elevii rezolvă problemele și le oferă resurse suplimentare

sau exerciții personalizate pentru a îmbunătăți rezultatele. Acest tip de învățare personalizată permite fiecărui elev să-și dezvolte abilitățile într-un mod eficient și adaptat propriului ritm. În plus, elevii își dezvoltă competențele digitale prin utilizarea constantă a tehnologiei în educație, învățând să folosească platformele online, să colaboreze virtual și să gestioneze resursele digitale. Aceste abilități vor fi esențiale nu doar în mediul academic, ci și în viitoarea lor carieră.

În final, viitorul educației depinde de capacitatea noastră de a integra schimbările tehnologice și sociale într-un sistem adaptabil și flexibil. **Învățarea continuă și flexibilitatea** vor fi pilonii acestui nou sistem, în care elevii nu doar că vor învăța la școală, ci vor continua să acumuleze cunoștințe și să-și dezvolte competențele pe tot parcursul vieții.

Un sistem educațional modern trebuie să fie deschis la inovație, să valorifice noile tehnologii și să creeze un mediu de învățare **colaborativ, personalizat și incluziv**. În acest fel, elevii vor fi pregătiți să facă față provocărilor viitorului, iar educația va deveni nu doar un proces de transmitere a cunoștințelor, ci și unul de formare a cetățenilor responsabili și competenți într-o lume aflată în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Albulescu, I., & Albulescu, M. (2016). **Pedagogia virtualului: O nouă provocare pentru educația secolului XXI**. Editura Paralela 45.
2. Răduț-Taciu, R. (2019). **Inteligența artificială în educație: Aplicații și implicații**. Editura Universității Babeș-Bolyai.
3. Manolescu, M. (2020). **Educația digitală: realități și perspective**. Editura Didactică și Pedagogică.
4. UNESCO. (2020). **Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development**.
5. Weller, M. (2020). **25 Years of EdTech**. Athabasca University Press.

Ziua Educației – învățământ tradițional versus învățământul online

*Neagu Constantin Razvan
Liceul de Artă „Ghe. Tatarescu”, Focșani*

*Educația este cea mai puternică armă
pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.
Nelson Mandela*

5 octombrie - Ziua Mondială a Educației este un prilej de sărbătoare și reflecție asupra rolului educației în societatea contemporană, o societate plină de frământări și dispute politice, de paradigme, atentate și războaie. În ultimele decenii, dezbateră dintr-o formă de învățământ tradițional și cea online a fost puternic mediatizată, fiind mereu o temă actuală în contextul evoluției digitalizării și a schimbărilor iminente din mediul educațional, când școala tradițională își pierde tot mai mult din importanță. Fiecare formă de învățământ tradițional sau online are avantaje și dezavantaje, iar alegerea depinde de epocă, de nevoile și preferințele fiecărui elev.

Învățământul tradițional este caracterizat prin predarea în spații fixe, prestabilite, săli de clasă, cu un profesor care interacționează direct cu cei 25 de elevi. Această formă de educație a stat la baza sistemelor de învățământ timp de secole, având foarte multe aspecte care continuă să îi acorde importanță. Mediul din sala de curs poate avea un impact covârșitor asupra învățării, influențând nu numai capacitatea de concentrare, ci și starea de bine a elevilor și a profesorilor.

Avantajele învățământului tradițional includ interacțiunea față în față, relațiile interumane, care facilitează comunicarea și dezvoltarea abilităților sociale. Elevii au ocazia să lucreze colaborativ, să dezbată și să își exprime ideile într-un mediu prietenos. De asemenea, programul structurat oferă un cadru clar pentru învățare, ajutând elevii să se organizeze și să își gestioneze timpul, să devină eficienți. Accesul la resursele materiale ale școlilor, cum ar fi bibliotecile, sălile de sport și laboratoarele, îmbunătățește experiența educațională, oferind elevilor posibilitatea de a învăța prin practică. Cu toate acestea, provocările învățământului tradițional nu sunt de ignorat. Rigiditatea programului poate crea dificultăți pentru elevii cu nevoi speciale sau pentru implementarea activităților extracurriculare. De asemenea, accesibilitatea

este o problemă, nu toți elevii au la dispoziție resursele materiale necesare sau oportunitatea de a frecventa o instituție de învățământ.

Pe de altă parte, învățământul online a câștigat popularitate rapidă, mai ales în ultimii ani, ca răspuns la nevoile emergente ale societății contemporane. Pandemia a mutat orele de școală în online. Această formă de educație s-a desfășurat prin platforme digitale, unde elevii au accesat cursuri, resurse și materiale didactice de oriunde și în orice moment, toată informația fiind la un clic distanță.

Printre avantajele învățământului online se numără flexibilitatea, care permite elevilor să își adapteze programul de învățare în funcție de nevoile proprii și ritmul individual. Această abordare le oferă oportunitatea de a studia foarte multe teme de la profesori din întreaga lume, promovând o diversitate de perspective, multiculturalitatea și plurilingvism. În plus, dezvoltarea abilităților digitale devine crucială într-o lume din ce în ce mai tehnologizată, iar învățământul online contribuie la bucuria de a cunoaște învățământul blended-learning, de a dialoga cu tineri din toată lumea, de a participa la concursurile europene. Chiar dacă provocările învățământului online sunt semnificative, după ani de restricții, am afirmat că *„cel mai mare lucru care mi-a lipsit, în timpul pandemiei, a fost mersul la școală”* nu este o simplă afirmație sentimentală. Una dintre cele mai mari dificultăți este lipsa interacțiunii sociale, care poate afecta abilitățile de comunicare ale elevilor și, din nefericire, inhibă empatia. În plus, succesul învățării online depinde de motivația individuală, de pasiune și de disciplina elevilor, ceea ce poate fi o provocare pentru unii și dezvoltarea multor hobby-uri. Nu în ultimul rând, accesibilitatea la tehnologie și la o conexiune bună la internet rămâne o problemă majoră, mai ales în zonele defavorizate.

În contextul acestei dezbateri, o soluție viabilă ar putea fi adoptarea unei abordări hibride, care să combine elemente din ambele tipuri de învățământ tradițional sau online. Aceasta ar putea oferi un cadru adaptabil și inclusiv, ținând cont de diversitatea nevoilor elevilor. De exemplu, cursurile tradiționale ar putea integra resurse online prin RED, facilitând, astfel, accesul la materiale suplimentare și stimulând învățarea auto-dirijată. Experiența ne arată că aceste schimbări vor fi în avantajul tuturor elevilor din școală prin faptul că sprijină predarea-învățarea-evaluarea de calitate pentru toți. Totodată, nu numai elevii beneficiază – toți ceilalți vor fi incluși într-o școală incluzivă. Într-o micro societate incluzivă care îi primește pe părinți, profesori, personalul școlii și cei care se ocupă de administrație, membrii consiliului și toți ceilalți din comunitate vor colabora cu școala. Suntem gata pentru această aventură? Mai important, este necesar ca profesorii din școală să aibă sau să

dobândească o foarte bună înțelegere a incluziunii. La reuniunile cu specialiștii (pedagogul școlii, psihologul sau cadrele didactice cu formare suplimentară în acest domeniu), trebuie să găsim modalități de a sprijini personalul didactic să dobândească această înțelegere.

O abordare hibridă ar putea încuraja colaborarea între elevi și profesori, stimulând un mediu educațional interactiv. De asemenea, integrarea tehnologiei în clasă ar putea dezvolta abilitățile digitale ale elevilor, pregătindu-i mai bine pentru provocările viitoare.

Incluziunea în educație înseamnă mai mult decât ceea ce cred mulți! Educația incluzivă se desfășoară într-un mediu comun de învățare, un cadru educațional în care elevi din diferite medii și cu diferite abilități învață împreună într-un mediu incluziv. Mediile comune de învățare sunt folosite pentru cele mai multe dintre orele obișnuite ale elevilor și pot include ore în sălile de clasă, în spațiile pentru bibliotecă, sala de sport, sala de festivități, spații speciale pentru muzică și cantine, terenuri de joacă și comunitatea locală. Astfel, un mediu comun de învățare este un loc în care elevii cu dizabilități intelectuale sau alte cerințe speciale pot învăța alături de colegii lor și nu separat.

Ziua Educației ne amintește de importanța educației în viața noastră, punând accent pe nevoia de a găsi soluții adaptate la provocările contemporane. Învățământul tradițional și cel online oferă perspective diferite asupra educației, fiecare având rolul lui. Corect ar fi să ne concentrăm pe crearea unor experiențe educaționale de calitate și eficiente, indiferent de forma de învățământ consimțită. Printr-o abordare hibridă, putem aduce împreună cele mai bune aspecte ale ambelor forme de învățământ, asigurând astfel un mediu incluziv pentru toți elevii.

Astăzi, mai mult ca oricând sunt valabile vorbele poetului național Mihai Eminescu: „Numai citind mereu creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imagini”. Oare tehnologia ne-a răpit și această bucurie a cititului, a frumosului și a imaginației?

Între ON-line și OM-line

*Consilier școlar Stoican Mirela Daniela
C.J.R.A.E., Vrancea*

Într-o lume în continuă schimbare, în care singura constantă este chiar schimbarea însăși, iar ritmul acestei schimbări este unul tot mai accelerat, învățarea nu mai poate rămâne liniară, blocată în trecut, sau deconectată de la viitor, ci personalizată și în ton cu vremurile.

Anul pandemic 2020 ne-a arătat puterea și viteza de transformare a omenirii prin digitalizare, inclusiv a educației. Am învățat repede cum să trăim, să învățăm, să lucrăm și să socializăm într-un mod diferit, care e rolul mediului virtual, oportunitățile și riscurile sale.

Educația nu mai poate rămâne doar despre trecut, ci suntem chemați să dezvoltăm cultura anticipării, a gândirii deschise, a învățării profunde și dinamice despre viitor, încă din școală.

Va fi mai bine?! Va fi mai rău?! Istoria va rămâne să ne demonstreze încă o dată dacă boom-ul informațional va avea efectul scontat.

Conform studiilor efectuate de Inițiativa pentru Competitivitate, agenda viitorului în educație până în 2050 va arăta astfel:

2024: tableta / iphone personale leagă elevul / studentul de școală și părinți;

2025: creștere explozivă a învățământului la distanță;

2026: acces liber universal la educație, prin Internet, la toate clasele și cursurile;

2030: creierul omenesc va fi conectat la cloud (norul de informație care plutește în jurul Pământului); creierul și învățarea vor fi ajutate de chimie și farmacologie; complet descifrată, harta creierului va accelera învățarea;

2031: „dascăli TI”; educație personalizată, pe toată durata vieții;

2035: microbi artificiali vor aduce, la cerere, informația direct în creier;

2036: dispar clasele clasice, deci și școala clasică;

2036: dispar examenele de orice fel;

2043: un nou Model al Educației; aceasta va deveni omniprezentă;

2050: dispare învățarea scrisului și cititului, care intră în reflexele creierului uman; interferență neuronală directă cu informația.

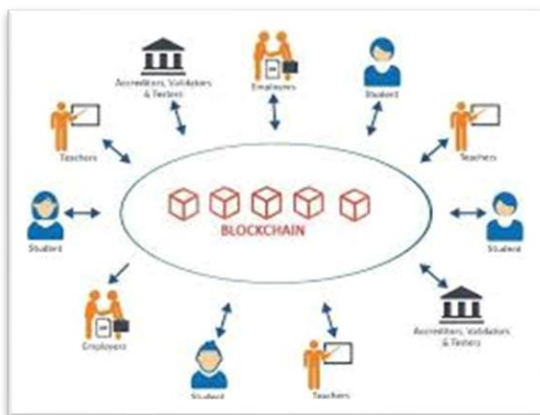
Date fiind cerințele de mai sus, educația și-a schimbat deja orizonturile prin introducerea tablelor inteligente și urmează implementarea laboratoarelor educaționale digitale inteligente - SMART LAB 4.0 spații transdisciplinare în care se pot realiza în mod creativ și colaborativ obiecte sau proiecte complexe din punct de vedere educațional, folosind roboți, imprimante 3D, scannere 3D, ochelari de RV, table inteligente, aplicații digitale educative. Învățarea în Smart Lab 4.0 devine exponențială, practică, interactivă, în afara mediului specific de clasă.

Realitatea virtuală (VR) poate fi folosită și în domeniul educației. În cadrul acestei realități, elevii pot interacționa cu ceea ce văd ca și cum ar fi acolo. De la prezentarea mușchilor corpului până la trăirea experimentelor chimice și explorarea reliefului lumii, RV poate reprezenta o resursă educațională un spectru larg de utilizare. RV nu doar transformă educația, ci o și deschide, prin accesul la o realitate inabordabilă (de exemplu vizitarea Muntelui Everest).

Aplicații blockchain în educație – simplifică certificarea, acreditarea și recunoașterea pregătirii, crearea de portofolii de învățare, managementul proprietății intelectuale, a proiectelor de cercetare deschisă sau crearea de platforme de învățare și colaborare distribuite și cu acces autorizat. Stocarea diplomelor și a acreditărilor pe blockchain le garantează autenticitatea, prevenind fraudă. Persoana cu documentele oficiale în această formă demonstrează studiile urmate simplu și verificabil imediat pentru admiterea la o instituție de învățământ sau la angajare. Pionieri în dezvoltarea de astfel de sisteme sunt Massachusetts Institute of Technology cu Blockcerts Open University cu proiectul OpenBlockchain University of Nicosia, care oferă din 2017 diplome încă din 2014.

Aplicațiile digitale inteligente interactive sunt deja uzuale, iar învățământul cu ajutorul profesorilor virtuali va deveni o alternativă uzuală la învățământul clasic. Există deja structuri de dezvoltare a cursurilor și materialelor educaționale online– de tip Open University, Moodle, Blackboard, Web CT, MOOCs- Massive Open On-line Courses, adică cursuri deschise online la care pot participa simultan mii de cursanți. Ele emit deja diplome care probabil vor fi recunoscute la nivel global. Este în continuare mare nevoie de proiectanți de materiale didactice și administratori care să îmbunătățească modalitățile în care se desfășoară procesul de instruire în mediul online.

Introducerea digitalizării în educație a produs beneficii pe două paliere:

- **Învățare prin colaborare** - tinerii de astăzi sunt nativii digitali și, în unele cazuri, se adaptează mai ușor la noile tehnologii decât

profesorii lor. Tehnologia a făcut posibil ca toată lumea să rămână conectată. Discutăm și adoptăm situații colaborând, activitățile și sarcinile sunt de grup. Tehnologia 4.0 a făcut sălile de clasă vii și interactive. Cu eBook-uri, conținutul cursului poate fi înviorat cu videoclipuri, realitate augmentată, fișiere audio etc. Gestionarea datelor a devenit un element necesar în sistemul de învățământ. Profesorii pot avea o analiză completă a performanței unui elev.

- **Învățarea în afara mediului de clasă** - dispozitivele mobile au trimis învățarea în afara clasei tradiționale. Odată cu popularizarea mLearning și eLearning, elevii pot învăța în ritmul și timpul lor. Este o metodă convenabilă de a oferi și de a primi informații educative ajutând elevii să parcurgă cursurile oricând și oriunde. Realitatea augmentată și virtuală în tehnologia educației fac din învățare o experiență și mai convingătoare.

Personal, fiecare dintre noi poate avea o opinie diferită cu privire la viitorul educației, însă dintr-o perspectivă istorică e limpede că se întâmplă ceva extrem de important - revoluția digitală! Această tehnoreligie încearcă să taie cu totul cordonul ombilical umanist. În 2016 exista un candidat care aștepta interviul pentru angajare în anticamera istoriei. Acest angajat este INFORMAȚIA. Cea mai interesantă religie în curs de apariție este dadaismul, care nu-i venerează nici pe zei, nici pe om - idolatrizează datele.

Ce se va întâmpla cu societatea când algoritmi noncoștienți, dar deosebit de inteligenți ne vor cunoaște mai bine decât ne cunoaștem noi înșine?

Bibliografie:

1. (2020) Ghidul meseriilor viitorului, ediția a III-a, București
2. (2021) Ghidul meseriilor viitorului, ediția a IV-a, București
3. (2022) Ghidul meseriilor viitorului, ediția a V-a, București
4. (2018) Homo deus – scurtă istorie a viitorului, Yuval Noah Harari

Creativitate și inovație în educație

*Prof. Murgeanu Ana Alina
Scoala Gimnazială „Emil Atanasiu” Garoafa*

Creativitatea și inovația au devenit aspecte esențiale în educația modernă, în contextul schimbărilor rapide și continue ale societății, tehnologiei și economiei. Aceste concepte sunt acum recunoscute ca factori critici în pregătirea elevilor și studenților pentru a face față provocărilor viitorului. Într-o lume în care tehnologia digitală și globalizarea transformă modul în care trăim și lucrăm, creativitatea și inovația nu mai sunt doar opțiuni, ci necesități. În educație, aceste două componente joacă un rol esențial în promovarea gândirii critice, a soluționării de probleme și a capacității de adaptare la schimbările rapide.

Acest eseu își propune să exploreze importanța creativității și inovației în educație, analizând modul în care aceste două componente pot influența procesul de învățare și cum pot fi integrate eficient în sistemele educaționale moderne. Vom analiza de asemenea barierele și provocările cu care se confruntă educatorii și instituțiile în promovarea creativității și inovației.

Creativitatea poate fi definită ca abilitatea de a genera idei noi, originale și utile, care să permită individului să găsească soluții inovatoare pentru problemele întâmpinate. În educație, creativitatea nu înseamnă doar capacitatea de a genera noi idei, ci și de a stimula curiozitatea, imaginația și gândirea critică a elevilor.

Rolul creativității în educație este multiplu. În primul rând, creativitatea permite elevilor să exploreze noi moduri de gândire și să își dezvolte capacitatea de a soluționa probleme complexe. Acest lucru este esențial într-un context economic în care cerințele pieței muncii se schimbă rapid, iar angajatorii caută persoane capabile să se adapteze și să vină cu soluții inovatoare.

În al doilea rând, creativitatea contribuie la îmbunătățirea motivației și a implicării elevilor în procesul de învățare. Atunci când elevii au oportunitatea de a-și exprima ideile și de a participa activ la procesul de învățare, aceștia devin mai implicați și mai dornici să exploreze subiectele studiate. De asemenea, un mediu de învățare care

promovează creativitatea încurajează autonomia și responsabilitatea personală, două abilități esențiale pentru succesul în carieră și viață.

Creativitatea este un factor esențial în promovarea gândirii critice și a capacității de a face conexiuni între diferite domenii. Acest lucru este deosebit de important într-o lume interconectată, în care abilitățile interdisciplinare sunt tot mai necesare.

Inovația în educație este strâns legată de creativitate, dar se concentrează în special pe introducerea de noi metode, instrumente și practici care îmbunătățesc procesul educațional. În mod tradițional, educația a fost un domeniu conservator, în care schimbările apar lent. Însă, în ultimele decenii, datorită dezvoltării rapide a tehnologiei digitale, inovațiile în educație au început să apară cu o frecvență mult mai mare.

Una dintre cele mai importante inovații în educația modernă este utilizarea tehnologiei digitale în procesul de învățare. Tehnologia a transformat nu doar modul în care se predă, ci și modul în care elevii învață. Dispozitivele digitale, platformele de învățare online și resursele educaționale interactive au creat oportunități unice pentru elevi de a învăța într-un mod mai personalizat și mai flexibil.

În plus, tehnologia permite accesul la resurse educaționale globale și la colaborarea cu elevi din alte țări și culturi, promovând astfel diversitatea și înțelegerea interculturală. De exemplu, cursurile online deschise (MOOC) și platformele de învățare la distanță oferă acces la educație pentru milioane de oameni care altfel nu ar avea această oportunitate.

Totodată, inovația în educație nu înseamnă doar introducerea de noi tehnologii, ci și dezvoltarea de metode pedagogice inovatoare. Învățarea bazată pe proiecte, predarea interdisciplinară și învățarea experiențială sunt doar câteva dintre strategiile pedagogice moderne care promovează creativitatea și gândirea critică. Aceste metode încurajează elevii să aplice cunoștințele teoretice în contexte practice, să colaboreze cu colegii și să găsească soluții inovatoare pentru problemele reale.

În ciuda beneficiilor evidente ale creativității și inovației în educație, există și numeroase bariere care limitează integrarea acestor elemente în mod eficient în sistemele educaționale. Una dintre cele mai mari provocări este rezistența la schimbare. Sistemele educaționale tradiționale tind să fie rigide și structurate, iar educatorii pot fi reticenți la adoptarea de noi metode de predare sau la integrarea tehnologiei în procesul educațional. Această rezistență poate fi cauzată de lipsa resurselor, lipsa pregătirii adecvate sau teama de eșec.

Un alt obstacol este structura rigidă a curriculelor și evaluărilor. În multe sisteme educaționale, succesul elevilor este măsurat prin teste

standardizate, care adesea pun accentul pe memorare și reproducerea informațiilor, mai degrabă decât pe creativitate și gândirea critică. Aceste sisteme de evaluare descurajează adesea abordările inovatoare, deoarece profesorii și elevii sunt presați să se conformeze unor standarde prestabilite, care nu lasă suficient spațiu pentru explorare și experimentare.

De asemenea, lipsa de resurse și infrastructură adecvată poate reprezenta o barieră semnificativă. Integrarea tehnologiei digitale în educație necesită investiții considerabile în echipamente, formarea profesorilor și dezvoltarea resurselor educaționale. În multe cazuri, școlile și instituțiile educaționale nu dispun de fonduri suficiente pentru a implementa astfel de schimbări la scară largă.

Pentru a depăși aceste bariere și a promova creativitatea și inovația în educație, este necesar un efort concertat din partea guvernelor, instituțiilor educaționale, profesorilor și părinților. O primă soluție este revizuirea curriculumelor și a metodelor de evaluare pentru a încuraja gândirea creativă și inovativă. Acest lucru poate implica reducerea dependenței de testele standardizate și introducerea de metode de evaluare alternative, care să pună accentul pe creativitate, colaborare și rezolvarea de probleme.

În plus, formarea continuă a profesorilor este esențială pentru succesul inițiativelor inovatoare. Profesorii trebuie să fie pregătiți nu doar să folosească tehnologia în procesul de predare, ci și să adopte o abordare pedagogică flexibilă, care să stimuleze creativitatea elevilor. Acest lucru poate fi realizat prin programe de dezvoltare profesională continuă și prin crearea unei culturi a inovării în cadrul școlilor și universităților.

Un alt aspect important este crearea unui mediu de învățare care să încurajeze explorarea și experimentarea. Elevii trebuie să aibă libertatea de a încerca lucruri noi, de a face greșeli și de a învăța din acestea. Un astfel de mediu poate fi cultivat prin învățarea bazată pe proiecte, prin colaborarea între elevi și profesori și prin încurajarea dialogului și a dezbaterilor în clasă.

În cele din urmă, guvernele și factorii de decizie politică trebuie să investească în infrastructura educațională și să sprijine inițiativele care promovează creativitatea și inovația. Aceste investiții pot include dezvoltarea de laboratoare de creație (makerspaces), promovarea competițiilor de inovare în rândul elevilor și stimularea parteneriatelor între școli și companii din industrii creative și tehnologice.

Creativitatea și inovația sunt esențiale pentru viitorul educației și pentru pregătirea elevilor să facă față provocărilor unei lumi în schimbare. Deși există numeroase bariere care limitează integrarea acestor concepte

în educație, soluțiile pot fi găsite printr-o combinație de reforme curriculare, formare profesională pentru profesori și investiții în infrastructură. Educația trebuie să devină un spațiu al creativității și inovației, unde elevii nu doar că învață să rezolve probleme, ci și să creeze noi soluții pentru viitor.

BIBLIOGRAFIE

1. Robinson, K. (2001). **Din mințile noastre: să învățăm să fim creativi.**
2. Sternberg, RJ și Williams, WM (1996). **Cum să dezvoltăm creativitatea elevilor.**
3. Sawyer, RK (2011). **Explicarea creativității: Știința inovației umane.** Universitatea Oxford

Construim o lume mai bună prin educația ecologică

*Prof. înv. preșcolar Avram Loredana
Grădinița cu P.P nr.18-Focșani*

„Curăță câmpul ca să aibă loc să aterizeze îngerii”

În determinarea relației om-natură nu e deloc nepotrivit cuvântul poetului, patetic apărător de mii de ani al omului și omeniei dar și încântător al naturii, ca un adevărat „produs” al ei.

Epoca actuală aduce note de real dramatism în tot ce ține de viața oamenilor și de viața naturii.

Ecologii din toata lumea sunt de acord că problema numărul unu a omenirii nu este intensificarea resurselor naturale ci ocrotirea naturii.

Examinând relațiile om-natura s-a ajuns la concluzia că omul este la ora actuală cel mai mare dușman al naturii care-l hrănește și-l ocrotește. Acest lucru îl face prin:

- exploatarea nerațională, de foarte multe ori excesivă, a resurselor naturale și aceasta datorită empirismului, ignorării legilor de organizare și funcționare a ecosistemului;
- utilizarea și introducerea în circuit a unor substanțe toxice sau a unor deșeuri greu reciclabile sau nereciclabile pe cale naturală;
- crearea de ecosisteme artificiale prin obținerea cantităților necesare de diverse produse și aceasta fără a cunoaște limitele optime sau maxime ale acestei dezvoltări.

Restabilirea echilibrului normal om-ecosfera este posibilă prin utilizarea rațională a resurselor ecosferei și ocrotirii naturii, deci în fond ocrotirea naturii, pe plan local, regional sau global. Ambele căi necesită cunoașterea legilor ecologice, măsuri organizatorice fundamentate științific, educație ecologică a întregii populații pentru dezvoltarea unei conștiințe ecologice.

Așadar, ocrotirea naturii apare ca o funcție a societății umane, ca o problemă practică de cea mai mare însemnătate.

Pentru menținerea și ocrotirea mediului înconjurător trebuie avute în vedere câteva obiective majore:

- a) o planificare rațională, o alegere corectă și o gestiune de calitate a resurselor oferite de natura înconjurătoare;
- b) protecția și conservarea a tot ceea ce este pe cale de dispariție în colecții, plantații, rezervații;

c) cunoașterea capacității productive a ecostimelor și a speciilor și luarea de măsuri pentru a evita ca utilizarea să nu depășească aceste capacități.

Desigur că în realizarea acestor obiective se ridică numeroase dificultăți. Una dintre ele constă în mentalitatea greșită după care ocrotirea naturii reprezintă o activitate mai mult sentimentală decât practică și că ea se află chiar în contradicție cu necesitățile dezvoltării. Trebuie subliniat că ocrotirea naturii în ansamblu nu înseamnă neutilizarea ei, ci folosirea rațională a resurselor oferite de ea.

O alta dificultate este lipsa informației de bază privind starea resurselor, capacitatea lor de regenerare. Această dificultate ar putea fi depășită doar prin dezvoltarea cercetărilor care pot releva în două aspecte esențiale adică să determine exact capacitatea de suport a ecosistemelor și potențialul lor productiv. Numai așa vom putea ști ce și cât poate produce un ecosistem, ce și cât putem extrage din el fără a deteriora rezervele, sau cum să-l amenajăm pentru ca eventual să producă mai mult. Dacă omul dorește să supraviețuiască pe Terra și nu într-o viață străină aspirațiilor lui, trebuie să înțeleagă că are nevoie nu numai de hrană îndestulătoare și de produse ale industriei, ci și de un mediu sănătos, de aer respirabil, de apă potabilă, de soluri stabile, de siguranța împotriva factorilor naturali agresivi, de peisaje încântătoare precum și de diversitatea lumii vegetale și animale de care este legată toată evoluția lui. În evoluția lui omul traversează multe etape. O etapă importantă este etapa preșcolară. Copii au o mare disponibilitate pentru a explora lucruri noi și necunoscute, pentru a învăța, pentru a cerceta. Noi, cadrele didactice putem „deschide” drumul, astfel încât ei să înțeleagă importanța Terrei pentru noi, să înțeleagă că noi oamenii depindem de un mediu curat, ceea ce impune respectarea unor reguli de către noi toți.

Bibliografie

1. Berben S., Matei E., Puiu G. - Cunoașterea mediului, Editura Radical, 2001, pg.16-26;
2. Alexandrina, D. Viorel George D. - Activități transdisciplinare pentru grădiniță și ciclul primar, Editura a II - a revizuită, Pitești, Paralela 45, 2005,pg 36-43;
3. Codreanu Elena, - Educarea preșcolarului pentru cunoașterea mediului înconjurător. Revista învățământului preșcolar nr. 2-3/1991, București;
4. Maria T. - Cunoaștințe despre natură și om în grădinița de copii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976, pg.56-78;
5. M. E. C. - Programa activităților instructiv - educative în grădinița de copii ediția II, Editura V&I Integral, București, 2005.

De la cunoștințe la înțelepciune: Profesorii ca formatori ai viitorului

*Trandafir Cezarina Loredana
Școala Gimnazială "Profesor General Gheorghe Gheorghiu",
Gologanu, jud. Vrancea*

***„Profesorii buni educă pentru o profesie, profesorii excelenți educă
pentru viață” (Augusto Cury)***

Pornind de la citatul pe care l-am ales ca moto pot afirma că profesorul este acea persoană care are misiunea de a pregăti elevul pentru viață, are un rol decisiv în formarea personalității elevilor. Elevul este ca un burete care absoarbe informație, dar mai presus de toate, își însușește valori sau le descoperă cu ajutorul unui profesor. Elevii simt lucruri, este necesar să fie stimulați să-și exprime gândurile, ideile.

Un elev pregătit pentru un viitor imprevizibil este un obiectiv care are la bază un fundament important: un profesor dedicat, pasionat de ceea ce face. Este necesar ca profesorul să îndeplinească o multitudine de roluri în același timp și să asigure un echilibru între acestea. Profesorul este un model, iar ca model, tot ce face cadrul didactic se răsfrânge în ochii elevului, elevul preia (uneori fără să știe și de multe ori fără să vrea) conduita și valorile profesorilor lui. Dascălul își pune amprenta pe formarea colectivului de elevi.

În cartea „Școli care învață”, Peter Senge subliniază importanța creării unui mediu educațional care să stimuleze gândirea critică și învățarea continuă. Un profesor care își asumă rolul de mentor poate influența profund elevii prin metodele sale de predare, dar și prin modul în care interacționează cu ei. Un profesor inspirat creează un climat în care elevii nu doar că învață unii de la alții, ci și își dezvoltă abilitățile sociale și emoționale. Această formă de învățare nu doar că îmbunătățește rezultatele academice, dar și dezvoltă capacitatea de a lucra împreună în viitor.

Profesorii care își ajută elevii să vadă conexiunile dintre diferite discipline și să înțeleagă impactul acțiunilor lor asupra mediului și comunității contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și conștienți. Prin încurajarea unui proces de reflecție asupra propriei învățări, profesorii pot inspira elevii să dezvolte o mentalitate de creștere. Aceasta îi ajută să îmbrățișeze provocările și să vadă eșecurile ca oportunități de

învățare, un principiu central în viziunea lui Senge. Profesorii care inspiră și mentorizează au un impact semnificativ asupra viitorului elevilor lor, influențând nu doar carierele lor, ci și modul în care aceștia interacționează cu societatea.

Prin promovarea unei culturi a învățării și a gândirii critice, profesorii pot contribui la formarea liderilor care vor aborda problemele globale cu creativitate și inovație. Elevii inspirați de mentorii lor devin adesea antreprenori, activiști sau inovatori care contribuie la soluționarea provocărilor cu care se confruntă societatea. Profesorii care îi învață pe elevi să gândească critic și să colaboreze pentru a găsi soluții la problemele contemporane îi pregătesc pentru a naviga într-o lume din ce în ce mai complexă.

Profesorii mentori inspiră elevii să devină implicați în comunitățile lor, promovând valori precum responsabilitatea socială și empatia. Această implicare nu doar că îmbunătățește viața comunității, dar și ajută la dezvoltarea unui simț al apartenenței și al identității civice.

Profesorul ca mentor nu este doar un facilitator al învățării, ci și o sursă de inspirație care modelează viitorul elevilor săi. Prin crearea unui mediu educațional bazat pe învățarea colectivă, gândirea sistemică și o mentalitate de creștere, profesorii pot influența profund modul în care tinerii gândesc, colaborează și contribuie la societate. Asemenea unei scoli care învață, profesorii au puterea de a forma lideri capabili să facă față provocărilor viitorului, să inoveze și să promoveze un viitor mai bun pentru toți.

În societatea contemporană, rolul profesorului depășește simpla transmitere de informații. Profesorul devine un mentor, un ghid care nu doar că educă, ci și inspiră, modelând astfel viitorul elevilor săi. Prin influența și suportul pe care le oferă, profesorii au capacitatea de a transforma vieți, de a stimula creativitatea și de a promova valori fundamentale.

Un mentor este, prin definiție, o persoană care oferă îndrumare și sprijin, facilitând dezvoltarea personală și profesională a altora. În contextul educațional, profesorii îndeplinesc acest rol prin:

1. **Sprijin emoțional:** Profesorii care își asumă rolul de mentori creează un mediu de învățare în care elevii se simt în siguranță să își exprime ideile și temerile. Aceasta încurajează dezvoltarea unei relații de încredere, esențială pentru învățare.
2. **Ghidare academică:** Mentorii își ajută elevii să-și descopere pasiunile și talentele, oferindu-le resurse și sfaturi pentru a-și atinge obiectivele academice și profesionale. Prin personalizarea învățării, profesorii contribuie la dezvoltarea abilităților critice.

3. **Modelare de valori:** Profesorii nu doar că transmit cunoștințe, ci și valori morale și etice. Ei pot inspira elevii să devină cetățeni responsabili și implicați în comunitate, promovând respectul, integritatea și empatia.

Inspirația pe care o oferă un profesor poate avea un impact profund asupra vieții elevilor. Exemplele includ:

1. **Pasiunea pentru învățare:** Profesorii care își manifestă entuziasmul pentru subiectele pe care le predau pot motiva elevii să se angajeze mai profund în procesul de învățare. Aceasta poate stârni curiozitatea și dorința de a explora noi domenii de cunoaștere.

2. **Povești de succes:** Profesorii care împărtășesc propriile experiențe de viață sau povești inspiratoare ale altora pot arăta elevilor că este posibil să depășească obstacolele. Aceste povești devin adesea surse de motivație și încurajare.

3. **Încurajarea creativității:** Prin oferirea unui mediu propice pentru inovație și gândire critică, profesorii pot inspira elevii să gândească în afara cutiei, să dezvolte idei originale și să contribuie la soluționarea problemelor sociale.

Impactul unui profesor ca mentor se extinde dincolo de anii de școală. Profesorii influențează nu doar carierele elevilor, ci și modul în care aceștia interacționează cu lumea:

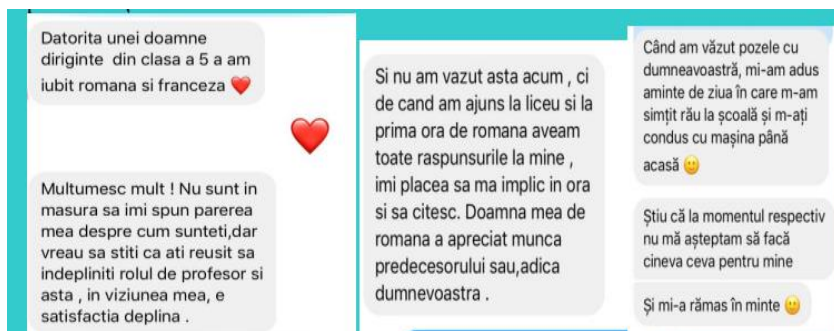
1. **Dezvoltarea abilităților sociale:** Prin modelarea interacțiunilor pozitive, profesorii contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare, esențiale în viața profesională.

2. **Implicarea în comunitate:** Un profesor mentor încurajează elevii să devină activi în comunitățile lor, promovând voluntariatul și responsabilitatea socială.

3. **Contribuția la inovare:** Elevii inspirați de profesorii lor devin adesea lideri în domeniile lor, contribuind astfel la progresul societății și la dezvoltarea de soluții inovatoare pentru problemele curente.

Rolul școlii este de a crea legături, de a insufla valori. Interacțiunea cu elevul este o perspectivă deloc de neglijat. Atât în clasă, cât și în afara ei, este necesar ca profesorul să păstreze și să dezvolte legături cu elevii săi, ceea ce va conduce, într-un final, la faptul că elevii își vor da toată silința la școală. Fiecare copil are nevoie să știe că pentru profesor el reprezintă ceva, că profesorul nu vine doar să își facă profesia la orele de curs, ci îl tratează pe el, elevul, cu afecțiune și implicare personală. O astfel de atitudine față de elevi este unul dintre principalele ingrediente pentru un învățământ de succes. Pentru ca un profesor să poată promova entuziasmul și motivația pentru învățare trebuie ca el însuși să își manifeste această pasiune. Prin urmare, cadrul didactic

trebuie să fie cineva care să promoveze entuziasmul și motivarea fiind el însuși entuziasmat și motivat. Cruickshank, Jerkins și Metcalf consideră că profesorul eficient „are grijă și este preocupat de binele elevilor săi, bine informat cu privire la materia pe care o predă, capabil să obțină succesul împreună cu alții...și la nivel general entuziasmat de munca pe care o face. Profesorii eficienți sunt capabili să-și ajute elevii să învețe.” Astfel, profesorii, pentru a fi modele în dezvoltarea personalității elevilor lor trebuie să aibă un nivel înalt de eficiență proprie, abilități bune de comunicare verbală și nonverbală și abilități puternice de leadership. Ca profesor, când primești mesaje ca cele pe care le voi atașa aici simți că îți îndeplinești misiunea cu succes și ți se confirmă faptul că „munca făcută cu pasiune aduce rezultate”(Vergiliu), și ești mulțumit că poți transmite mai departe valori în care crezi, valori care modelează personalități.

Profesorul ca mentor joacă un rol crucial în formarea viitorului. Prin sprijinul emoțional, ghidarea academică și modelarea valorilor, profesorii au puterea de a inspira și de a influența viețile elevilor lor. Impactul lor se resimte nu doar în carierele individuale, ci și în comunitățile și societățile în care aceștia activează. Astfel, recunoașterea și valorizarea rolului profesorilor ca mentori este esențială pentru construirea unui viitor mai bun.

Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în formarea elevilor pentru viață

*Marinela Suliman-Profesor
Școala Gimnazială "Nicolae Iorga" Focșani*

În viața fiecărui elev sau student, există acea persoană care a reușit să-l motiveze, să-l îndrume și să-l inspire într-un mod special. Acest rol esențial este adesea îndeplinit de profesorul-mentor, o figură care depășește atribuțiile clasice ale predării și devine un ghid în formarea personalității și a carierei viitorului adult. Într-o lume în continuă schimbare, unde cerințele educaționale și profesionale se modifică rapid, rolul profesorului-mentor este mai important ca niciodată.

Profesorul reprezintă un model de viață și sursă de inspirație:

Un mentor adevărat nu este doar o persoană care își predă materia și care transmite doar cunoștințe. Este un model de viață, o sursă de inspirație pentru elevii săi. Profesorii-mentori au abilitatea de a influența nu doar performanțele academice, ci și caracterul și valorile morale ale elevilor. Ei își încurajează elevii să-și urmeze pasiunile, să-și descopere talentele și să își dezvolte încrederea în sine. Un astfel de profesor nu oferă doar răspunsuri, ci pune întrebări, provocându-și elevii să gândească critic, să fie curioși și să își depășească limitele. Prin propria sa atitudine și acțiuni, un mentor inspiră nu doar o carieră, ci un mod de a fi în viață.

Profesorul contribuie la formarea personalității:

Profesorul-mentor joacă un rol crucial în modelarea viitorului. Elevii nu învață doar formule matematice sau date istorice, ci dobândesc o mentalitate de învingători, de oameni care se pot adapta și pot face față provocărilor. Profesorul contribuie la formarea caracterului, la dezvoltarea abilităților de gândire critică și la cultivarea rezilienței. De multe ori, abilitățile pe care un elev le dobândește sub îndrumarea unui mentor se reflectă în alegerile și succesul său profesional și personal pe termen lung. Astfel, profesorul-mentor nu formează doar elevi de succes, ci indivizi pregătiți să contribuie activ la societate.

Relația profesor-elev constituie un parteneriat pentru succes:

Un aspect important al mentoratului în educație este relația de încredere și respect reciproc dintre profesor și elev. Aceasta este baza unui parteneriat de succes. Profesorul nu este doar o autoritate, ci un aliat, un

sprijin care îi ajută pe elevi să-și atingă potențialul maxim. Un profesor-mentor ascultă, oferă sfaturi personalizate și își adaptează stilul de predare în funcție de nevoile fiecărui elev. Această atenție individuală poate avea un impact imens, mai ales pentru acei tineri care se confruntă cu provocări personale sau academice. Prin crearea unui mediu de învățare sigur și deschis, profesorii îi fac pe elevi să se simtă înțeleși și sprijiniți.

Rolul profesorului într-o lume digitală

Tehnologia a adus schimbări majore în educație, dar rolul profesorului rămâne la fel de valoros, chiar și în mediul digital. Într-o epocă a cursurilor online și a învățării la distanță, profesorii-mentori își folosesc abilitățile pentru a menține conexiunea umană esențială. Ei continuă să inspire și să ghideze elevii prin intermediul platformelor digitale, folosindu-se de noile tehnologii pentru a stimula creativitatea și implicarea. În plus, mentorii digitali sunt adesea cei care ajută elevii să navigheze în complexitatea lumii moderne, învățându-i să utilizeze în mod eficient tehnologia, să-și dezvolte competențele digitale și să rămână concentrați pe dezvoltarea personală.

Impactul emoțional și motivațional al profesorului

Un profesor nu oferă doar cunoștințe, ci și suport emoțional. În momentele dificile, acești profesori sunt acolo pentru a oferi sfaturi, pentru a motiva și pentru a reaminti elevilor că eșecurile sunt doar pași necesari în drumul spre succes. Fie că este vorba de un cuvânt de încurajare înainte de un examen dificil sau de sprijin moral în fața provocărilor vieții, impactul emoțional pe care un profesor îl poate avea asupra unui elev este de neprețuit. Pentru mulți tineri, profesorul-mentor devine o persoană de încredere căreia îi pot împărtăși gânduri, îndoieli și aspirații. Într-o perioadă de tranziție și de autocunoaștere, un astfel de sprijin poate face diferența între abandon și perseverență.

Concluzie

Rolul profesorului ca mentor nu poate fi subestimat. Într-o lume aflată într-o schimbare rapidă, profesorii care își asumă rolul de mentori modelează viitorul nu doar prin ceea ce predau, ci mai ales prin felul în care își inspiră și susțin elevii. Impactul lor nu se limitează la anii de școală; ei contribuie la formarea unor generații pregătite să înfrunte provocările lumii, să gândească critic și să acționeze cu încredere și compasiune.

Profesorii-mentori nu doar formează viitori profesioniști, ci și viitori lideri, cetățeni și indivizi împliniți, care vor duce mai departe valorile și cunoștințele dobândite în sala de clasă și în afara acesteia.

NATURA – CĂMINUL VIEȚII

Construind o lume mai bună prin educație ecologică

Prof. Vîrnă Andreea
Colegiul Național Al.I.Cuza Focșani

“Totul a ieșit bun din mâinile naturii pentru a degenera în mâinile omului” (J.J. Rousseau.)

Fără natură, noi oamenii am pieri în câteva secunde, însă natura poate exista și fără noi. Acest lucru nu este înțeles de oameni, care au început să folosească natura ca pe o sursă de venit și să o exploateze până la epuizare, ba mai mult, să o distrugă și să o polueze.

Efectele pe termen scurt deja se fac simțite prin schimbările climatice, atât de evidente de la un an la altul. Pe termen lung vom ajunge în impas atunci când, din cauza poluării și a dezechilibrului pe care l-am cauzat din cauza nepăsării, risipei și a mentalității pe care o avem în raport cu natura, nu vom mai avea resurse naturale de care suntem atât de dependenți și care sunt atât de prețioase și vitale vieții.

O înțelegere profundă a relației dintre om și natură formează o atitudine corectă, care poate contribui semnificativ la obținerea fericirii, prosperității și longevității reprezentanților societății umane. Trebuie să prețuim fiecare vietate, fiecare organism și formă de viață pe care o întâlnim în calea vieții, de la particulele de aer, apă, la microorganisme, insecte, târătoare, animale, plante și tot habitatul existent, pentru că fiecare în parte contribuie la menținerea vieții în ecosistemul de pe Terra. O simplă dispariție de o specie de animale sau plante, aparent nesemnificativă, va afecta considerabil starea și calitatea mediului. Cu cât ne vom implica mai puțin în bunul circuit al naturii, cu atât vom dobândi un echilibru mai sănătos și mai sigur pentru un trai decent, în comuniune cu natura.

Traiul omului într-un mediu sănătos reprezintă garantul unei vieți sănătoase. La o astfel de viață trebuie să contribuie toți factorii de decizie politică, socială, juridică și medicală, dar și populația, pentru a realiza dezideratul conform căruia „toți oamenii sunt egali în drepturi și în îndatoriri”. Menținerea vieții pe pământ și supraviețuirea generațiilor viitoare sunt posibile numai prin reducerea acțiunilor necontrolate ale omului asupra naturii. De aceea, o problemă importantă care se pune azi

în fața oamenilor este cea a protecției mediului înconjurător, care înseamnă conservare și ocrotire. Conservarea mediului are în vedere folosirea lui cu grijă și chibzuială, evitându-se risipa și distrugerile din cadrul său.

De cele mai multe ori, vorbind despre impactul omului asupra mediului, se fac referiri la poluarea acestuia. Din păcate, deseori, agresiunea omului depășește mult sfera poluării și de aceea este mai corect să vorbim de căi diferite de deteriorare și de distrugere a mediului înconjurător.

Mediul ambiant exercită asupra omului influențe multiple, dintre care cea mai importantă este acțiunea asupra sănătății. Acțiunea mediului poluant asupra organismului este foarte variată și complexă; ea poate merge de la simple incomodități în activitatea omului, așa-zisul disconfort, până la perturbări puternice ale stării de sănătate.

Pentru protecția mediului trebuie creat un sistem de organizare a unor programe de cercetare și cunoaștere a degradării mediului. Ocrotirea mediului pretinde luarea unor măsuri bazate pe legi care interzic activitatea sub orice formă în anumite regiuni, care fiind protejate, sunt numite rezervații naturale.

O arie protejată înseamnă că există o serie de restricții în folosirea resurselor din acea zonă, iar acestea variază destul de mult în funcție de tipul de arie protejată și de zonarea internă a acesteia. Restricțiile sunt menite să acționeze ca o barieră în calea activităților umane cu impact negativ ridicat, cum ar fi exploatarea forestieră, amenajări hidrotehnice, minieră etc.

În România există mai multe tipuri de arii naturale protejate: unele de interes național, altele de interes comunitar (adică la nivelul Uniunii Europene), iar altele de interes internațional. De asemenea, din punct de vedere al modului de gestionare, se disting mai multe categorii. Fiecare astfel de categorie are propriile particularități referitoare la nivelul de protecție, scopul înființării și activitățile umane permise în interiorul acestora. Este important însă de reținut că desemnarea acestora a fost de regulă fundamentată pe criterii științifice, iar restricțiile în folosirea terenului și a resurselor din aceste zone au ca scop conservarea speciilor de faună, floră sau a habitatelor acestora.

Păstrarea unui mediu sănătos de viață este datoria fiecărui locuitor, familiarizarea cu obiectivele educației ecologice fiind o necesitate încă din copilărie. Cultura ecologică trebuie îmbogățită tot timpul, fiind necesar să devină o preocupare importantă a omului modern. A înțelege ecologic înseamnă a înțelege lumea ca parte a naturii, nu în afara acesteia, înseamnă a înțelege implicarea omului în tot ceea ce ne înconjoară.

Educația pentru mediu nu este doar o formă de educație, un instrument în rezolvarea problemelor de mediu sau în gestionarea resurselor

naturale. Este un proces de o dimensiune esențială în recunoașterea valorilor mediului înconjurător și definirea conceptelor privind mediul, având ca scop îmbunătățirea calității vieții.

Eficiența educației pentru mediu se poate aprecia prin efectele pe termen lung asupra comportamentului viitorului cetățean. Adeverata educație ecologică își va atinge scopul numai atunci când va reuși ca elevii –cetățenii de mâine- să fie convinși de necesitatea ocrotirii naturii și să devină factori activi în acțiunea de conciliere a omului cu NATURA.

Bibliografie

1. Moroianu Zlătescu, Irina; Popescu, Octavian, [2008], *Mediul și sănătatea*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Editura I.R.D.O., București
2. Barnea M., Calciu Al., [1979], *Ecologie umană*, Editura Medicală, București
3. Marinescu, M., – „Noile educații în societatea cunoașterii”, București, Editura Pro Universitaria, 2013, p. 22

Rolul jocului didactic în dezvoltarea comunicării elevilor din școala incluzivă

*Vrînceanu Alina Georgiana
C.J.R.A.E Vrancea/Focșani*

Copilul preferă jocul în activitatea din fiecare zi. Acesta satisfacându-și nevoia de activitate, acționând cu obiecte imaginare ori reale și transpunând în anumite situații se apropie de realitatea ce îl înconjoară.

Jocul didactic se folosește, în școala incluzivă, în procesul instructiv-educativ, determinând elevii participe la activitate și să învețe cu plăcere, devenind interesați de lecția ce se desfășoară; elevii timizi devin mai curajoși, au mai multă încredere în ei, în capacitățile lor, elevii cu CES sunt volubili, în elaborarea răspunsurilor sunt tenaci și mai siguri pe ei. Datorită formei de desfășurare și a conținutului, jocul didactic este un mijloc eficient de activizare a întregii clase, se dezvoltă spiritul de echipă, se ajută ei între ei și se realizează o muncă organizată. Prin activitatea desfășurată sub formă de joc, elevii se integrează în climatul social și afectiv al mediului în care se desfășoară procesul de predare-învățare, nu se concentrează pe diferențele religioase, etnice, sociale etc. Creându-se o stare de competiție între elevi, sunt determinați să-și amplifice dorința de nou, de cunoaștere, de învățare. Elevii, prin jocul didactic, sunt conduși la descoperirea adevărului prin eforturi care, datorită faptului că e atractiv, par mult mai mici. Jocul are rolul de a dezvolta și de a dinamiza, imaginația, gândirea, viața afectivă, precum și creativitatea copiilor, astfel li se oferă un randament sporit de învățare. Elevii participă activ la propria lor formare, achiziționând cunoștințe, și își formează comportamente și aptitudini. Un mijloc important de pregătire din punct de vedere psihologic, în școala incluzivă, este constituit prin îmbinarea elementelor de învățare cu elementele jocului.

Educația incluzivă, în clasă, este un mod de educație individualizat, particularizat și adaptat, în funcție de nevoile tuturor elevilor în cadrul grupurilor și grupelor echivalente ca vârstă, în care se regăsesc elevi cu nevoi speciale, capacități și nivele de competență foarte diferite. Prin utilizarea jocului în educația incluzivă se oferă suport elevilor cu dificultăți de învățare, indiferent de tulburările pe care le prezintă, de originea lor socială, acceptați în învățământul de masă, alături de colegii lor fără probleme emoționale, medicale, sociale sau lingvistice.

Este imprimat în activitatea didactică prin joc, un caracter atrăgător și un caracter dinamic, inducând o stare de veselie, de relaxare, de destindere prevenind oboseala, plictiseala și monotonia, se fortifică energiile fizice și intelectuale ale elevilor, jocul didactic interdisciplinar îmbinând diferite sarcini didactice din mai multe domenii de cunoaștere într-o structură care se bazează pe învățare, o structură unitară.

„Rolul jocului didactic în dezvoltarea comunicării în școala incluzivă” pe care o voi prezenta evidențiază jocul didactic în dezvoltarea comunicării elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Una dintre problemele frecvente ale sistemului de învățământ constă în aflarea unor modalități optime de dezvoltare a gândirii active. Jocurile didactice oferă un cadru propice o învățare rapidă și pentru fundamentarea deprinderilor de muncă intelectuală, iar prin participare se stimulează atât învățarea, cât și imaginația și creativitatea elevilor. Procesul de învățare este eficient atunci când depinde în mod hotărâtor de modul psihologic în care se asimilează cunoștințele, de modul cum este pregătită valorificarea lor. Din punct de vedere psihic particularitățile elevului se definesc în funcție de nivelul lor operațional, și nu în funcție de volumul de informații acumulate. Jocul didactic îndeplinește o funcție esențială, cea organizatorică, prin faptul că permite o bună planificare a timpului elevului și al cadrului didactic. În timpul jocului, toți elevii sunt antrenați și activează. Acțiunile lor nu sunt aleatorii, ci controlate prin reguli de joc. Prin rolul pe care îl îndeplinește în viața și activitatea oamenilor, jocul didactic, trebuie să fie folosit cu suficientă motivație și rațional în procesul instructiv-educativ. Numai dacă se îmbină rațional jocul și instruirea, putem influența asupra posibilității elevului de a acumula noi cunoștințe și de a se manifesta. Jocul didactic trebuie să devină un valoros principiu metodologic și o componentă importantă a procesului de instruire și educație, aplicat la fiecare activitate sau lecție. Utilizarea jocurilor didactice va duce la sporirea eficienței procesului predării - învățării limbii și literaturii române și formării comunicării elevilor.

- **Dacă vom valorifica jocul didactic în activități integrate la nivelul școlii incluzive vom contribui la dezvoltarea competenței de comunicare orale/scrise.**

Scopul este de a evidenția rolul jocului didactic în dezvoltarea comunicării elevilor în școala incluzivă, și anume la lecțiile de limba și literatura română.

Prin joc copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență. Realitatea înconjurătoare este foarte complexă și copilul nu poate să o cunoască decât prin intermediul jocului. De aceea unii

psihologi consideră jocul ca o activitate de pre-învățare. Esența lui constă în reflectarea și transformarea pe plan imaginar a realității înconjurătoare. Jocul nu constituie pentru copil o simplă distracție, jucându-se el cunoaște și descoperă și lumea și viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru copil. Pe măsură ce înaintează în vârstă și se dezvoltă, conținutul jocurilor se extinde cuprinzând și realitățile sociale dintre oameni.

Încă de timpuriu copilul simte nevoia unei comunicări active cu cei din jur – cu părinții. O altă caracteristică a jocului o constituie faptul că el reflectă relațiile determinate ce se stabilesc între oameni. Rolurile interpretate de către copiii reflectă funcțiile realizate de maturii ce-i înconjoară. În realizarea subiectului unui joc, copiii își imaginează că muncesc și imită relațiile de ajutor, trăiesc aceleași bucurii ca urmare a succeselor obținute în colectiv.

Prin toate jocurile dar mai ales prin cele de mișcare, se oferă posibilități multiple de dezvoltare armonioasă a organismului, realizând multe dintre sarcinile speciale ale educației fizice.

În activitatea de joc ca și în relațiile generale ale școlarului cu cei din jurul său, se pun bazele elementare ale personalității sale.

În teoria pedagogică a jocului o atenție deosebită se acordă studierii lui ca mijloc de educație. Pe de o parte, jocul este o activitate de sine stătătoare a copilului, iar, pe de altă parte, este necesară influența adulților, pentru ca jocul să devină prima lui „școală”, un mijloc de educare și instruire. A face jocul un mijloc de educație înseamnă a influența asupra conținutului, a-i învăța pe copii mijloacele de comunicare.

Jocul prezintă nu numai un fel de activitate a elevului, dar și un mijloc de educație intelectuală. Anume în jocul cu copiii de aceeași vârstă sau cu cei mai mari se îmbogățesc reciproc cu noi cunoștințe, învață să respecte interesele și cerințele altor școlari, își dezvoltă vorbirea, își îmbogățesc vocabularul.

Prin joc se realizează sarcinile educației morale. Școlarii însușesc nu numai cunoștințele despre obiectele și fenomenele din natură, ei își formează reprezentări și noțiuni despre obiectele și fenomenele din natură; ei își formează reprezentări și noțiuni despre relațiile sociale, trăiesc variate emoții și sentimente morale și își dezvoltă elemente ale calităților de voință și caracter. Căci în timpul jocului școlarul învață să depună eforturi voluntare, să depășească obstacole ivite în acțiunile sale. Jocul este o școală a voinței și a caracterului școlarului.

Pe lângă alte influențe formative, jocul constituie și un mijloc important de educație estetică a copiilor. În procesul jocului se dezvoltă

atât emoțiile și sentimentele estetice, cât și gustul pentru frumos al școlarilor.

În timpul jocurilor se dezvoltă capacitățile creatoare ale copilului. Ele se manifestă prin selectarea subiectului, în îndeplinirea rolurilor, costumației necesare pentru joc. De asemenea mimica, gestul, expresivitatea vorbirii, mișcările elevilor se dezvoltă în joc mai intens decât în viața cotidiană.

La baza activității de joc se află imaginația, care se manifestă la fel în toate planurile vieții intelectuale făcând posibilă creația artistică, științifică și tehnică. Întregul univers al spiritului spre deosebire de cel al naturii este produsul imaginației umane și al creației bazată pe această imaginație.

Jocul poate servi și servește la pregătirea școlarilor către viață; prin joc se formează profilul psihic al copilului: imaginația, interesele, necesitățile și capacitățile lui mintale. Jocul este un minunat mijloc de cunoaștere și autocunoaștere, de exersare a unor capacități, de socializare primară, de antrenare a capacităților cognitive și de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor. Jocul, în ansamblu, este bun prilej de pregătire psihologică a copiilor, necesară integrării lor la viața socială complexă. Exercițiul îl va ajuta pe copil să se adapteze nu numai la lumea jocului, ci și la cea obișnuită, reală, cu care se va confrunta într-un fel sau altul, toată viața. Adaptarea copilului la viața reală, cum ar fi, de exemplu, la activitatea de învățare sistematică, este mult favorizată de o particularitate a activității sub forma jocului, aceea de a înlesni libera manifestare a opțiunilor. Jocul ca formă de activitate instructiv-educativă dă posibilitatea elevilor de a avea preocupări variate sub aspectul conținutului.

În final, aș dori să menționez câteva aspecte pe care le consider importante în legătură cu jocul. În primul rând, potrivit definiției, jocul reprezintă o activitate fizică sau mentală fără finalitate practică și căreia i te dedici din pură plăcere. Specific vârstelor copilăriei, el are importanță hotărâtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului. Alături de învățare, muncă și creație, jocul reprezintă una din modalitățile esențiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare. Prin joc, copilul învață și se dezvoltă totodată. În cadrul lecțiilor pe care le-am susținut s-a dovedit că jocurile didactice aplicate asupra clasei urmăresc dezvoltarea capacității de exprimare corectă din punct de vedere fonetic, lexical și gramatical, îmbogățirea vocabularului activ și pasiv, precum și gradul de implicare al copiilor în procesul de învățare, la obținerea rezultatelor, la participarea la propria-i formare. Utilizarea jocului didactic accelerează însușirea cunoștințelor, formarea priceperilor și deprinderilor și contribuie la dezvoltarea tuturor proceselor psihice. precum și în

dezvoltarea comunicării. În consecvență, ipoteza a fost validată: Utilizarea jocurilor didactice duce la sporirea eficienței procesului predării - învățării limbii și literaturii române și formării comunicării elevilor.

Dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor

Prof. Ivan Diana, Școala Gimnazială Găgești

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori – ”Descoperirea copilului”) În practica de toate zilele, cunoașterea și evaluarea persoanelor cu care omul intră în relații sistematice constituie o necesitate ce nu poate fi contestată sau ignorată. Încă în operele unor autori din antichitate (Homer, Teofrast, Sofocle , Aristofan) se atesta faptul că aprecierea și cunoașterea personalității reprezintă una din cele mai străvechi preocupări ale omului, izvorâtă dintr-o necesitate practică imediată a vieții colectivității. Cunoașterea trăsăturilor psihice, a trăsăturilor de personalitate ale colaboratorilor, ale partenerilor, ale subalternilor, ale prietenilor sau dușmanilor a fost și este una din condițiile luării unor decizii adecvate, una din premisele indispensabile ale eficienței în acțiunile întreprinse de om. Această preocupare se manifestă în legătura cu fiecare individ, pe toate treptele dezvoltării sale fizice și psihice, implicit, pe parcursul claselor primare, însă cu alți protagoniști, elevul, dascălul și ceilalți factori educaționali, având ca scop modelarea personalității viitoare. Premisa de bază a prezentului demers așează personalitatea elevului în centrul procesului de predare, axul principal în jurul căruia pivotează succesul unui act didactic de calitate fiind cunoașterea aprofundată a trăsăturilor și a predispozițiilor naturale ale elevului. Cu alte cuvinte, obținerea performanțelor reale este permanent condiționată de nivelul cunoștințelor de specialitate pe care le deține profesorul, dublate de o bună capacitate a acestuia de a cunoaște caracteristicile personalității fiecărui elev, ceea ce va permite organizarea activității de predare în conformitate cu linii directoare specifice, ancorate în realitatea de zi cu zi de la clasă. Cunoașterea personalității elevului permite cadrului didactic, indiferent de materia pe care o predă, să structureze activitatea curentă în mod real, imprimând acesteia dinamism, artificialitatea predării unei lecții fiind eliminată de modul în care profesorul, cunoscând aptitudinile, calitățile, mediul relațional extrașcolar (cu limitele de rigoare) al elevului, știe să motiveze participarea acestuia la oră. În funcție de trăsăturile fiecărui participant la clasă, profesorul va aborda diferit fiecare caz în parte. Dezvoltarea rapidă a societății informaționale contemporane impune adoptarea, de către profesor, a unei atitudini din ce în ce mai flexibile în raport cu elevul, personalitatea

acestui fiind materia primară pe care dascalul trebuie să o modeleze, racordat permanent la nou, pentru obținerea succesului, „un factor esențial pentru bunul mers al învățământului constituindu-l cunoașterea perfectă (...) a fiecărui elev în parte.” De aici rezultă un prim rol al profesorului: acela de bun cunoscător al orientării de ansamblu a societății, racordat permanent la evoluțiile acesteia, astfel încât setul de cunoștințe transmis să corespundă trendului, să fie sincron cu principalele tendințe, dar fără a exclude temeinicia procesului de învățare pentru simpla raportare la modă. Cunoașterea fiecărui elev în parte va permite profesorului să cunoască grupul în ansamblu, relațiile dintre membrii acestuia, diferențele dintre aceștia, ceea ce generează oportunitatea unui control adecvat al oricărei situații care s-ar putea produce la clasă. Este deschisă inclusiv posibilitatea conturării unei ierarhii a componentelor grupului, în conformitate cu care profesorul poate să structureze materia și poate interacționa diferențiat cu fiecare elev. Cunoașterea personalității elevului presupune implicarea intensă a profesorului nu doar la nivel didactic, ci și în crearea unei relații interpersonale armonioase care să determine instaurarea unui grad ridicat de colaborare, în urma căreia elevul să fie impulsionat să extindă, prin muncă individuală, elementele de bază predate la clasă: “școala **trebuie** să descopere la timp aptitudinile și să încurajeze, dar să și prevină rămânerea în urmă, muncii individuale cu elevii revenindu-i un rol important în realizarea acestui scop.” Profesorul ocupă un loc important în activitatea educațională deoarece contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni. Transformările intervenite în dezvoltarea societății afectează într-o mare măsură și viața școlii. Cererea crescândă de educație, educație permanentă, integrarea învățământului cu cercetarea și producția, obligă școala să-și revizuiască principiile, obiectivele, structura, metodologia și stilul de lucru, pentru a răspunde corect cerințelor tot mai mari ale societății. Este importantă sarcina formativă ce revine cadrului didactic în educarea tinerei generații și nu numai, aceea de instruire a elevilor. Inversarea de accent de pe informativ pe formativ, presupune o reconsiderare a întregului sistem de învățământ și în special o subliniere specială a locului și rolului profesorului în acest sistem, el fiind specialistul care participă la formarea viitorilor specialiști pentru toate sectoarele de activitate. Profesorul ocupă o poziție cheie în activitatea de programare, de organizare, realizare și evaluare a procesului educațional. Orice profesor este și un creator de modele, de proiecte educaționale, de metode și procedee, un inovator. O asemenea calitate îi solicită profesorului imaginație, abilitate, inovație în toate împrejurările, nu numai în cadrul lecțiilor. Orice elev este un unic și fiecare cere un

anumit tratament pentru a se realiza. A stabili condițiile, tratamentul și modalitățile prin care fiecare elev își poate pune în valoare mai bine disponibilitățile și calitățile sale și a obține succese, înseamnă a descoperi specificul fiecăruia și a ști să adaptezi tehnologia educației acestor particularități. Îndrumarea elevului de-a lungul anilor în școală, astfel încât să se realizeze pe deplin, este cea mai autentică probă a unei acțiuni pedagogice reușite. Modelând personalitatea fiecărui elev, profesorul este preocupat să descopere direcția adecvată de dezvoltare a acestuia și de stimulare a capacităților necesare împlinirii sale. El devine astfel specialistul care acordă și o calificată asistență psihopedagogică indispensabilă dezvoltării multilaterale a fiecărui elev. Ajutând fiecare elev să își aleagă tipul de studii și apoi profesia care corespunde cel mai bine personalității sale, profesorul rezolvă nu numai problema orientării profesionale, ci și pe aceea a integrării cu succes a absolvenților în viața profesională ulterioară, este atent la îmbinarea pregătirii teoretice cu cea practică. Calitățile personale și trăsăturile de personalitate utile profesorului, care întregesc tabloul competențelor fundamentale, pot fi divizate în mai multe subcategorii în funcție de mai multe criterii: nivelul cultural al profesorului; capacitatea de a dialoga; capacitatea de a informa obiectiv și de a comunica cu ușurință ; atitudinea critică și non-dogmatică; virtuți civico-democratice; aspecte ale civilizației tehnologice contemporane: stăpânirea noilor tehnici care sunt folosite în sala de clasă contemporană; capacitatea de a inventa noi modalități de utilizare a acestor tehnici; capacitatea de a le inova, de a propune ameliorările necesare; funcția științifică a profesorului contemporan: cunoașterea logicii și a structurii disciplinei pe care o predă; Formarea personalității elevilor nu se poate realiza decât prin educatori cu o temeinică pregătire profesională (de specialitate și psihopedagogică), de oameni cu ferme convingeri că în mâinile lor se află, în mare măsură, soarta acestora. “În educație totul trebuie să fie bazat pe personalitatea educatorului, deoarece forța educației se revarsă numai dintr-un izvor al personalității omenești”, afirma Usinski. Influența educatorului este hotărâtoare în formarea sau deformarea personalității elevului. Acțiunea poate fi pozitivă în mobilizarea energiei elevului, sau negativă, demobilizatoare, descurajantă. Locul ocupat de personalitatea profesorului în cadrul cuplului educator-educat rămâne un subiect de mare actualitate privind evoluția fenomenului educațional. Acest lucru se explică prin faptul că eficiența acțiunii educaționale depinde în bună măsură de particularitățile personalității celui ce conduce aceasta acțiune. În cadrul cuplului educator-educat, nu numai elevul se dezvoltă ca o personalitate unică, ci și cel care conduce acest proces reprezintă o structurare unică de trăsături

bio-psiho-sociale. Chiar dacă profesorul cunoaște și a asimilat un model optim de comportament în activitatea didactică, amprenta personalității sale se va imprima evident, determinând un anumit „stil didactic”. De aceea, cred că putem vorbi și de o individualizare a modului de a predă. Măiestria pedagogică poate însemna, în ultimă instanță, o modalitate optimă, dar unică de structurare a relațiilor dintre educator și educat în funcție de particularitățile personalității fiecăruia dintre ei. Profesorul este obligat deseori să constate că aceleași acțiuni sau măsuri pedagogice dau rezultate diferite, uneori contradictorii, în funcție de particularitățile individuale ale elevilor cărora li se aplică. Așa, de exemplu lauda, ca formă de aprobare, are efecte variate asupra elevilor. Un elev trebuie lăudat, pentru că încurajarea îi sporește încrederea în forțele sale; față de altul, profesorul trebuie să mențină rezervă pentru a nu-l îndemna la autoliniștire sau înfumurare. Tot așa în problema pedepselor. Pentru unii elevi poate fi suficientă o observație mai aspră, chiar pentru o faptă gravă, în alte cazuri trebuie să se aplice o pedeapsă severă pentru o greșeală neînsemnată. Transmiterea cunoștințelor depinde de capacitatea profesorului de a clasifica, sistematiza, selecta, ierarhiza. Dar predarea cunoștințelor nu depinde numai de aceste capacități intelectuale. Predarea înseamnă și comunicarea de atitudini, trezirea de interese și sentimente. Cele din urmă implică transfer afectiv de la profesor la elev, legătură afectivă, dăruire, pasiune din partea profesorului. În activitatea didactică este necesară cunoașterea obiectului de predare, deoarece trebuie să furnizeze tinerilor experiența umană de specialitate înmagazinată de ani. Acesta trebuie să aibă un profil de educator, calitatea de profesor pedagog îmbinându-se cu specialitatea, fapt ce conduce la formarea unei personalități pedagogice. Școala este ca o lume fermecată, plină de basm și feerie, este lăcașul unde se pun bazele „clădirii” fizice și spirituale a „puiului de om”. Doar „zâna”, modelatoarea de suflute și minți, știe, cu mult tact și răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă și mister a basmului, a jocului, a cântecului și a poeziei. Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate predă cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din

procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Nevoia de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse de informare diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, ușurarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și crească potențialul intelectual..

Bibliografie:

- Albulescu Ion, 1999 , Didactica disciplinelor socio-umane Ed. Napoca Star, Cluj Napoca
Ausubel P. D. Robinson, 1981, Învățarea în școală (trad.), EDP, Bucuresti
Birzea Cezar, 1995, Arta și știința educației, EDP, Bucuresti
Cerghit I., 1997, Metode de învățământ, EDP, Bucuresti
Cerghit I., Neacsu I., Negret-Dobridor I., Panisoara, I-O., 2001, Prelegeri pedagogice, Ed. Polirom, Iași
Cucos, C., 1996, Pedagogie, Ed. Polirom, Iași
Gagne R., Briggs L., 1997, Principii de design al instruirii, EDP, București
Gliga L., 2002, Standare profesionale pentru profesia didactică, București
Ionescu M., Radu I., 1995, Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
M. Ed. C, Proiectul de reformă a învățământului preuniversitar, București

Educația ca putere. Dreptul fiecăruia la cunoaștere

*Profesor ANDREEA-MIRABELA TRIFAN
Liceul de Arte „Gh. Tătărescu”*

Am să încep articolul meu reamintind, de fapt, tuturor cititorilor, factorii esențiali care contribuie la formarea și dezvoltarea armonioasă a individului uman: ereditatea, mediul și educația. Ei sunt pilonii pe baza cărora individul evoluează pe drumul devenirii sale ca persoană, apoi spre personalitate. În timpul acestor perioade se derulează procesul amplu prin care se șlefuiesc laturile fundamentate ale oricărei ființe umane: fizicul, psihicul, cognitivul, afectivul, moralul, esteticul etc.

Dintr-o simplă ființă, omul devine conștient, atât în ce privește latura sinelui, cât și în raport cu tot ce îl înconjoară. Știința, care se bazează substanțial pe cunoaștere, are rolul esențial de formare și dezvoltare a personalității umane. Orice societate are nevoie de persoane și personalități care să acceseze perspectiva de dezvoltare umană. Totul se bazează pe transformarea societății respective spre a se îndrepta către un standard ridicat de viață. Educația, știința, cunoașterea stau la baza perfecționării individului, care la rândul lui își aduce aportul la dezvoltarea societății pe toate planurile. Omul, prin natura sa, este construit de așa natură încât să fie dinamic – om al acțiunii (homo faber) și în consecință el transformă societatea apoi, în mod aproape firesc, tinde să fie stăpânul ei.

Dacă ar fi să răsturnăm logica și am privi procesul cunoașterii pornind de la individ, constatăm că la început el este oarecum gol. Lipsit de informațiile necesare supraviețuirii, de cele care să dezvolte familia, societatea și, în final, lumea. Atunci se interpune rolul esențial al cunoașterii, al educației și-l face util, îl transformă într-o rotiță esențială a mecanismului care duce viața mai departe. Așadar, iată exemplul ideal care ne face să înțelegem pe deplin rolul educației, al cunoașterii, al științei în general, în tot ce înseamnă existența umană.

Intervine apoi cultura, cea care are rolul de a aduna tot ce este mai bun, folositor și verificat în devenirea umană, cea care ne aduce spiritul cel bun din experiențele acumulate de o societate, ori de un anumit grup social, etnic etc. Rolul culturii, cea care la rândul ei face parte integrantă din educație, are capacitatea de a impulsiona generații și a propulsa tot ce a fost deja verificat și experimentat. Societatea va ști pe

viitor ce va avea de făcut ca să nu mai repete anumite experiențe care nu au dat rezultatul scontat. Dar, în aceeași măsură, cum am spus, va fi izvorul din care societatea va împrumuta experiențe și din care vor veni idei, experimentând noi perspective.

Așadar, prin mecanismul educației omul a ajuns să experimenteze universul și să stăpânească o bună parte din el. Putem spune, cu rezervele de rigoare, că a devenit un mic stăpân al acestui univers. Am spus „cu rezervele de rigoare” pentru că suntem cu toții de acord că Dumnezeu este Creatorul și doar cu îngăduința Lui putem deveni și noi mici deținători ai puterii, mici stăpâni ai lumii, transformând, atât cât ne ajută educația, cultura, știința, această lume.

Puterea, de multe ori, orbește omul în ascensiunea sa. Este de netăgăduit această constatare. Sunt rare cazurile în care putem afirma că un anumit individ, ajuns în funcții mari, ori în fruntea unor mari puteri, nu este orbit de puterea pe care o are efemer. Avem cele mai bune exemple în zilele noastre. Fără să dau numele unora dintre cei care conduc țări deținătoare de arme sofisticate și care ne amenință, de acum aproape zilnic, cu folosita lor.

Iată de ce am ales să vorbesc despre relația dintre Educație și Putere. Inițial am vrut să abordez acest aspect pe plan guvernamental sau parlamentar, unde indivizi de diferite niveluri de educație acced în acele funcții, de unde ne hotărăsc destinul. Bineînțeles că lipsa de educație ajunsă pe scaunele puterii nu poate face decât rău celorlalți. A nu se înțelege că nu sunt educați, sau în sensul că nu sunt școliți îndeajuns. Cred cu tărie că un parlamentar, un ministru, un alt oficial care conduce destinul nației sale, trebuie să aibă mult mai multe ingrediente decât cele izvorâte dintr-o meritocrație de partid.

Revenind la tema noastră, este adevărat că nu sunt de ajuns toate acele acumulări pe lângă cele ereditare. Acumulările de care am vorbit trebuie să aibă o anumită însoțire, să fie însoțite de o anumită educație, de o anumită cunoștință, de o anumită înțelepciune, de o anumită încredere în sine, de o anumită încredere în ceilalți, de o anumită încredere în Dumnezeu. Dacă nu le pui în practică. E ca și cum ai avea toate cunoștințele necesare într-un anumit domeniu, dar niciodată nu mergi până la capăt, dovedindu-se a-ți fi inutile, până la urmă. Munca, acompaniată sau însoțită permanent de rațiune, duce spre satisfacții personale, dar face bine și celorlalți din societate. Conexiunile muncii tale, indiferent de domeniu, sunt nebănuite deseori. Iar dacă aceste conexiuni sunt îndreptate spre rău, atunci avem de-a face cu orori, așa cum sunt și inventarea armelor nucleare, arme sofisticate care nu au alt rol decât cel distructiv pentru ființa umană. Și, iată, cum puterea ajunsă în mâinile unor indivizi cărora le lipsesc anumite

principii umane, pot duce spre dezastre. Puterea și educația – un raport care ar trebui să echilibreze omenirea nu să o distrugă.

Munca este esențială în această ecuație „Putere-educație” și este de dorit ca ea să fie pusă în slujba binelui. Amintesc o cugetare latină care spune: „Labor omnia vincit improbus” (Munca stăruitoare învinge totul”) Un lucru important este acela de a aduna educația cât mai timpuriu posibil în viața individului, începând din copilărie, unde un rol esențial îl are familia, apoi toate celelalte: școala, societatea etc. Fundamental este ca tot ce se face, - vreau să accentuez acest lucru -, să se facă spre binele tuturor, și nu spre distrugerea ființei umane. Spre o viață cinstită și care să atragă respectul semenilor. Orice folosire a acumulărilor prin educație în sens distructiv să fie interzis, dacă s-ar putea așa ceva. Pare imposibil de realizat acest deziderat, dar eu cred că omenirea ar trebui să ia în serios această perspectivă, dacă vrea să supraviețuiască.

Nu aș vrea să închei această parte a articolului poziționând educația doar de această parte a puterii. Pot spune că educația, dacă este din belșug în dreptul unui individ și este folosită în scopul binelui, ea dă omului putere. O putere pe care o poate folosi în raport cu ceilalți. Un om educat este perceput altfel de semenii lui, ajungându-se uneori chiar până într-acolo încât ea, societatea, să-l evidențieze, să-l scoată în față și chiar să-i dea pe mână puterea de care este nevoie pentru a progresa. Că se întâmplă și altfel, nu pot nega. Dar trebuie să sperăm permanent că binele va învinge...

În partea a doua a articolului meu mă voi referi mai mult la dreptul de a accede la educație. Este un drept fundamental consacrat, atât prin legea fundamentală – Constituția României, cât și prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene: „Orice persoană are dreptul la educație, precum și la accesul la formare profesională și formare continuă. Acest drept include posibilitatea de a urma gratuit învățământul obligatoriu”

Iată cum, legiuitorii au concluzionat că, fără educație nu se poate trăi într-o societate umană. De aici și grija permanentă pentru diminuarea analfabetismului și alte măsuri educative impuse la anumite vârste. Mai greu se dovedește a fi cu cei majori care săvârșesc diferite fapte antisociale, iar măsurile de reeducare sunt din ce în ce mai greu de aplicat și nu întotdeauna își au rezultatul scontat. Dar ceea ce este foarte important este faptul că, orice individ, dincolo de orice alte convingeri sau reglementări interne ale statelor, dincolo de sex, naționalitate, vârstă

etc. să aibă dreptul garantat de acces la educație. România a făcut pași importanți pe această linie a asigurării acestui drept.

Educație și cunoaștere – nu regăsim multe diferențe între cele două componente. Dar observăm imediat cum una duce spre realizarea celeilalte: educația duce la cunoaștere. Cunoașterea duce la educație. Găsim totuși unele diferențieri, dacă luăm în considerare faptul că educația este un proces de formare, în timp ce cunoașterea este dobândită prin diferite forme; experiențe, viață reală etc. Cunoașterea provine de la o educație bună, de la consultări, lecturi etc.

Procesul de educație constă, de cele mai multe ori, în predarea de către cadrele didactice. Pe când cunoașterea vine pur și simplu. În educație sunt reguli predefinite, regulamente. Cunoașterea nu are astfel de reguli.

Cunoașterea înseamnă familiarizarea cu ceva anume, cu fapte, oameni, informații, abilități, experiențe din educație. Așadar, o diversitate de activități, ce poate fi încadrată în acest concept. Este, până la urmă, modalitatea prin care omul pătrunde realitatea, descoperind anumite legi care guvernează această realitate. Drepturile omului consacră multe sfere ale cunoașterii. Începând cu drepturile copilului și mergând mai departe pe acest drum al evoluției, legiuitorul a avut grijă să impună drepturi fără de care individul nu ar putea evolua, sau chiar ar putea fi în pericol dacă n-ar fi existat aceste drepturi.

Accentul îl voi pune în acest material pe dreptul fiecăruia la cunoaștere din perspectiva educației. Învățământul obligatoriu este dovada care întărește ideea că individul are nevoie de educație, că nu se pot face diferențieri de nicio formă, și că oricine are acest drept de care poate beneficia și pe care societatea se obligă să-l ofere. Tot în sfera dreptului la cunoaștere se înscrie și dreptul la informație, ca să dăm un exemplu la îndemână. Individul trebuie să aibă acces la informații, fiind unul dintre drepturile fundamentale care nu poate fi îngrădit.

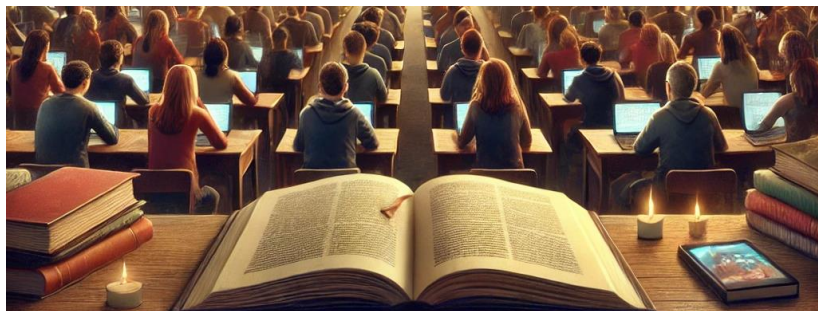
Fiind vorba de educație, care se formează în special prin cunoaștere, se pune mare accent în societate pe dreptul copiilor la cunoaștere. Așa cum și Carta drepturilor omului a făcut o clară diferențiere, separând drepturile copilului de cele ale individului adult. Pentru că, de la vârstă fragedă, copilul are nevoie de cunoaștere și aceasta se realizează prin cel adult. Fundamentul educației se află aici, în zona copiilor și tinerilor, de unde începe dezvoltarea personală. Fiecare copil trebuie să aibă posibilitatea de a-și dezvolta propriile abilități, atât pentru a-și asigura dezvoltarea proprie, un drum în viață cât mai bun, dar și pentru ceilalți, contribuind la efortul general al societății. Important este ca această dezvoltare prin

cunoaștere să continue pe tot parcursul vieții, adaptându-se permanent la noile realități.

Totodată, cunoașterea și implicit educația oferă individului stabilitatea și dezvoltarea socială de care are nevoie. Apoi, vin celelalte: rolul și importanța culturii, prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, având un rol deosebit atât afectiv cât și efectiv, material. După toate acestea vor veni și resursele necesare pentru prosperitatea economică. Mințile instruite vor lucra în interesul comunității, societății, în general, contribuind la o viață mai bună personală și socială.

Modalitățile prin care societățile, țările își transpun programele proprii de educație, diferă, dar scopul este același. Școala se află în centrul procesului de educație, locul unde se transmite în mod organizat cunoștințele, fie de bază, fie diversificate și punctuale. Ea trebuie să acorde fiecărui copil un nivel de dezvoltare personală care să-i permită luarea unor decizii, gestionarea emoțiilor, lucrul în echipă, gestionarea relațiilor sociale, interpersonale. Elevul trebuie să ajungă la un nivel care să-i permită să facă față provocărilor sociale, să poată adopta soluții noi, de a-și testa limitele, capacitatea de a crea planuri personale și, foarte important, de a da dovadă de flexibilitate și adaptabilitate.

Cunoașterea dobândită la finele învățământului obligatoriu trebuie să-l facă pe individ capabil să aplice practic în viață cunoștințele dobândite, de a ști să folosească sustenabil resursele, să aibă acele abilități personale care să-i permită gestionarea aspectelor economice și financiare ale vieții, în mod independent, crearea familiei, accesarea la comunități de interes și, nu în ultimul rând, asumarea răspunderii pentru faptele și deciziile sale.

Învățare prin joc. Creativitate și inovație în educație

Chetroiu-Corozanu Luminița-Georgiana
Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza" Panciu, Grădinița cu
Program Normal nr.1

“Cea mai mare greșeală a copilăriei este să nu te joci, a tinereții să nu te îndrăgostești, a maturității să nu faci copii, iar a bătrâneții să nu lași copiii să se joace.”
(Gavril Stiharul)

Atunci când vorbim despre învățare, suntem mereu tentați să o raportăm la ființa umană. Învățarea nu este însă un fenomen exclusiv uman. Ea se regăsește și în conduita animalelor și în general, în întreaga lume vie, împletindu-se strâns cu un alt fenomen, anume cel de adaptare. Învățarea este răspândită în întreaga lume vie, dar sfera, conținutul, complexitatea și mai ales semnificația ei pentru organism depind de treapta de evoluție pe care se află organismele care sunt supuse învățării. Învățarea prin joc se referă la acumularea de noi cunoștințe, deprinderi și priceperi prin intermediul jocului. Jocul este activitatea predominantă în copilărie, de cele mai multe ori efectuată de bună voie, cu finalități diferite și dimensiuni formative. Jocul poate fi transformat în metodă de învățare. El contribuie la asigurarea bunei dispoziții și angrenarea copilului în învățare într-o manieră distractivă.

Se poate realiza voluntar sau involuntar. Adică, joc acest joc pentru că vreau să învăț lucruri noi sau joc acest joc pentru că este distractiv. Și dacă este jucat involuntar, finalitățile nu vor întârzia să apară. În general jocurile sunt gândite să acopere părți ale educației și dezvoltării copilului, într-o notă relaxantă. Fiecare tip de joc are o finalitate specifică sau mai multe finalități, ancorate în diferite etape ale dezvoltării.

Implicarea activă a copiilor în învățare presupune angajarea directă, fizică și mentală, a copilului în activitatea de învățare. Copiii mici devin activi în procesul de cunoaștere și explorare a realității atunci când au o stare generală pozitivă, se simt în siguranță, valorizați, încurajați, sunt motivați să exploreze, se bucură de succesul în învățare, primesc sprijin și stimulare din partea adulților importanți din anturaj (părinții, educatorul). Dintotdeauna, jocul a fost considerat o activitate specific umană, menită să transforme realitatea în plan imaginar, o activitate practică benevol, în vederea satisfacerii unor plăceri personale. Jucându-se, de la cele mai fragede vârste, fără să conștientizeze neapărat acest lucru, copilul

învăță;acumulează noi date, informații, cunoștințe și își formează și exersează un set de deprinderi, priceperi și obișnuințe, sarcinile jocului orientând procesul cunoașterii.

În stadiul de dezvoltare senzorio-motor, până la împlinirea vârstei de 2 ani, are loc internalizarea unor secvențe de acțiuni care joacă rolul de sau simbolizează diverse obiecte(de pildă, imaginarea unei mese pe care sunt aranjate vase și tacâmuri semnifică apropierea prânzului/cinei). Printr-un joc de rol, copilul primește informații despre cum este o anumită persoană, ce anume o caracterizează și ce comportament manifestă,numai astfel poate să pună în aplicare rolul primit. În cazul jocurilor didactice, funcția informativă se regăsește în specificul sarcinilor de lucru, dar și în specificul dirijării acestora.

Necesitatea și utilitatea mișcării trebuie cultivată de timpuriu, mijlocul cel mai eficient fiind practicarea efectivă a exercițiului fizic, prin forma specifică copilăriei-jocul. Sănătatea fizică, corporală este întreținută prin participarea copiilor la activități ludice, de joc. Prin joc este stimulată prioritar componenta motorie a personalității copilului.

Noi, în calitate de adulți, îi putem ajuta mai mult pe cei mici să își dezvolte motricitatea, punându-le la dispoziție jucării, acuarele, plastilină, pensule, ștampile, cărți și diverse materiale procurate din mediul înconjurător, care să fie folosite drept “jucării” cu rol de dezvoltare a simțului tactil.

Copiii se dezvoltă la adevăratul lor potențial atunci când se simt fericiți și siguri de întreaga dragoste a adulților, iar calitatea timpului petrecut de părinți și aparținători cu cei mici depinde și de capacitatea adulților de a iniția și participa la activități prin care copilul învață, precum și de priceperea de a folosi în aceste activități contextele aflate la îndemână.

Inovația și creativitatea reprezintă elementele esențiale, pilonii care stau la baza unui proces de învățare echilibrat, care se dorește competitiv pe axa reușitei și care, în funcție de orizontul de așteptare al celor două părți implicate în mod direct (elevii, respectiv profesorul), se va optimiza în prezența unor factori ce vizează atât competențele, cât și afectivitatea.

Inovația, cea care pare să se fi autodepășit în secolul nostru, poate susține creativitatea, o poate înnobila prin mijloacele multimedia felurite, o poate transforma în succes și poate frânge barierele care se creează între individ și școală, în cazul absenței acesteia din cadrul școlii. Astfel, îmbinate, teoria și inovația reprezintă provocarea individului și a creativității sale, care, de cele mai multe ori, se poate transforma în succes.

În rândurile de mai jos propun 2 activități de învățare prin joc realizabile atât în mediul școlar cât și în cel familial, de acasă. SPOR!

I. Jocul Umbrei

➤ **Materiale necesare:**far, proiector, lanternă, cearcaș

➤ **De ce ne jucăm acest joc?**

Copiii le place foarte mult să se joace cu propriile umbre în aer liber sau în spațiul locuinței, realizând umbrele unor păpuși pe perete sau ghicind de la ce obiect vine o anumită umbră. Jocul cu umbre este, pentru adulți, o modalitate de împărtășire a experiențelor din copilărie. Apropie-te de copilul tău, împărtășind o experiență din copilăria ta!

➤ **Ce învață copiii?**

Copiii învață despre interacțiunile dintre lumină, umbră și distanță. Jocul umbrei încurajează și exprimarea creativă a copiilor.

➤ **Cum pregătești jocul?**

Atârnă un cearșaf astfel încât să ascundă obiectele care vor crea umbră. Pregătește farul proiector sau lanterna pentru spectacolul umbrelor.

➤ **Ce poți face?**

1. Un joc interesant este acela de a identifica obiecte cunoscute cărora le corespund diferite umbre. Din spatele cearșafului proiectează lumina pe câteva tipuri de fructe, câte una pe rând. Banane, struguri, mere și alte fructe sau legume îl vor provoca pe copil să ghicească despre ce e vorba. De asemenea copilul va încerca să deducă cum apar aceste umbre pe cearșaf.

2. Proiectează o lumina pe un perete liber din casă/grădiniță, școală. Copilul, dar și tu, vă puteți folosi degetele pentru a realiza figurine din umbră. Copiii adoră să creeze urechi de iepuri, rațe, câini, monștri sau forme abstracte. Poți încuraja copilul să folosească păpuși și puteți adăuga muzică pentru a permite mișcarea ritmică și exprimarea de sine. Ajută-l pe copil să miște păpușile mai aproape și mai departe de sursa de lumină pentru a observa cum se schimbă umbră.

3. În afara casei, într-o zi însorită, încurajează copilul să facă diferite mișcări simple și să-și observe propria umbră. Dacă vrei să vă distrați, poți introduce un joc rapid de tipul: Urmează liderul: Toată lumea sare! Toată lumea țopăie într-un picior! Acum toată lumea dansează! Acest joc energizant îl face pe copil să se miște și să-și ascută spiritul de observație.

➤ **Cum poți extinde jocul?**

Pe terenul de joacă, dacă sunt mai mulți copii prezenți, poți propune un joc de atingere a umbrelor. Așezați în grup, copiii pot să realizeze o umbră comună prin atingerea umbrei realizate de fiecare parte. Jucați-vă apoi cu această umbră comună.

➤ **Cum asiguri sănătatea și siguranța?** Atunci când folosești un far proiector pentru realizarea umbrei, mai ales dacă funcționează pe bază de energie electrică, nu permite copilului să umble la priză.

II. Investigație cu magneți DA sau NU

- **Materiale necesare:** Adună împreună cu copilul obiecte diferite, de mici dimensiuni, între care sunt unele pe care magnetul le atrage: dopuri de plută, pietre, nasturi, monede, chei, capace de metal, tacâmuri de metal, tacâmuri de plastic, scobitori sau bețișoare pentru frigărui, agrafe de birou din metal, agrafe de birou din plastic, benzi de cauciuc, o pană, magneți, un jeton pe care scrie DA, un jeton pe care scrie NU, 2 tăvi sau farfurii din carton.

- **De ce ne jucăm cu magneți?**

Începând de la 3 ani, copiii sunt fascinați de magneți. Le place să caute obiectele atrase de magneți și să descopere obiecte metalice în jurul lor. Ajutându-i să exploreze, copiii încep să înțeleagă lumea înconjurătoare și să facă saltul de la magie la știință! Dacă nu ai la îndemână magneți mari, special cumpărați, e posibil ca și în casa ta să găsești magneți de la jocurile magnetice ale copilului, pe frigider (magneți de frigider) sau la uși cu închidere magnetică.

- **Ce învață copiii?**

Experiența propusă îi ajută pe copii să învețe să sorteze obiecte, să le clasifice. Explorând activ cu ajutorul unui magnet și al unor obiecte, copiii descoperă că magneții atrag unele obiecte în timp ce pe altele nu le atrag (înțelegând conceptul de magnetism).

- **Cum pregătești jocul?**

Întreabă copilul dacă vrea să vă jucați “De-a detectivii”, “De-a investigatorii” sau “De-a cercetătorii”. Motivați-l spunând că veți explora diferite obiecte care se comportă diferit în prezența unui magnet. Plasează jetonul cu DA pe una dintre tăvi sau pe o farfurie de carton și cel cu NU pe cealaltă.

- **Ce poți face?**

1. Copiii (în special cei mici) au nevoie de timp pentru propria explorare și descoperire. Oferă timp copilului să exploreze obiectele pe care le-ați adunat împreună. Provoacă-l să le denumească și să spună la ce este folosit fiecare obiect, ce formă sau ce culoare are.

2. Invită copilul să se joace cu magnetul deasupra obiectelor adunate. Întreabă-l ce se întâmplă. Curând va descoperi că magnetul ridică unele obiecte și că nu ridică altele.

3. Începeți împreună să sortați obiectele, folosind tăvița cu DA pentru obiectele atrase de magneți și cu NU pentru celelalte.

4. Pune la dispoziția copilului un alt set de obiecte. De data aceasta provoacă-l să avanseze ipoteze referitoare la care dintre obiecte vor fi ridicate de către magnet și care vor fi respinse: Crezi că magnetul va ridica balonul? Dar creionul? Dar cheia de la intrare? Testați apoi ipotezele

formulate și ajutați-l să ajungă la concluzii, de exemplu: Magnetul atrage metalul, dar nu atrage lemnul.

5. Felicită copilul pentru că a investigat obiectele și a făcut o descoperire științifică!

Importanța jocului în viața copilului este incontestabilă, deoarece jocul este indispensabil în dezvoltarea și educația celui mic. Prin joc, copilul învață să cunoască lumea înconjurătoare, să se descopere pe el însuși și să socializeze.

➤ **Cum asigurăm sănătatea și siguranța?**

Atenție la obiectele de dimensiuni mici pe care copiii le pot băga în gură! Alege întotdeauna obiecte care nu prezintă pericol de înghițire! Reamintește copilului faptul că nu toate obiectele sunt de mâncare și că după fiecare joc, ne spălăm pe mâini cu apă și săpun!

Bibliografie

1. Dorina Sălăvăstru, *Psihologia educației*, Editura Polirom 2004, pag.13-15.
2. Horațiu Catalano, Ion Albușescu, *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Didactica Publishing house, București, 2022, pag.59-61;159-160.
3. *Învățare prin joc, experiențe distractive de învățare acasă*, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională Step by Step, Mai, 2020, sursă web: <https://www.stepbystep.ro/wp-content/uploads/2020/05/Invatare-prin-joc-Activitati-Prescolari-WEB-Centrul-Step-by-Step.pdf>

Învățare prin joc: Creativitate și inovație în educație

*Datcu Irina -Prof. Inv. Preșcolar
Școala Gimnazială Ionel Sîrbu, Ciorăști*

Introducere

Învățarea prin joc este o metodă educațională din ce în ce mai populară, care combină joaca cu procesul de învățare, facilitând dezvoltarea creativității și inovației. Această abordare se bazează pe ideea că elevii învață cel mai bine atunci când sunt implicați activ în procesul educațional, într-un mediu care le stimulează imaginația și le permite să experimenteze. În acest articol, vom explora beneficiile învățării prin joc, modalitățile de integrare a acestora în curricula școlară și impactul asupra dezvoltării abilităților creative și inovative ale elevilor.

Beneficiile învățării prin joc:

1. Stimularea creativității

Învățarea prin joc promovează gândirea creativă, permițând elevilor să exploreze idei noi și să își exprime liber gândurile. Activitățile de tip joc încurajează experimentarea, ceea ce le oferă oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile de rezolvare a problemelor. De exemplu, jocurile de rol sau simulările pot ajuta elevii să își dezvolte empatia și să înțeleagă perspective diferite.

2. Îmbunătățirea colaborării și comunicării

Prin joc, elevii învață să colaboreze și să comunice eficient. Activitățile în grup îi ajută să își dezvolte abilitățile sociale și să construiască relații interumane solide. Această colaborare este esențială nu doar în contextul educațional, ci și în viața profesională, unde lucrul în echipă este adesea necesar.

3. Creșterea motivației și a angajamentului

Învățarea prin joc crește motivația elevilor, deoarece aceasta le oferă o experiență plăcută și captivantă. Elevii care se distrează în timpul învățării sunt mai predispuși să fie implicați activ în procesul educațional. Această implicare duce la o asimilare mai profundă a informațiilor și la o mai bună reținere a acestora pe termen lung.

4. Dezvoltarea abilităților cognitive

Jocurile educaționale sunt concepute pentru a stimula gândirea critică, raționamentul logic și abilitățile analitice. Prin intermediul jocurilor, elevii învață să ia decizii rapide, să analizeze situații complexe și să gândească strategic. Aceste abilități sunt esențiale pentru succesul academic și profesional.

Modalități de integrare a învățării prin joc:

1. Utilizarea jocurilor educaționale

Profesorii pot integra jocuri educaționale în orele de predare, folosind aplicații digitale sau jocuri de masă care abordează subiecte din curricula. De exemplu, jocuri de tip quiz pot face ca evaluările să fie mai interactive și plăcute.

2. Crearea de proiecte bazate pe jocuri

Elevii pot fi încurajați să dezvolte propriile jocuri ca parte a unui proiect. Aceasta nu numai că le va stimula creativitatea, dar le va oferi și ocazia să își aplice cunoștințele într-un mod practic. De exemplu, crearea unui joc de societate pe o temă istorică le-ar permite să își asimileze informațiile într-un mod ludic.

3. Activități extracurriculare

Organizarea de cluburi sau ateliere dedicate jocurilor poate oferi elevilor oportunități suplimentare de învățare prin joc. Aceste activități pot include jocuri de echipă, competiții de strategie sau chiar hackathoane, unde elevii colaborează pentru a crea soluții inovatoare.

Impactul asupra dezvoltării abilităților creative și inovative

Învățarea prin joc are un impact profund asupra dezvoltării abilităților creative și inovative ale elevilor. Aceștia sunt încurajați să gândească „în afara cutiei”, să experimenteze și să își asume riscuri într-un mediu sigur. Această libertate de explorare este esențială pentru cultivarea unei mentalități inovative.

Elevii care participă la activități de învățare prin joc sunt mai predispuși să devină lideri creativi în viitor. De asemenea, aceștia dezvoltă o atitudine pozitivă față de învățare, fiind mai deschiși la idei noi și la abordări neconvenționale. Această deschidere este fundamentală într-o lume în continuă schimbare, unde capacitatea de a inova este un factor determinant pentru succes.

Învățarea prin joc reprezintă o metodă educațională inovatoare care îmbină distracția cu procesul de învățare, promovând creativitatea și inovația în rândul elevilor. Prin integrarea jocurilor în curricula școlară, educatorii pot stimula implicarea activă a elevilor și pot contribui la dezvoltarea abilităților necesare pentru succesul lor pe termen lung. Într-o lume în care creativitatea și capacitatea de a inova sunt esențiale, adoptarea învățării prin joc în educație devine nu doar o opțiune, ci o necesitate.

Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în formarea viitorului

*Profesor limba engleză Nicoleta Dănilă
Școala Gimnazială “Nicolae Iorga” Focșani*

Profesorii joacă un rol esențial în formarea generațiilor viitoare. Nu doar că transmit informații, dar, în mod ideal, sunt și mentori, persoane care inspiră și modelează viitorul elevilor lor dincolo de educația formală. În contextul educației moderne, unde inovația, empatia și dezvoltarea personală devin tot mai importante, rolul profesorului ca mentor capătă o semnificație profundă și complexă. Acest articol explorează importanța profesorului-mentor, rolul său în formarea tinerilor și impactul pe care îl are asupra dezvoltării viitoarelor generații.

1. Definirea rolului profesorului ca mentor

Rolul tradițional al profesorului a fost de multe ori perceput ca fiind acela al unui furnizor de cunoștințe. Cu toate acestea, pe măsură ce paradigmele educaționale au evoluat, profesorii au fost chemați să îndeplinească o misiune mult mai vastă: aceea de a ghida și de a sprijini elevii nu doar din punct de vedere academic, ci și în formarea lor personală și profesională. Profesorul devine mentor atunci când își extinde responsabilitățile dincolo de a preda o disciplină și începe să ofere elevilor sprijin emoțional, îndrumare și perspective asupra modului în care își pot dezvolta potențialul.

Un mentor este o persoană care îndrumă, inspiră și influențează în mod pozitiv. În mediul școlar, profesorul-mentor este cel care creează un cadru sigur și susținător pentru elevi, ajutându-i să își descopere talentele, să își valorifice punctele forte și să depășească provocările. Acesta oferă nu doar soluții la problemele academice, ci și consiliere personală, contribuind astfel la dezvoltarea holistică a elevilor.

2. Profesorul ca model de inspirație

Un mentor adevărat nu este doar un furnizor de informații, ci o sursă de inspirație. Prin exemplul personal, un profesor poate influența valorile, atitudinile și perspectivele elevilor. Capacitatea unui profesor de a inspira vine adesea din pasiunea pentru materia pe care o predă și din modul în care se raportează la elevi. Elevii sunt mult mai receptivi la învățare atunci când simt că profesorul lor este implicat, autentic și preocupat de bunăstarea lor.

Profesorii inspiraționali sunt aceia care reușesc să transmită nu doar cunoștințe, ci și o dorință de a învăța, o curiozitate constantă pentru lume și o încredere în forțele proprii. Un profesor-mentor creează un mediu în care elevii sunt încurajați să pună întrebări, să exploreze și să gândească critic. De multe ori, elevii își amintesc cu drag de acei profesori care au reușit să le trezească interesul pentru o anumită materie sau care i-au motivat să își urmeze pasiunea, devenind astfel modele de urmat.

3. Impactul profesorului-mentor asupra dezvoltării personale a elevilor

Dezvoltarea personală a elevilor nu este un proces izolat de cel educațional. Profesorii care își asumă rolul de mentori pot juca un rol crucial în formarea caracterului elevilor, în dezvoltarea abilităților lor interpersonale și în formarea unei imagini de sine pozitive. Prin intermediul relației mentor-elev, profesorii au oportunitatea de a contribui la creșterea stimei de sine a elevilor, la dezvoltarea unor abilități precum reziliența și empatia, dar și la capacitatea acestora de a lua decizii informate.

Elevii care beneficiază de sprijinul unui profesor-mentor își dezvoltă adesea abilități sociale și emoționale mai puternice, care le sunt utile pe termen lung, atât în viața personală, cât și în cea profesională. Un mentor eficient îi ajută pe elevi să-și definească obiectivele, să depășească provocările și să înțeleagă cum să transforme eșecurile în oportunități de învățare.

Profesorii-mentori contribuie, de asemenea, la dezvoltarea responsabilității și a gândirii critice. Elevii sunt învățați să-și asume propriile decizii și să înțeleagă consecințele acestora, pregătindu-i astfel pentru viața de adult. Un alt aspect important este acela că profesorul-mentor îi ajută pe elevi să își găsească propria voce, încurajându-i să fie autentici și să își urmeze propriul drum.

4. Cum influențează profesorul-mentor formarea viitorului

Educația nu se limitează la formarea unor cunoștințe teoretice sau practice, ci contribuie la crearea unor indivizi capabili să influențeze societatea. Profesorul-mentor joacă un rol esențial în pregătirea elevilor pentru provocările viitorului, dezvoltându-le abilități care vor fi fundamentale în viața lor profesională și personală. Printre acestea se numără abilitățile de gândire critică, adaptabilitatea, creativitatea și capacitatea de a lucra în echipă – toate indispensabile într-o lume din ce în ce mai complexă și interconectată.

Într-o societate aflată în continuă schimbare, unde tehnologia, globalizarea și problemele sociale devin tot mai complexe, profesorii-mentori ajută elevii să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor și să

dobândească o mentalitate de învățare pe tot parcursul vieții. Profesorul-mentor este cel care pregătește elevii pentru viitor, nu doar prin predarea unor cunoștințe academice, ci și prin dezvoltarea unor competențe esențiale pentru succesul în carieră și în viață.

5. Mentorul ca facilitator al schimbării și inovării

Profesorii care își asumă rolul de mentori nu doar că influențează elevii, dar devin și agenți ai schimbării în comunitățile lor. Ei încurajează inovația în educație, adaptându-se nevoilor în continuă evoluție ale elevilor și utilizând metode moderne de predare. Profesorii-mentori sunt deschiși la colaborare și schimb de bune practici, ceea ce contribuie la îmbunătățirea calității educației.

În plus, aceștia pot facilita incluziunea socială și educațională, promovând diversitatea și empatia în rândul elevilor. Ei creează un mediu de învățare incluziv, unde toți elevii, indiferent de originea lor sau de provocările personale, sunt sprijiniți să își atingă potențialul maxim. Prin acest proces, profesorii-mentori contribuie nu doar la formarea indivizilor, ci și la dezvoltarea unor comunități mai puternice și mai unite.

6. Concluzii: Profesorul-mentor, un pilon al educației moderne

În concluzie, rolul profesorului ca mentor este esențial în educația contemporană. Mai mult decât un simplu transmitător de informații, profesorul-mentor devine o sursă de inspirație, un ghid și un susținător al dezvoltării personale și profesionale a elevilor. Prin influența lor profundă asupra elevilor, profesorii-mentori contribuie la formarea unor indivizi capabili să facă față provocărilor viitorului și să aducă schimbări pozitive în societate.

Prin sprijinirea dezvoltării competențelor academice, emoționale și sociale ale elevilor, profesorii-mentori joacă un rol cheie în formarea viitorilor lideri, inovatori și cetățeni activi. Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, mentoratul în educație nu este doar o oportunitate, ci o necesitate pentru a asigura un viitor mai bun și mai sustenabil pentru toți.

Bibliografie:

- Daloz, Laurent A. *Mentor: Guiding the Journey of Adult Learners*. Jossey-Bass, 2012
- Knight, Jim. *The Impact Cycle: What Instructional Coaches Should Do to Foster Powerful Improvements in Teaching*. Corwin, 2021
- Wang, Jian, et al. *Teacher Mentoring and Induction: Theory, Research, and Practice*. Springer, 2021

Educația ca putere: Dreptul fiecăruia la cunoaștere

*Prof. Apostolie Ana Maria
Școala Gimnazială Pufești*

Educația este un drept fundamental al omului, recunoscut pe scară largă ca un factor esențial pentru dezvoltarea personală și socială. În esență, educația nu este doar un proces de transmitere a cunoștințelor, ci o formă de putere – puterea de a înțelege, de a gândi critic și de a acționa în mod conștient în societate. Prin educație, indivizii dobândesc capacitatea de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini responsabilitățile, iar societatea, în ansamblul său, devine mai echitabilă și mai durabilă. În această lucrare, vom explora în detaliu legătura profundă dintre educație și putere, analizând importanța educației ca drept inalienabil și impactul său asupra indivizilor și societății.

Educația: o putere personală

Unul dintre aspectele cele mai evidente ale educației este puterea sa de a transforma individul. Accesul la cunoaștere și la învățare permite persoanelor să își descopere potențialul și să își dezvolte abilitățile necesare pentru a-și îndeplini aspirațiile personale și profesionale. Educația nu doar că oferă competențe tehnice sau teoretice, ci și formează capacitatea de a gândi critic, de a rezolva probleme și de a lua decizii informate.

Cunoașterea conferă individului puterea de a-și controla propria viață. Cu cât o persoană este mai educată, cu atât devine mai autonomă și mai capabilă să navigheze prin complexitățile lumii moderne. Educația îi oferă fiecăruia acces la informații esențiale, fie că este vorba despre sănătate, drepturi sociale sau oportunități economice, și astfel, îi permite să ia decizii informate în toate aspectele vieții.

Un exemplu notabil al puterii educației este legat de egalitatea de șanse. Educația are un rol esențial în reducerea inegalităților sociale și economice. Persoanele din comunități dezavantajate sau marginalizate, prin accesul la educație, pot ieși din sărăcie și pot avea acces la oportunități mai bune de angajare și viață. Astfel, educația este nu doar o cale de dezvoltare personală, ci și un instrument puternic de justiție socială.

Educația ca putere în comunitate

Educația nu doar că îmbogățește viața individului, ci are și un impact profund asupra comunităților. O comunitate educată este una care poate

înțelege mai bine provocările cu care se confruntă și care poate găsi soluții sustenabile pentru a-și îmbunătăți condițiile de viață. Prin educație, oamenii devin conștienți de problemele sociale, economice și de mediu din jurul lor și pot contribui activ la schimbare.

Educația are, de asemenea, un rol esențial în promovarea participării democratice. Indivizii educați sunt mai predispuși să participe la procesele democratice, cum ar fi votul sau implicarea în viața civică. De asemenea, ei sunt mai bine echipați să își apere drepturile și să își îndeplinească responsabilitățile într-o societate democratică. Într-o democrație, educația asigură că cetățenii au capacitatea de a gândi critic și de a lua decizii informate, bazate pe o înțelegere profundă a problemelor publice.

În plus, educația promovează coeziunea socială. Într-o lume din ce în ce mai globalizată, în care diferențele culturale, etnice și economice pot fi o sursă de tensiuni, educația contribuie la înțelegerea și respectul reciproc. Prin educație, indivizii învață să respecte diversitatea și să colaboreze pentru binele comun. Educația joacă un rol crucial în combaterea discriminării, promovând valori fundamentale precum toleranța, echitatea și dreptatea.

Provocările accesului la educație

Cu toate acestea, deși educația este recunoscută ca un drept fundamental, accesul la ea nu este garantat pentru toți. În multe părți ale lumii, există încă bariere semnificative care împiedică milioane de copii și adulți să primească o educație de calitate. Aceste bariere pot fi de natură economică, geografică, socială sau culturală.

Sărăcia este una dintre cele mai mari obstacole în calea accesului la educație. În multe țări, familiile nu își pot permite să își trimită copiii la școală sau să acopere costurile asociate educației, cum ar fi manualele, uniformele sau transportul. În plus, copiii din familii sărace sunt adesea nevoiți să muncească pentru a contribui la venitul familiei, ceea ce îi împiedică să frecventeze școala.

De asemenea, în zonele rurale sau izolate, accesul la școli este limitat, iar calitatea educației poate fi scăzută din cauza lipsei de resurse sau de profesori calificați. În unele comunități, normele culturale sau tradițiile pot descuraja educația fetelor, contribuind astfel la disparități de gen în educație.

Pentru a combate aceste inegalități, este esențial ca guvernele și organizațiile internaționale să își intensifice eforturile de a asigura accesul universal la educație. Investițiile în infrastructura educațională, formarea profesorilor și programele de sprijin pentru familiile sărace sunt pași

necesari pentru a garanta că fiecare persoană, indiferent de contextul său social sau economic, are acces la o educație de calitate.

Educația ca motor al schimbării sociale

Educația joacă un rol esențial în modelarea viitorului. În contextul schimbărilor globale rapide, cum ar fi revoluția digitală, criza climatică sau migrația, educația trebuie să evolueze pentru a pregăti indivizii și societățile să facă față noilor provocări. Educația trebuie să fie nu doar despre transmiterea de cunoștințe, ci și despre dezvoltarea competențelor necesare pentru adaptarea la schimbare, gândirea critică și inovarea.

De exemplu, educația pentru dezvoltare durabilă a devenit un obiectiv esențial în multe țări. Aceasta își propune să pregătească cetățenii să contribuie la construirea unei societăți mai durabile, care respectă mediul și resursele naturale. De asemenea, educația digitală, care dezvoltă abilități tehnologice și competențe digitale, este crucială în contextul economiei globale.

În plus, educația poate fi un catalizator al păcii și al justiției. Prin promovarea valorilor universale ale drepturilor omului, democrației și egalității, educația poate contribui la prevenirea conflictelor și la consolidarea păcii în zonele afectate de război sau violență. De asemenea, educația poate combate extremismul și intoleranța, oferind tinerilor alternative pașnice și constructive.

Educația este una dintre cele mai puternice forțe din societatea noastră. Ea oferă indivizilor cunoștințele și competențele necesare pentru a-și atinge potențialul, promovează echitatea și justiția socială și contribuie la construirea unei societăți mai informate, mai responsabile și mai pașnice. Totuși, pentru ca educația să își îndeplinească potențialul transformator, este esențial ca ea să fie accesibilă tuturor, fără discriminare. Prin eliminarea barierelor care împiedică accesul la educație, putem contribui la construirea unei lumi mai echitabile și mai prospere pentru toți.

Joc. Joacă. Învățare

*Prof. Borș Mihaela Vasilica
Școala Gimnazială Ploscuțeni*

Motto: „Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Sufletul și inteligența devin mari prin joc. Despre un copil nu se poate spune că el crește și atât; trebuie să spunem că el se dezvoltă prin joc.”

Jean Chateau

Jocul face parte din existența umană, fiind o permanentă realitate care însoțește omul în diverse momente ale vieții sale, având un rol și un loc diferit în funcție de vârsta și caracterul acestuia.

Jocul este o metodă de acțiune simulată constând în provocarea unor discuții pornind de la un joc dramatic pe o problemă cu incidență directă asupra unui subiect ales. Subiectul jocului trebuie să fie familiar elevilor, extras din viața lor curentă. Se cere unor elevi să joace rolurile improvizând o scenă de conflict, iar membrii grupului trebuie să intervină pentru atenuarea sau stingerea conflictului. Scenariul trebuie să fie spontan și nu premeditat pentru a crea premisa unei exprimări sincere, deschise, naturale a copiilor cu privire la subiectul abordat. Jocul nu trebuie să dureze mai mult de 5- 10 minute, după care vor urma intervențiile și comentariile „spectatorilor”.

Jocul de rol formă de aplicare și utilizare didactică a psihodramei, văzută ca un pretext pentru formarea de comportamente, justificate de opțiuni sau propunerea unei noi opțiuni. Într-un cadru adecvat sau în fața clasei, câțiva elevi sunt puși să joace rolul unor personaje literare în situații-cheie, după un timp de gândire în care să-și fixeze planul – elementele de comunicare verbală, paraverbală și nonverbală, cu ajutorul cărora să intre cât mai bine în pielea personajelor respective. Etapele pregătirii și folosirii jocului de rol (după M. Ionescu și I. Radu, Didactica modernă): încălzirea grupului; definirea situațiilor și a personajelor; organizarea grupului; alegerea actorilor și a observatorilor; derularea jocului de rol; analiza jocului de rol, ce implică: interviuarea actorilor, analiza de conținut și analiza comportamentală.

Jocurile de „spargere a gheții”

Sub titulatura de jocuri de „spargere a gheții” se află un evantai foarte complex de elemente, de la simple procedee până la modele de sine stătătoare.

„Într-o lucrare de clasificare Jones (*apud* Elwyn, Greenhalgh, Macfarlane, 2018) afirmă că jocurile de „spargere a gheții” pot fi de trei feluri:

- exerciții (cu un factor de colaborare ridicat, necompetitive);
- jocuri (cu reguli, în care jucătorii sunt puși în competiție unii cu ceilalți pentru a câștiga);
- simulări (prin crearea unor situații artificiale, în care anumite activități pot fi repetate)”¹.

Jocurile de „spargere a gheții” au fost gândite la început cu scopul de a genera discuții între participanți în momentele de debut ale interacțiunii, astfel ca toată lumea să aibă șansa de a vorbi și de a-l cunoaște pe celălalt suficient de mult pentru a putea interacționa. Câteva dintre aceste elemente esențiale pe care jocurile de „spargere a gheții” le propun: ajută participanții să se relaxeze, sparg barierele sociale, energizează și motivează, ajută oamenii să gândească «în afara cutiei», să iasă din zona de confort și să se cunoască unii pe alții [...], îi fac pe oameni să fie mai spontani în reacții; ajută la atragerea atenției cursanților, diminuarea întreruperilor din partea celor ce ajung cu întârziere în clasă și fac o tranziție mai ușoară spre conținutul pe care dorim să-l predăm; țintesc solidaritatea între participanți; sunt utilizate pentru a introduce participanții într-o experiență de învățare înainte de a-i introduce direct în conținutul de învățat [...] de asemenea, ele ajută la construirea cunoașterii și la crearea unei legături cu conținuturile deja învățate.

Magnetul poate servi drept mod de apropiere de text prin abordarea specificului altor arte. Pe tablă/pe un poster este desenat un magnet mare. Elevii sunt rugați să se gândească la arta care îi atrage cel mai mult și să argumenteze. Artă pe care o vor selecta fiecare (literatură, artă vestimentară, designul interior ș.a.) este scrisă pe o fișă care se lipește de magnet, atunci acesta își exprimă și argumentează atracția față de ea. Când magnetul e plin cu fișe, elevii care au scris că sunt atrași de teatru, sunt întrebați ce anume le place. Prin discuții se face introducerea în tema nouă: genul dramatic.

Lanțul de cuvinte mizează pe terminologia specifică genului dramatic. Profesorul spune cuvântul temă și fiecare elev, în ordinea în care sunt așezați în bănci, adaugă un cuvânt la aceeași temă/cu același număr de litere/ care încep/ care conțin sau se sfârșesc cu o anumită literă. Regula este decisă de către profesor și anunțată la începutul jocului. „Lanțul” de

¹ Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2022, p. 196.

cuvinte se încheie când fiecare elev a găsit cel puțin un cuvânt care corespunde criteriului.

Găsește pe cineva care... 1. Elevii primesc fișe cu două întrebări și circulă prin clasă pentru a găsi pe cineva care cunoaște răspunsul. 2. Răspunsurile se notează și respondentul notează pe fișă. 3. Rolurile se schimbă, cel care a întrebat va răspunde la a doua întrebare. Dacă nu s-au găsit răspunsuri, se caută un alt partener de conversație. Când elevii au răspunsuri la toate întrebările, își analizează fișa și corectează, dacă e necesar.

Această metodă poate fi aplicată după ce elevii și-au însușit noțiunile despre textul dramatic, pentru a verifica dacă au lacune în ceea ce privește acest tip de text. Cu ce scop sunt scrise textele dramatice? / Cum se numește scriitorul care creează piese de teatru? / Ce specii include genul dramatic? / Cum definim comedia? / Care e modul de expunere predominant în piesele de teatru? / Care e structura generală a unui text dramatic? / Ce înseamnă „didascalii”? / Care e diferența dintre act și scenă? / Numiți un autor de drame din literatura română. / Care e rolul teatrului în societate? / Ce instituții teatrale cunoașteți?

Jocul didactic reprezintă o abordare inovatoare și eficientă în procesul de predare. Prin îmbinarea plăcerii, interacțiunii și a elementelor de joc, se deschid noi oportunități pentru elevi de a înțelege și de a aplica cunoștințe și abilități într-un mod captivant. În timp ce se joacă, elevul își folosește toate cele cinci simțuri (văzul, auzul, mirosul, gustul și simțul tactil), motiv pentru care jocul reprezintă primul stadiu de învățare, copilul dobândește capacități și experiențe noi, își cultivă spiritual de observație, memoria, atenția, gândirea și spiritul artistic.

Bibliografie

- Bocoș, Mușata-Dacia, *Instruire interactivă, Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2013.
- Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Miron, Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004.
- Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2022.
- Sârgu, Oana-Roxana, *Jocul didactic. Activitate complex de învățare*, Editura Pro Universitaria, București, 2024.

Creativitate și inovație în educație

*Miron Elena Rodica
Colegiul Național Pedagogic "Spiru Haret" Focșani*

Profesorul zilelor noastre este conștient de lacunele metodelor tradiționale de predare-învățare, de obicei frontale ori expozitive, care sunt centrate pe activitatea profesorului, pe comunicarea unidirecțională, în care elevii sunt doar niște receptori de informații, și de necesitatea organizării personalizate a procesului educativ, dând prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației. Metodele moderne, mai ales cele care folosesc tehnologiile digitale, sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional. Ele sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire, flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă. De asemenea stimulează motivația intrinsecă, relația profesor-elev este una democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Prin metodele moderne, se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea. Tehnologia digitală „contribuie la transformarea educabilului în subiect al învățării, îl scoate din sfera pasivității, din comoditate, din poziția de simplu consumator de informații”. Scopul folosirii ei este de a eficientiza procesul instructiv-educativ în școală, creșterea efortului cognitiv al elevului prin implicarea activă a acestuia și monitorizarea creșterii calității actului didactic, exploatând latura creativă.

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea la clasă are avantajul de prezenta informațiile într-un mod flexibil, creativ, adaptat particularităților psihico-individuale ale elevilor și ritmului propriu de învățare. Profesorii pot transmite mai mult conținut decât în timp real și, ceea ce este mai important, îl pot transmite personalizat. De asemenea,

computerele au avantajul de a stoca și a transfera o cantitate uriașă de informații foarte rapid și ieftin. Deși am enumerat câteva avantaje ale învățării digitate, trebuie subliniat faptul că în procesul instructiv educativ interacțiunea umană reprezintă o componentă definitorie, iar măiestria profesorului este cea mai importantă în reușita unui demers didactic.

Acest concept de educare modern, *blended-learning*, are la bază **studierea în clasă** în prezența profesorului, discuții la clasă virtuală, evaluări în timp real și simulări interactive, **studiul independent**, dar și **studiul online**. Această modalitate de învățare hibridă are ca particularitate introducerea calculatorului. Se păstrează astfel avantajul interacțiunii directe dintre profesor și elev, care este potențat de consolidarea cunoștințelor prin utilizarea în ritm propriu a resurselor online, utilizând instrumente suplimentare, moderne.

Învățarea mixtă nu presupune ca profesorul să dea mai multe teme pentru acasă sau accesul la o bibliotecă online de materiale. Învățarea în două medii diferite trebuie să aibă un caracter integrat și complementar, iar elevii să aibă un anumit nivel de control asupra momentului, locului și ritmului de învățare.

Acest tip de învățarea hibridă poate fi permanent îmbunătățit de profesor, iar pentru elev are printre altele și avantajul că îl pregătește pentru viitoarele joburi bazate pe tehnologie. De asemenea, folosind instrumente digitale, profesorul are șanse mai mari să păstreze elevii în sala de clasă sau în educația online (de exemplu copii școlarizați la domiciliu sau în spitale) și poate identifica mai ușor pe cei care au nevoie de ajutor individualizat. Informații detaliate despre progresul elevilor sunt oferite imediat acestora, cadrelor didactice și părinților, datorită feedbackului instantaneu oferit de tehnologia digitală.

Ofer ca exemplu câteva platforme și aplicații utile care sunt apreciate deopotrivă de profesori și elevi, datorită caracterului interactiv și creativității.

Microsoft Teams poate fi utilizată în procesul de predare-învățare, putând fi accesată direct din browser, pe desktop sau de pe dispozitive Android. Elevii și profesorii pot lucra împreună deoarece tot ce se lucrează pe tabla interactivă sau pe display este văzut de participanți în timp real și are și funcția de partajare ecran. De asemenea, prin funcția permitere control, elevii pot interacționa și interveni în timpul lecției.

Platforma include utilizarea funcțiilor audio-video, permite încărcarea și crearea unor sarcini de lucru (la care se primește și feedback), partajarea resurselor și notarea temelor, dar și conlucrarea în Collaboration Space. Fișierele Word, PowerPoint și Excel pot fi editate direct din aplicație.

Platforma Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) este o platformă interactivă care permite profesorilor să îi testeze pe elevi prin intermediul temelor scrise.

Aceștia pot încărca material audio și video, text și imagini. Materialele educaționale audio-video crează o experiență senzorială deosebită, pot fi întrerupte sau derulate și oferă oportunități de feedback și asistență elevilor care nu pot participa la cursuri sau care au nevoie de îndrumare sau recuperare.

Edmodo asigură o comunicare eficientă între profesori, elevi și părinți (părinții au acces limitat pe platformă pe baza unui cont de acces și pot vizualiza doar ce și cum lucrează proprii copii, temele și notele). Profesorul își crează catalogul online, încarcă lecții interactive și teste de evaluare. Această platformă educativă seamănă cu cele sociale, mai exact cu Facebook-ul, dar este controlată de profesor, deoarece el vede fiecare fișier și mesaj distribuit de elevii clasei lui. Deși interfața seamănă cu cea a celebrei rețea de socializare, totuși elevii nu pot comunica între ei. Logarea pe această platformă se face ușor, fără mail de confirmare.

Elevii pot fi grupați în echipe și fiecare grup primește un conținut diferit sau materiale didactice diferite, pentru a putea fiecare să rezolve sarcina de lucru într-un ritm propriu și prin metode proprii. Activitățile de grup permit evidențierea calităților de colaborare, coparticipare, implicare intensivă, conștientizare, acumulare de diverse idei, dar și a calității de conducător, organizator, care duc la dezvoltarea complexă a personalității, solicitându-le formarea nu doar a inteligenței cognitive, ci și a celei sociale și emoționale.

Padlet

Aplicația Padlet, este intuitivă și permite ilustrarea creativă a materialelor. Este accesibilă din Google Play sau din App Store și este utilă profesorului, făcând predarea mai motivantă, dar mai ales elevilor își pot realiza temele într-un format atractiv. Permite editarea colaborativă în ceea ce privește textul, dar și ilustrarea acestui text cu imagini, material audio, etc.

Toate produsele create rămân în contul utilizatorului, de unde pot fi refolosite sau modificate.

Pixton

Să spui o poveste în mediul digital este o metodă care îi atrage pe elevi în procesul de învățare. Pixton este o platformă online care permite crearea benzilor desenate, folosind o varietate de instrumente diferite. Pot folosi text, conținut audio și video dar și imagini pentru a-și comunica ideile și pentru a-și întări abilitățile de scriere.

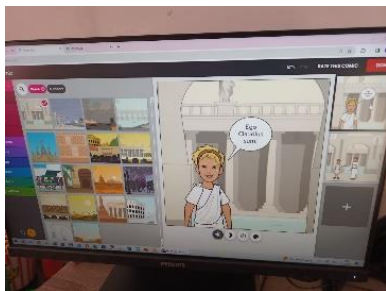
Platforma constă dintr-un generator de avatare, o bibliotecă vastă de fundaluri, ținute și multe altele. Pixton include și un filtru de vârstă pentru a afișa numai conținutul adecvat.

Activitate practică

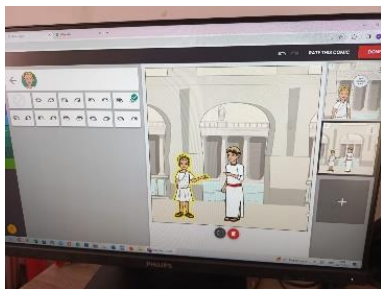
Mai mult decât celelalte cadre didactice, pentru a oferi o experiență de învățare captivantă, profesorul de limbă latină trebuie să expună clasicul prin modern. Voi exemplifica printr-o activitate propusă la clasa a VII-a, la disciplina ***Elemente de limbă latină și cultură romanică*** care are ca scop prezentarea familiei romane, sub forma unei benzi desenate. Elevii primesc de la profesor o bandă desenată din 4 secvențe în care sunt prezentate noțiunile de ***pater-tată, mater-mamă, frater-frate, soror-soră, filius-fiu, filia-fiică și parentes-părinți*** și, după ce s-au familiarizat cu aplicația **Pixton**, au ca temă continuarea benzii cu încă cel puțin două secvențe, folosind noțiunile de ***avi – bunici și nepos-nepot***.

Banda desesnată este lucrată de profesor:

Etapa 1

Etapa 2

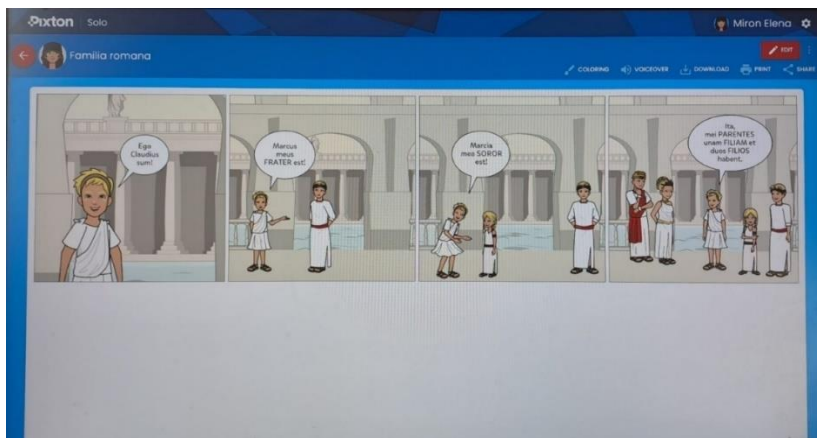
Etapa 3

Etapa 4

În final, banda realizată de profesor va arăta astfel:

După cum am mai spus, elevii au ca temă continuarea benzii cu încă cel puțin două secvențe, folosind noțiunile de **avi – bunici și nepos-nepot**. Pentru a personaliza tema, profesorul poate cere elevilor care au dificultăți de învățare să deseneze banda, conform imaginației fiecăruia.

Concluzie

Datorită folosirii tehnologiei digitale, crește interesul pentru ore, scade absenteismul, ceea ce duce la îmbunătățirea situației școlare și o satisfacție generală mai mare în rândul participanților implicați. Prezintă multe avantaje și pentru cadrele didactice, deoarece ușurează munca la clasă, lecțiile pot fi adaptate pentru copiii cu dificultăți de învățare și aceștia se pot conecta într-un mod facil cu părinții elevilor, dar și cu alți colegi din cancelaria virtuală.

Bineînțeles că aceste tehnologii nu trebuie să înlocuiască învățământul tradițional, aceste metode moderne de învățare trebuie privite ca o formă complementară de predare menite să diversifice actul de predare-învățare.

Mai presus de orice este important ca fiecare cadru didactic să armonizeze eficient tehnologia digitală cu obiectivele lecției.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001; 2. Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003.
2. Adăscăliței, A., (2007), *Instruire Asistată de Calculator*, Editura Polirom, Iași.
3. Boh, B., (2018), *Bionformatics*, Faculty of Natural Sciences and Engineering, International Centre for Chemical Studies, University of Ljubljana, Slovenia, vol.I, Editura Encyclopedia of Live Support Sistem(EOLSS),<https://www.eolss.net/Sample-Chapters/C17/E6-58-01-09.pdf> accesat la data de 01.05.2018
4. Cerghit, I., (2008), „*Sisteme de instruire alteranitive și complementare. Structuri, stiluri si strategii*” Editur Polirom, București, pp. 280-283
5. Élthes, Z., (2008) *Realizări e-learning și blended learning*, Conferința Națională de Învățământ Virtual, ediția a VI-a/2008.

Educația ca putere: dreptul fiecăruia la cunoaștere

*profesor învățământ primar Claudia Antochi
Școala Gimnazială Nr 2 Mărășești*

Educația reprezintă unul dintre cele mai puternice instrumente ale umanității, cu impact profund asupra dezvoltării personale și sociale. Dincolo de a fi doar un proces de transmitere a informațiilor, educația oferă oportunități de emancipare, deschide perspective noi și înzestrează indivizii cu abilități esențiale pentru viață. Într-o lume modernă în continuă schimbare, educația nu este doar un drept fundamental, ci și un catalizator pentru crearea unei societăți echitabile și prospere.

Potrivit Declarației Universale a Drepturilor Omului, „Orice persoană are dreptul la educație”. Această afirmație simplă subliniază caracterul universal al acestui drept, independent de rasă, gen, origine etnică sau statut socio-economic. Educația nu ar trebui să fie privită ca un privilegiu accesibil doar unei elite, ci ca un factor de echilibru social și dezvoltare umană. Dreptul la educație înseamnă mai mult decât simpla participare la un sistem școlar; este un drept care permite accesul la cunoaștere, la formarea unor valori etice și morale și la construirea unei identități proprii.

Totuși, în practică, acest drept nu este încă respectat în toate colțurile lumii. Potrivit datelor UNESCO, milioane de copii și adulți din întreaga lume încă nu au acces la educația de bază. Acest fapt are consecințe devastatoare nu doar pentru indivizi, ci și pentru comunitățile în care trăiesc, perpetuând un cerc vicios al sărăciei și excluziunii sociale. În lipsa unei educații adecvate, indivizii nu sunt echipați să facă față provocărilor economice și sociale, să-și cunoască drepturile și să participe activ în viața comunității.

Educația este, prin excelență, un instrument de emancipare. Accesul la cunoaștere și formarea unor abilități critice oferă indivizilor puterea de a-și crea propriile căi în viață, de a se exprima și de a-și apăra drepturile. În acest sens, educația nu înseamnă doar acumularea de informații, ci și dezvoltarea unor abilități esențiale, precum gândirea critică, creativitatea și capacitatea de a rezolva probleme complexe. Prin educație, indivizii învață să discearnă între informații relevante și manipulări, între adevăr și dezinformare. Astfel, o persoană educată este

mai puțin vulnerabilă în fața unor forme de abuz, fiind capabilă să-și revendice drepturile și să contribuie la progresul social.

De asemenea, educația promovează egalitatea de gen și reducerea discriminării. Când atât băieții, cât și fetele beneficiază de oportunități egale de învățare, societatea devine mai echitabilă, iar stereotipurile tradiționale sunt contestate. Educarea fetelor, în special, s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente modalități de a reduce sărăcia și de a promova dezvoltarea durabilă. O femeie educată este mai probabil să își asume un rol activ în comunitatea sa, să își educe copiii și să contribuie la bunăstarea economică a familiei.

Educația joacă un rol esențial în construirea și menținerea unei societăți democratice. Într-o democrație autentică, fiecare cetățean trebuie să fie capabil să participe în mod activ și informat la procesul decizional. Aici intervine educația: ea formează cetățeni conștienți de drepturile și responsabilitățile lor, capabili să gândească critic și să pună sub semnul întrebării deciziile liderilor. Fără educație, participarea democratică devine un ideal iluzoriu, iar manipularea maselor devine mult mai facilă.

Educația civică, în special, ar trebui să fie un element central al sistemului educațional, având ca scop nu doar transmiterea unor cunoștințe politice de bază, ci și încurajarea unui dialog constructiv și a unui simț al responsabilității sociale. În același timp, educația trebuie să promoveze diversitatea culturală și să încurajeze respectul pentru drepturile omului. Astfel, educația contribuie nu doar la dezvoltarea intelectuală a individului, ci și la construirea unui climat social bazat pe respect, toleranță și solidaritate.

Deși principiile care susțin educația ca drept universal sunt larg acceptate, există numeroase provocări care împiedică realizarea acestui ideal. În multe țări, infrastructura educațională este deficitară, iar resursele sunt insuficiente. Sărăcia, conflictele armate și instabilitatea politică afectează accesul la educație, lăsând mulți copii fără posibilitatea de a merge la școală. În plus, discriminarea de gen, barierele lingvistice și alte forme de excluziune socială constituie obstacole majore în calea unei educații incluzive și echitabile.

Pentru a depăși aceste provocări, este esențial ca guvernele și organizațiile internaționale să își intensifice eforturile pentru a asigura accesul la o educație de calitate pentru toți. Reformele educaționale trebuie să fie însoțite de politici care să abordeze cauzele structurale ale excluziunii, precum sărăcia și inegalitățile socio-economice. De asemenea, tehnologia poate juca un rol important în depășirea barierelor geografice și în crearea unor oportunități educaționale noi. Platformele de învățare online și resursele digitale pot oferi acces la cunoaștere în zonele

izolate, oferind tinerilor posibilitatea de a învăța chiar și atunci când infrastructura tradițională lipsește.

În concluzie, educația nu este doar un drept fundamental, ci și un motor al schimbării sociale. Prin educație, indivizii dobândesc puterea de a-și transforma viața, iar comunitățile devin mai puternice și mai prospere. Într-o lume caracterizată de inegalități și provocări globale, accesul universal la educație de calitate este cheia pentru construirea unei societăți echitabile, în care fiecare persoană are șansa de a-și atinge potențialul maxim.

În final, a recunoaște educația ca putere înseamnă a investi în viitor. Educația nu doar modelează indivizii, ci și comunitățile și societățile în ansamblul lor. De aceea, asigurarea accesului la cunoaștere pentru toți nu este doar o responsabilitate etică, ci și un angajament față de o lume mai bună.

Educația digitală

prof. ȘĂRBAN NICOLETA GRAȚIELA
Colegiul Economic "Mihail Kogălniceanu" Focșani

Schimbările economice și sociale influențate de infuzia și difuzarea tehnologiei în majoritatea domeniilor se reflectă în practicile educaționale contemporane. Tendințele relevante în dezvoltarea mediilor educaționale îmbunătățite tehnologic au drept finalitate dezvoltarea creativității și a capacității de inovare ale tinerilor. Astfel, în cadrul procesului de învățământ, văzut ca relație între predare, învățare și evaluare a fost adăugată *tehnologia*. Aceasta este menită să susțină, să îmbunătățească și să sprijine întregul proces. O perspectivă globală asupra educației la început de mileniu evidențiază o serie de schimbări care își au originea în evoluția spectaculoasă a tehnologiei. Profesorul trebuie să aibă în permanență în vedere procedurile legate de transmiterea conținuturilor învățării cu ajutorul tehnologiei. Este o direcție clară, în care trebuie să înaintăm cu atenție, fiind conștienți atât de avantaje, cât și de potențialele riscuri. Astfel, învățarea în societatea cunoașterii presupune o nouă perspectivă asupra conținuturilor învățării prin integrarea oportunităților aduse de noile tehnologii de informare și comunicare, acest efort presupunând curaj, creativitate și activism colaborativ din partea mai multor resurse umane din sistem, atât din *perspectivă tradițională* (profesor, manager școlar), cât și *modernă* (informatician, web-designer). Astfel, s-au evidențiat disfuncții privind următoarele activități-suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare, lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi notițelor elevilor, dificila administrare a probelor evaluative. De asemenea, lipsa dotărilor tehnice performante, complicațiile generate de necesitatea instalării, mentenanței, setării și managementului platformei, lipsa unor instrumente tehnologice necesare în managementul real al clasei au fost considerate elemente de risc. Profesorii au remarcat că dedică mai mult timp decât în maniera tradițională și reușesc mult mai greu să motiveze și să mențină treaz interesul elevilor. Dacă pentru elevii cu rezultate bune și foarte bune aderența la modul de învățare cu ajutorul tehnologiei se dovedește a fi una de lungă durată, pentru elevii cu rezultate școlare medii și slabe acest lucru este mai dificil. Ne aflăm în fața unor provocări majore și

digitalizarea educației poate să fie o soluție pentru a flexibiliza modalitățile de abordare și de adaptare la acest viitor. Acest lucru trebuie însă să fie făcut cu măsură și cu echilibru, trebuie să găsim acea balanță între ceea ce reprezintă oportunitate și ceea ce poate să fie un risc pe termen mediu și lung.

Intersectarea educației cu tehnologiile informaționale, de comunicare și digitale a permis individualizarea a trei roluri distincte pe care tehnologia le poate juca în această relație:

- ❖ **mediu** în care se pot desfășura diverse secvențe ale actului educațional dar și resursă pentru educație
- ❖ **facilitator pentru managementul educației** la diferite niveluri
- ❖ **facilitator al livrării conținuturilor**, sub diferite forme, fapt care implică în mod evident o regândire a unora dintre principiile de bază ale actului educațional.

Pentru a putea conduce eficace, orice manager trebuie să fie sigur că ia decizii corespunzătoare obiectivelor, că deciziile sale sunt compatibile cu resursele disponibile, că sunt percepute adecvat de subordonați și aplicate întocmai. În acest scop, el are nevoie de informații. De asemenea, echipa de conducere are nevoie de informații despre activitatea de execuție pe ansamblu și pe domenii ca o condiție a posibilității de a interveni la timp pentru corectarea eventualelor abateri de la traseul *decizie-obiectiv*. Informațiile îi sunt necesare atât pentru a cunoaște în permanență starea sistemului condus cât și pentru a putea evalua corect influențele mediului extern asupra acestuia. Toate aceste informații se pot obține prin intermediul sistemului informațional, parte componentă a sistemului de management, alături de cel decizional, organizatoric, de monitorizare, control și realizare. Conducătorul modern trăiește astăzi într-un adevărat univers informațional, care în absența unui sistem adecvat de culegere, prelucrare, interpretare și transmitere a informațiilor riscă fie să se lase copleșit de avalanșa acestora, fie să resimtă lipsa celor strict necesare adoptării unor decizii.

BIBLIOGRAFIE

1. Ciprian Ceobanu, Constantin Cucos, Olimpiu Istrate, Ion Ovidiu Pânișoară :*Educația digitală*, Ed. Polirom, Iași, 2020
2. Ioan Jinga, Ion Negreț: *Învățarea eficientă*, Ed. Editis, București, 1994
3. Ioan Jinga: *Bazele managementului educațional*, Ed. ASE, București, 2009

Profesorul ca mentor: Inspirație și impact în dezvoltarea educațională a elevului

*prof. Georgiana Mateiu
Colegiul Național Pedagogic Spiru Haret Focșani, Vrancea*

Învățarea apare din primele clipe de viață ale individului în mod conștient sau nu. În antichitate, Aristotel afirma că de la începutul existenței umane în creier nu există nicio informație, nu este înregistrată nicio experiență: *Nimic nu este în intelect care să nu fi fost mai întâi în simțuri*, afirma Aristotel acum peste 2000 de ani. Ceea ce nu este în totalitate fals spunând că oamenii își strâng informațiile din mediul înconjurător cu ajutorul simțurilor, dar nu trebuie să uităm și componenta genetică.

Educația unui individ se realizează prin învățare în interacțiune cu mediul și datorită experiențelor personale trăite de acesta. Referindu-ne strict la învățarea în mediul academic atât pentru copii, cât și pentru adulți, aceasta este influențată de diferite condiții.

Aceste condiții sunt de două tipuri: externe și interne. Condițiile externe se referă la factorii ambientali (felul cum arată clasa din punct de vedere estetic, calitatea luminii și a mobilierului), factori sociali (elevi care provin din medii diferite, etnii), calitatea instruirii (metode, strategii didactice folosite de către cadrul didactic), competența psihopedagogică a profesorului. Condițiile interne țin de fiecare educabil în parte, iar acestea ar fi: nivelul inteligenței intelectuale (gândire, memorie, limbaj), nivelul calitativ și cantitativ a cunoștințelor, stil personal de învățare, starea de sănătate fizică și psiho-emoțională.

Din punctul meu de vedere, climatul de lucru, în orice domeniu, este foarte important pentru o bună dezvoltare și reușită a tuturor participanților în cadrul acțiunii. În cazul cadrelor didactice, climatul clasei și dezvoltarea unui mediu propice învățării este lucrul definitoriu pentru ca elevii să fie receptivi și cooperanți. De aceea, încerc să am niște ore de curs dinamice în care elevii să devină actorii principali, iar eu, profesorul, să fiu regizor și scenograf. Fiecare elev ia cuvântul cel puțin o dată, nu lucrez doar cu un grup de elevi. Îmi doresc ca la sfârșitul unui an școlar cu aproximativ toți elevii să atingă obiectivele exprimate la

început de an școlar (pronunție bună, recunoașterea unor elemente de gramatică, la nivel conversațional, situațiile întâlnite zilnic).

Dar pentru a atinge aceste obiective este nevoie ca dotarea din sălile de clasă să fie una acceptabilă: scaune confortabile, pupitre nedeteriorate pentru ca elevul să poată să-și noteze lecțiile comod, existența unui videoproiector, calculator, boxe. Fiind profesor de limbi străine, este imperios necesar ca învățarea să se facă prin imagine și sunet, astfel ca să îi pot ajuta pe toți elevii în funcție de stilul fiecăruia de învățare (auditiv, vizual, experimental). Consider că aceste elemente plus materiale didactice de calitate sunt primul pas către o învățare de calitate atât pentru adult, cât și pentru copil.

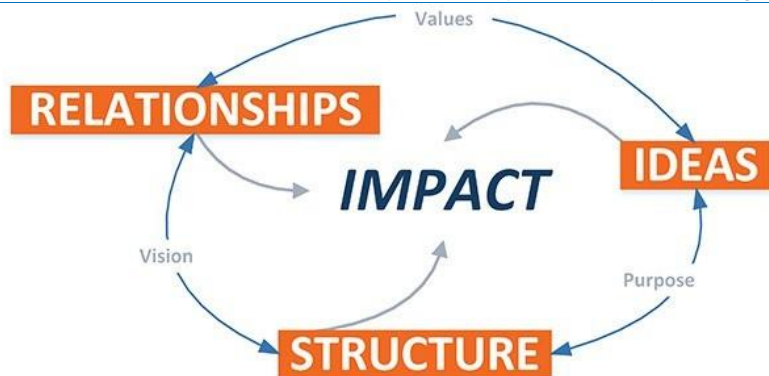

Un alt factor important este menținerea unui climat pozitiv și vesel, fără glume care pot leza o persoană din punct de vedere al apartenenței sociale, religioase sau etnice. Adaptarea metodelor și strategiilor didactice în funcție de nivelul intelectual, de vârstă este un alt pas către succes. De exemplu, cu copiii de clasa a IX-a nu pot lucra o hartă mentală, pe când această metodă o adopt cu cei de clasa a XII-a care înțeleg mult mai ușor conceptul. Sau în învățarea cu adulți mi se pare potrivit utilizarea contextului blended-learning. Trebuie spus că învățarea nu se poate realiza în câteva minute doar între pereții unității școlare ci aceasta se extinde peste aceste limite spațio-temporale. De aceea consider că este important să se organizeze activități extrașcolare în comunitate pentru a învăța, a deprinde și laturile cultural-artistice, conduita în societate. De exemplu, am semnat acorduri de parteneriat cu Teatrul Municipal Focșani, Ateneul Popular Mr. Gh. Pastia Focșani, DSP

Vrancea, Crucea Roșie Română, etc. pentru a realiza proiecte de colaborare cu aceste instituții și pentru ca elevii să participe la piese de teatru, concerte de muzică clasică și corală, de a face campanii de conștientizare a pericolului manifestat de HIV, TBC, HPV, etc.

Când vine vorba de condițiile interne ale învățării, se schimbă total perspectiva pentru că fiecare individ este unic, iar profesorul trebuie să țină cont de o uniformizare a actului de predare-instruire pentru ca cel instruit să își poată însuși cât mai mult din informația dată. Fiecare colectiv a unui clase are câte un vorbăreț, un copil mai agitat, câte un copil care și dorește ca doar el să răspundă. Aceștia sunt, de obicei, principalii “asistenți” ajutându-mă administrativ. Ei sunt numiți purtătorii de cuvânt într-un grup de lucru, cei care își vor corecta/explica colegiilor ce au greșit într-un exercițiu. Astfel, le captez atenția la orele de curs, nu mai au timpul necesar pentru a perturba atmosfera clasei, toți copiii au mediu de lucru relaxant, bazat pe ajutor reciproc. Aminteam mai devreme la condițiile externe de materialele audio-video sau experimentale. În acest caz factorul ambiental sprijină condițiile interne ale individului (memorare, stil de învățare, aptitudini). Mereu sunt întrebată de către elevi de ce le dau teme pe echipe și nu individuale. Răspunsul este simplu: astfel învățăm mai ușor de a împărți sarcinile, de a-i cunoaște și de a-i accepta și pe cei de lângă noi, fiecare are o deprindere și un nivel de cunoștințe. Crearea de campanii de voluntariat pentru ajutorarea celor de lângă noi, de conștientizare a problemelor mediului înconjurător este un alt mod de a învăța combinând cele două tipuri de condiții. Copilul învață importanța sănătății individului și a mediul în care trăiește și locuiește, conștientizează importanța stării de bine pentru sine și a grupului, își pune în practică cunoștințele acumulate la orele de fizică și geografie, de exemplu, dacă ne gândim la o campanie de plantare de arbori în zone cu alunecări de teren.

Astfel, la învățarea coordonată de un cadru didactic se adaugă experiența individuală avută în interacțiune cu mediul, modul în care aceasta s-a stocat în creier prin conexiunile sinaptice. Concluzionând cele de mai sus, cred că învățarea prin descoperire îi ajută pe copii să își dezvolte simțul responsabilității, stima și încrederea în sine, aceasta este continuă neținând cont de vârstă sau mediu.

Bibliografie/Webografie

Dispenza, Joe, *Antrenează-ți creierul! Strategii și tehnici de transformare mentală*, Editura Curtea Veche Publishing, București, 2012
<https://www.paginadepsihologie.ro/author/daniel-j-siegel/>
<https://www.kinderpedia.co/ro/invatarea-prin-descoperire.html>
https://staticlb.didactic.ro/uploads/teacher_magazine/36/37/35/800x0/bb.jpg
<https://www.orientat.ro/wp-content/uploads/2022/11/Copie-a-Poze-articole-dezvoltare-personala-Postare-Facebook-Copert%C4%83-Facebook-1.jpg>
<https://edbrenegar.com/wp-content/uploads/2018/05/EB-5-18-Circle-of-Impact-Logo3.jpg>

Educația ca putere: dreptul fiecăruia la cunoaștere

Nan Iulia

Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Odobești

Un domeniu așa amplu precum este educația este greu de definit. Aceasta este o activitate specific umană cu scopul de a produce schimbări, modificări la nivelul personalității.

Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Platon definește educația ca fiind ”arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.”

Prin educație se dorește dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului și formarea unui tip de personalitate solicitat de condițiile prezente și de perspectiva societății.

Educația are următoarele caracteristici: pune accent pe oameni, urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață, are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței, vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”.

Apariția conceptului de drepturi ale omului a fost rezultat al evoluției ideilor umaniste și a receptării acestora din ce în ce mai intense. Debutul, din punct de vedere cronologic poate fi poziționat în antichitatea preocupată de definirea omului și a poziției sale în societate și de formularea înaltelor principii morale, a ideii de justiție. În timp, concepții noi au fost cristalizate, datorită în principal evoluției societății, a mutațiilor produse în plan politic și juridic, a teoriilor filosofice reflectate pregnant în acte și documente ale vremurilor. Se poate aprecia deci că „elaborarea conceptului de drepturi ale omului a fost rezultanta unor acte juridice cu un bogat conținut moral și politic, a consacrării sub forma unor documente redactate de juristi de mare prestigiu, a unor principii de organizare politică, fundamentate în opere teoretice de valoare universală, care au rezistat timpului. Conceptul în sine de drepturi ale omului a reprezentat prin urmare, o sinteză a tot ceea ce gândirea umană a avut mai

bun, ridicand pe trepte noi principiile umaniste, reluand elemente din gandirea religioasa si din nazuintele generale de libertate care se facusera cunoscute cu atata vigoare in secolele XVII si XVIII"

Dreptul la educație

Este o parte a dreptului la educatie,la care orice om are vocație,precum și mijlocul principal de formare și perfecționare a forței de muncă.

Dreptul la învățătură este un drept complex prin conținutul său,prin semnificațiile sale juridice și prin numărul mare de subiecte de drept implicate în realizarea sa.

Este o îndatorire,fapt ce explică obligativitatea unor forme de învățământ (primar,general etc).

Dreptul la învățătură, ca drept fundamental trebuie astfel organizat încât să asigure șanse juridice egale oamenilor, ceea ce implică folosirea cu prioritate a criteriului competența profesională și interzicerea discriminărilor sau privilegiilor.

În mod firesc Constituția prin art.32 stabilește formele organizatorice prin care se realizează dreptul la învățătură și anume: învățământul general obligatoriu, învățământul liceal, învățământul profesional, învățământul superior.

Unele dispoziții constituționale privesc instituțiile de învățământ si anume institutiile de învățământ de stat și particulare.

Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale.

Statul roman garantează accesul obligatoriu și gratuit la educație pentru toți copiii, fără discriminare. Părinții au obligația de a înscrie copiii la școală și de a se asigura ca aceștia nu lipsesc de la cursuri. Părinții copilului au, cu prioritate, dreptul de a alege felul educației care urmează să fie data copiilor lor și au obligația să înscrie copilul la școală și să asigure frecventarea cu regularitate de către acesta a cursurilor. Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate cere încuviințarea instanței judecătorești de a-și schimba felul învățaturii și al pregătirii profesionale. Copilul are dreptul la odihnă și vacanță. Copilul trebuie să beneficieze de timp suficient pentru odihnă și vacanță, să participe în mod liber la activități recreative proprii vârstei sale și la activitățile culturale, artistice și sportive ale comunității. Reprezentanții legali ai acestuia trebuie să-i asigure condițiile optime. Copilul este liber să primească și să dea mai departe orice informație care corespunde interesului lui. Părinții sau persoanele care au copii în îngrijire sunt obligați să ofere informații,

sfaturi și explicații copiilor și să le permită să își exprime propriile idei și păreri.

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricarei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. **Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun**" (A.Muntean, p. 31) În România, au fost create instituții specializate la nivel național și local menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului. S-au dezvoltat programe de parteneriat stat-organisme private - naționale și internaționale - în acest scop, al ameliorării protecției copilului și copilăriei. Prin intermediul cooperării internaționale, în special țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, printre care și România, beneficiază de asistență tehnico-științifică și financiară în domeniul implementării și protecției drepturilor copilului.

Și totuși....cât de conștienți sunt copiii de zbuciumul omenirii de a le garanta drepturile?

Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiză anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată ca cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

*Dreptul la sănătate - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

*Dreptul la educație - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

*Dreptul la opinie - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă. Nu sunt puține la număr situațiile în care o problemă, văzută prin ochii unui adult este lipsită de importanță, iar privită din perspectiva unui copil, este o adevărată tragedie.

*Dreptul de a nu fi discriminat - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).

*Dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

20 noiembrie este, din păcate , o zi în care ne amintim ca drepturile copiilor încă sunt încălcate, uneori chiar de către părinți. Copiilor încă le este încălcat dreptul de a se dezvolta normal și de a avea o copilărie fericită, iar atât timp cât există copii supuși abuzului, trebuie să existe și semnale de alarmă asupra acestui fenomen.. În fiecare zi descoperi mai mult decât ți-ai imagina și cu fiecare copil abuzat cu care intri în contact realizezi că există toate șansele ca răul făcut copilului de azi să se răsfrângă asupra copiilor de mâine. Efectul de domino se aplică întocmai....Nu este un lucru care să ne bucure, ci dimpotriva, ne îngrijorează. Credem că este important să oferim explicații copiilor, și nu doar lor, ce înseamnă, cu exemple concrete, încălcarea drepturilor copilului.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschiși, de dornici de a se lăsa ajutați și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul ca au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază pentru conviețuire, progres social, educație financiară, educația ca proces prin intermediul căruia să învățăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritatea sau gândirea critică.

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația ca valoare promovează toleranța și înțelegerea dincolo de diferențele politice, culturale și religioase, punând accent pe apărarea drepturilor omului și conservarea mediului.

Educația ne privește pe toți, nu doar pe școli. Familia, universitățile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educației.

Învățare prin joc. Creativitate și inovație în educație

*Prof. înv. preșc. Bîtculescu Anicuța
Grădinița cu P.N.Sihlea*

Învățarea prin joc reprezintă o metodă educațională tot mai apreciată, aducând în prim-plan creativitatea și inovația în procesele de învățare. Aceasta combină elementele ludice cu conceptele educaționale, făcând învățarea mai interactivă și atractivă. În loc să se limiteze la metodele tradiționale, precum memorarea mecanică, această abordare pune accent pe experiență, pe rezolvarea problemelor și pe gândirea critică. Iată câteva modalități prin care învățarea prin joc stimulează creativitatea și inovația în educație:

1. Stimularea gândirii creative

Jocurile oferă un spațiu sigur pentru a experimenta noi idei și soluții. Elevii sunt încurajați să își folosească imaginația și să gândească "în afara cutiei". De exemplu, jocurile de construcție sau simulare (precum Lego sau Minecraft) permit copiilor să creeze lumi, să planifice proiecte și să-și folosească creativitatea pentru a rezolva provocările din joc. Astfel de experiențe dezvoltă abilități esențiale, cum ar fi planificarea, luarea deciziilor și gândirea inovativă.

2. Învățarea bazată pe experimentare și eroare

Jocurile creează oportunități de a învăța prin încercare și eroare. Într-un mediu controlat, elevii pot încerca soluții diferite, învățând din greșeli fără teama de eșec. Acest tip de învățare experimentală este crucial pentru inovație, deoarece îi ajută pe elevi să vadă eșecul ca pe o parte firească a procesului de învățare, încurajându-i să exploreze alternative și să fie flexibili în abordările lor.

3. Motivarea prin competiție și colaborare

Multe jocuri implică elemente de competiție sau colaborare. Acestea motivează elevii să lucreze împreună sau să concureze într-un mod constructiv, contribuind la dezvoltarea abilităților sociale și de lucru în echipă. Jocurile de echipă îi ajută pe elevi să își dezvolte competențe de comunicare, să rezolve conflictele și să colaboreze eficient pentru a atinge obiective comune.

4. Personalizarea învățării

Prin integrarea jocurilor în educație, profesorii pot adapta conținutul în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. De exemplu, platformele de învățare adaptativă, care folosesc elemente de gamificare (cum ar fi duolingo sau kahoot), oferă elevilor oportunitatea de a progresa în ritmul lor, ajustând dificultatea jocului în funcție de performanță. Această

personalizare ajută la menținerea interesului și motivației elevilor, oferindu-le provocări corespunzătoare nivelului lor.

5. Dezvoltarea abilităților tehnologice

Jocurile digitale și platformele interactive de învățare prin joc ajută elevii să se familiarizeze cu tehnologiile digitale într-un mod natural și atractiv. Folosind aplicații educaționale, elevii își dezvoltă competențele digitale, învață cum să navigheze în spațiile virtuale și își dezvoltă abilități tehnice care sunt esențiale în lumea modernă.

6. Învățare interdisciplinară

Jocurile pot integra diverse domenii de cunoștințe într-o singură activitate. De exemplu, un joc de simulare economică poate combina matematica, economia, istoria și chiar abilitățile sociale. Elevii sunt încurajați să aplice cunoștințe din diverse discipline pentru a rezolva probleme complexe, dezvoltând astfel o înțelegere integrată a subiectelor.

7. Dezvoltarea empatiei și a abilităților socio-emoționale

Jocurile care implică roluri sau simulări (role-play) permit elevilor să se pună în pielea altor personaje, dezvoltând astfel empatia și înțelegerea față de diferite perspective. Jocurile de colaborare și de negociere îi învață pe elevi să își gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să lucreze împreună pentru a depăși obstacole.

8. Gamificarea în educație

Gamificarea se referă la utilizarea mecanismelor de joc (recompense, niveluri, provocări) pentru a motiva și angaja elevii în procesul de învățare. De exemplu, introducerea unor sisteme de punctaj, recompense sau insigne pentru atingerea anumitor obiective îi poate încuraja pe elevi să fie mai implicați în activitățile educaționale. Această abordare transformă lecțiile în provocări captivante și îi menține pe elevi motivați.

9. Pregătirea pentru viitor

Învățarea prin joc îi ajută pe elevi să dezvolte competențele necesare pentru lumea modernă, precum creativitatea, rezolvarea de probleme, gândirea critică și flexibilitatea. Aceste abilități sunt esențiale într-o societate în continuă schimbare, în care inovația și adaptabilitatea sunt cruciale.

În concluzie, **învățarea prin joc** este un instrument valoros care îmbunătățește experiențele educaționale, făcându-le mai interactive, personalizate și adaptabile nevoilor fiecărui elev. Această metodă nu doar că îmbunătățește implicarea elevilor, ci și cultivă un mediu de învățare în care creativitatea și inovația sunt în centrul atenției.

Bibliografie:

1. Bianca Bratu, Preșcolarul și literatura, Editura Didactică și Pedagogică, 1977
2. Curriculum pentru educația timpurie a copiilor

În *Dumbrava minunată* a școlii cu o paradă a costumelor ecologice

prof. Manole Elena
Școala Gimnazială "Anghel Saligny" Focșani

Activitățile extrașcolare care aplează la creativitatea și la simțul artistic al elevilor vor reprezenta încă o bună perioadă șansa de a le facilita acestora adaptarea la mediul școlar. Discut, de pildă, mai ales despre elevii din clasa a V-a, care se confruntă cu dificultăți în a gestiona volumul mare de informații venit din partea unui număr de cadre didactice destul de copleșitor pentru ei, în raport cu ceea ce cunoscuseră în ciclul primar. Pentru elevii clasei a V-a, în cadrul programului Săptămâna Verde, am conceput o punere în scenă a povestirii pentru copii *Dumbrava minunată* de Mihail Sadoveanu. Este de menționat că, în raport cu jocul de roluri propriu-zis, la fel de importante au fost și costumele confecționate de elevi din materiale reciclabile. Mai întâi, elementul declanșator l-a constituit dorința mea ca profesor de limba și literatura română ca elevii mei să citească opere din literatura română, și mai ales, să înțeleagă importanța literaturii în viața lor. Am avut un contraexemplu, situația elevilor din clasa a VIIIa, aflați în situația rezolvării itemului semiobiectiv prin care textul parcurs la prima vedere să fie asociat cu un altul cunoscut de ei. De ce să o amintească pe Lizuca în drumul ei către bunici, protejată de Patrocle, ca să demonstreze prietenia om-animal, când ei pot, așa de rapid, să citească povestioara și să amintească acea secvență precisă ce demonstrează grija micii vietăți necuvântătoare pentru fetiță?

În plus, dincolo de valoarea literară a operei, m-am apropiat mai mult de text ca să-i relev dimensiunea etică. Sunt acolo aspecte ale realității cu care elevii se identifică: o relație dificilă cu unul dintre părinți, un mediu familial ostil datorat unor schimbări care îi afectează (azi) emoțional foarte mult: divorț, plecarea unui părinte la muncă în străinătate, prezența bunicilor într-o mai mare măsură decât a părinților, decisivi în creșterea nepoților etc. La repetiții am avut ocazia de a le observa reacțiile: deveneau conștienți de cazul fetei Lizuca, se trezeau parcă din acel miraj al povestioarei care ne transporta într-o lume minunată, ca să o vedem pe fetiță judecată și alungată de mama vitregă. Prezența florilor, a copacilor de tot felul nu i-a determinat nicicum să dea înapoi, etichetând piesa ca ... puerilă. S-au distrat pur și simplu sub

petalele florii-soarelui sau când răchita a dovedit atâta generozitate construind un culcuș.

Piesa nu ar fi reușit fără costume. Acestea au fost fabricate la începutul Săptămânii Verzi cu ajutorul materialelor aduse de elevi, majoritatea reciclabile: cartoane, ziare, pungă sau materiale textile. Educație ecologică – nu doar o etichetă, nu doar un subtitlu. Noi am aplicat raționamentul după care majoritatea părinților își educă deja copiii: să fie cumpătați, să fie responsabili, să fie creativi. Școala este cârma, de aici se dă startul și, cu siguranță, școala este modelul. De aceea, inițiativa de a pleda pentru un tip de educație de tip ecologic este firească și ar trebui să se perpetueze. Orice disciplină poate promova acest ... stil de viață: poți formula cerințele problemelor de matematică integrând principii ecologiste, orele de educație plastică pot deveni ore de descoperire a potențialului creativ existent în diverse materiale ș.a.m.d. Așadar, le suntem datori elevilor noștri să ne reinventăm, să folosim noile direcții (de fapt, vastele deschideri) ca să le trasăm acea punte dintre vechi și nou, dintre generațiile îndepărtate și cea prezentă (ori a viitorului). Educația ecologică presupune să fim punem în continuare accent pe cunoaștere și să ne păstrăm spiritul jucăuș, cum sigur a făcut-o și Mihail Sadoveanu prin a sa Lizuca.

Educația Viitorului: Descoperă Lumea Digitală!

Ionescu Cristina Elena
Școala Gimnazială Anghel Saligny Focșani

Abstract: Acest articol explorează rolul tehnologiei în transformarea educației, evidențiind modul în care inovările digitale influențează procesele de învățare și predare. Educația viitorului devine din ce în ce mai accesibilă și personalizată datorită dispozitivelor mobile, platformelor online și resurselor interactive. Aceste instrumente permit elevilor să învețe într-un mod flexibil și adaptat propriului ritm, contribuind la democratizarea accesului la educație de înaltă calitate. De asemenea, personalizarea procesului educațional este un aspect esențial al acestei noi paradigme, facilitând o abordare individualizată care răspunde nevoilor și preferințelor fiecărui elev. Lucrarea se bazează pe contribuțiile teoretice și practice ale literaturii de specialitate din România, analizând în profunzime schimbările aduse de tehnologie în educație și oportunitățile pe care aceasta le deschide pentru viitor.

Cuvinte-cheie: tehnologie educațională, inovație digitală, învățare personalizată, democratizarea educației, platforme online.

Trăim într-o epocă în care tehnologia transformă profund fiecare aspect al vieții noastre, inclusiv educația. Pe măsură ce tehnologia evoluează rapid, sistemele educaționale tradiționale se îmbină din ce în ce mai mult cu inovațiile digitale, oferind oportunități noi și captivante de învățare atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Această îmbinare dintre educația clasică și tehnologiile moderne deschide noi frontiere în procesul educațional, făcând învățarea mai accesibilă, mai interactivă și mai personalizată pentru nevoile fiecăruia.

Accesul la internet și la resursele digitale permite elevilor să învețe din surse variate și să exploreze teme de interes într-un mod autonom. Acum, elevii nu mai depind exclusiv de informațiile prezentate în clasă sau de manualele tradiționale, ci pot accesa conținut educațional de calitate din orice colț al lumii, la orice oră. De la platformele de învățare online, care oferă cursuri gratuite sau cu costuri reduse, la aplicațiile educaționale

interactive, tehnologia redefinește modul în care elevii dobândesc cunoștințe și abilități.

În plus, tehnologia facilitează învățarea personalizată, adaptată ritmului și stilului fiecărui elev. Platformele educaționale digitale pot ajusta conținutul în funcție de progresul și nevoile fiecărui elev, oferindu-le acestora posibilitatea de a învăța în propriul ritm, fără presiunea de a ține pasul cu întreaga clasă. Această personalizare nu doar că îmbunătățește rezultatele academice, dar îi ajută pe elevi să își descopere pasiunile și să își dezvolte abilități esențiale pentru viitor.

De asemenea, tehnologia transformă și rolul profesorului în cadrul procesului educațional. Profesorii nu mai sunt simpli transmițători de informații, ci devin facilitatori ai învățării, ghidând elevii în utilizarea resurselor digitale și în dezvoltarea abilităților de gândire critică. În plus, instrumentele digitale de evaluare și monitorizare a progresului elevilor permit profesorilor să ofere feedback în timp real și să își adapteze metodele de predare pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev în parte.

Evoluția tehnologică schimbă radical peisajul educațional. Prin accesul la resurse digitale, personalizarea învățării și rolul redefinit al profesorului, educația devine un proces mai dinamic și mai incluziv. În această lume digitală, elevii devin nu doar consumatori de informație, ci creatori activi de cunoștințe, pregătiți să facă față provocărilor unei societăți în continuă schimbare. Educația viitorului este una a colaborării, a inovației și a adaptabilității, oferindu-le elevilor abilitățile necesare pentru a prospera într-o lume tot mai complexă și interconectată.

Tehnologia – Vectorul Schimbării în Educație

Educația viitorului nu mai este limitată de pereții claselor. Cu ajutorul tehnologiei digitale, învățarea devine un proces continuu, flexibil și adaptabil. Dispozitivele mobile, tabletele, laptopurile și platformele online permit elevilor să acceseze informații oricând și de oriunde. Învățarea asincronă, prin cursuri online și resurse educaționale digitale, permite personalizarea ritmului și stilului de învățare în funcție de nevoile fiecăruia.

De asemenea, profesorii au acces la o gamă largă de instrumente digitale care le permit să creeze lecții interactive și captivante, folosind animații, videoclipuri, simulări virtuale și aplicații educaționale. Astfel, tehnologia aduce dinamism și inovație în predare, transformând modul în care cunoștințele sunt transmise și asimilate.

Realitatea Virtuală și Augmentată – Lumea în Fața Ochilor

Realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR) sunt două tehnologii revoluționare care au un potențial imens de a schimba educația viitorului. Acestea permit elevilor să experimenteze subiecte într-un mod

total nou, prin imersiune în medii 3D sau prin adăugarea de elemente virtuale în lumea reală. Imaginați-vă că puteți explora interiorul unei celule sau călători în trecut pentru a asista la evenimente istorice importante – toate acestea devin posibile cu VR și AR.

Această formă de învățare vizuală și practică poate stimula gândirea critică și curiozitatea, îmbunătățind înțelegerea și retenția informațiilor. Educația nu mai este doar teoretică, ci devine o experiență concretă, interactivă și captivantă.

Inteligența Artificială și Învățarea Personalizată

Inteligența artificială (AI) aduce o nouă dimensiune în educație prin capacitatea sa de a analiza date și de a oferi feedback personalizat. Platformele educaționale care folosesc AI pot analiza performanțele elevilor și pot identifica zonele în care aceștia întâmpină dificultăți. Pe baza acestor date, AI poate recomanda exerciții suplimentare, resurse sau strategii de învățare adaptate fiecărui elev în parte.

Această formă de învățare personalizată are un impact semnificativ, deoarece permite fiecărui elev să învețe în propriul ritm și în propriul stil, maximizând astfel potențialul fiecăruia. În plus, AI poate ajuta profesorii să-și optimizeze metodele de predare, oferindu-le sugestii bazate pe nevoile și progresul elevilor.

Abilități pentru Viitor în Lumea Digitală

Educația viitorului nu se mai limitează la acumularea de cunoștințe teoretice. În era digitală, elevii trebuie să dezvolte o gamă largă de abilități care să le permită să prospere într-un mediu de muncă din ce în ce mai tehnologizat. Abilități precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, creativitatea, colaborarea și competențele digitale sunt esențiale pentru succesul în viitor.

Prin utilizarea tehnologiei digitale în educație, elevii devin mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor dintr-o lume globalizată și în continuă schimbare. Învățarea prin proiecte, colaborarea online și utilizarea instrumentelor digitale îi ajută pe elevi să-și dezvolte aceste competențe esențiale pentru viitor.

Educația Hibridă – Îmbinarea Tradiționalului cu Digitalul

Pe măsură ce tehnologia devine tot mai integrată în educație, învățarea hibridă, care combină metodele tradiționale de predare cu cele digitale, devine noul standard. Elevii au ocazia să participe atât la lecții față în față, cât și la sesiuni de învățare online, oferindu-le flexibilitate și accesibilitate în procesul educațional.

Această formă de educație oferă o combinație echilibrată între interacțiunea umană directă și beneficiile tehnologiei, asigurând un mediu de învățare complet și adaptat nevoilor actuale. În plus, educația hibridă

ajută la pregătirea elevilor pentru un viitor în care tehnologia va fi omniprezentă în toate aspectele vieții profesionale și personale.

În concluzie: Viitorul Educației este Digital

Educația viitorului este inseparabil legată de inovațiile tehnologice. Lumea digitală oferă oportunități nelimitate pentru elevi și profesori, făcând învățarea mai interactivă, mai accesibilă și mai adaptată nevoilor fiecărui individ. Integrarea tehnologiei în educație nu doar că îmbunătățește rezultatele academice, dar și pregătește elevii pentru o societate bazată pe cunoaștere și inovație.

Cu toate acestea, provocările viitorului vor necesita nu doar abilități tehnologice, ci și o combinație de creativitate, colaborare și gândire critică. Educația digitală este cheia pentru a forma cetățeni ai viitorului capabili să navigheze cu succes într-o lume dinamică și complexă.

Bibliografie:

- Cucos, C. (2017). Educația și noile tehnologii. Editura Polirom.
- Fullan, M. (2020). Education Reimagined: The Future of Learning. Pearson.
- Gee, J. P. (2013). The Anti-Education Era: Creating Smarter Students through Digital Learning. Palgrave Macmillan.
- Salcudean, M. (2015). Tehnologia educațională. Teorie și practică. Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.
- Selwyn, N. (2016). Education and Technology: Key Issues and Debates. Bloomsbury Publishing.
- Sheninger, E. (2014). Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times. Corwin Press.
- UNESCO. (2019). Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development.

Jocul - instrument cheie pentru activarea curiozității

*Bărbosu-Ene Cristina Daniela - profesor de limba și literatura
română
Școala Gimnazială „Principele Șerban Ghica și Principesa Aristița
Ghica” Sihlea*

Elevii curioși sunt ca pâine caldă - toți profesorii își doresc elevi curioși care să devină parteneri activi în actul de învățare.

În mod natural, curiozitatea este o coordonată cu care elevii vin echipați în procesul de învățare, dar dacă nu este cultivată, elevii își vor pierde interesul pentru învățare, iar profesorilor le va fi mai greu să le mențină atenția.

Cred că una dintre marile provocări ale profesorilor este cultivarea curiozității. Într-un context în care dispozitivele reușesc să creeze breșe în procesul de învățare, profesorii caută metode prin care să îi țină pe elevi conectați la energia învățării, astfel încât aceasta să continue și acasă.

Jocul este un instrument prin care profesorii pot construi contexte de învățare care să mențină curiozitatea, astfel încât elevii să fie prezenți în mod real în procesul de învățare.

Integrarea jocului în orele de curs este în sine un proces pe care profesorul și-l asumă și îl ajustează în funcție de nevoile clasei. Dacă ar fi să ne raportăm la etapa de pregătire a lecției, elevii pot fi o resursă valoroasă, ei fiind conectați real la universul jocului.

O tehnică pe care o pot integra profesorii, pentru a cultiva curiozitatea elevilor, este să îi întrebe pe aceștia ce tip de activități și-ar dori să se regăsească în orele de curs. Desigur, ponderea, integrarea jocurilor sunt responsabilitățile profesorului, dar această curiozitate a profesorului de a afla ce își doresc elevii să regăsească într-o oră de curs, poate fi momentul în care își activează propria curiozitate. De-a lungul timpului, adresând această întrebare la începutul anului școlar, am regăsit că majoritatea răspunsurilor aveau și componenta de joc. Colectând aceste nevoi ale elevilor, profesorul reușește să aibă acces la o cale prin care poate să mențină curiozitatea elevilor săi. De fiecare dată când va integra un joc, elevii își vor aminti că este o sugestie venită din partea lor. De asemenea ajută foarte mult să le reamintim elevilor că o anumită secvență de joc dintr-o oră de curs, este gândită pentru a integra sugestiile lor.

Astfel vor privi ora ca pe un proces la care au contribuit și vor fi mai curioși să vadă cum va decurge.

Dacă în clasele a V-a și a VI-a integrarea secvențelor de joc este mai mult în grija profesorilor, începând cu clasa a VII-a, desigur dacă au fost destule experiențe în care a fost integrat jocul și s-a explicat rolul acestuia, elevii pot prelua o parte din proces și pot propune jocuri.

Există multe tipuri de jocuri care pot fi integrate în orele de curs. Spre exemplu micile jocuri de energizare pot fi integrate pentru a crește nivelul de energie. Ele nu iau mult timp, ceea ce este binevenit pentru respectarea planificării orei. Dacă profesorul vede că nivelul de energie este scăzut, îi poate invita pe elevi să participe la secvențe de joc care nu vor dura mai mult de 2 -3 minute, acesta fiind fluxul de energie de care ar avea nevoie pentru a fi atenți la oră. Unul dintre joculețele care le plac foarte mult copiilor, este salata de fructe.

Banană, Portocală, Kiwi

Elevii stau așezați în cerc astfel încât să poată atinge spatele colegului din față. Pentru fiecare fruct vom avea o mișcare de făcut pe parcursul jocului: Banana - sari ușor în față un pas; Portocală - sari ușor în spate; Kiwi - te întorci. La startul profesorului, toți elevii ar trebui să pornească și să facă ceea ce sunt coordonați. De exemplu, Banana, portocală - kiwi (sari în față - sari în spate -te întorci); portocală - banană, banană, portocală (sari în spate -sari în față - sari în față - sari în spate); kiwi, kiwi, portocală.

Integrarea acestor tipuri de jocuri și în alte momente ale orei poate ajuta ca elevii să rămână conectați la proces. Întrucât studiile din neuroștiințe arată că elevii de gimnaziu au capacitatea de a sta conectați pe sarcină între 20 și 30 de minute, integrarea acestor secvențe de joc poate fi acel interval de care creierul are nevoie pentru a-și lua motivația de care are nevoie pentru a duce sarcinile la îndeplinire.

Pe de altă parte, așa cum precizam și mai sus, pot fi integrate secvențe de joc în care să fie valorizat conținutul care este prezentat. Profesorul face apel la jocuri ale copilăriei pe care le poate ajusta. Spre exemplu poate realiza un puzzle folosind elemente cheie din conținuturile discutate. Astfel elevii vor fi mai atenți și curioși în rezolvarea unei sarcini, dacă aceasta este integrată sub forma unui joc.

Fie că vorbim despre secvențele de joc desfășurate în sala de clasă sau cele desfășurate în natură, acestea au puterea de a energiza elevii și de a-i menține curioși, conectați. Pentru că am amintit de jocurile desfășurate în natură, acestea mai au o componentă importantă - aceea că le oferă elevilor posibilitatea să se miște mai mult, să exploreze. Spre exemplu elevii pot fi provocați să rezolve sarcini prin care să consolideze

noile conținuturi, rezolvând diferite provocări în natură. Mai jos este o fotografie de la o secvență de joc în care elevii aveau ca sarcină să găsească etichetele cu tipurile de propoziții, pe care să le așeze la două puncte de control. Unul dintre marile beneficii pe care le-a avut această activitate a fost implicarea tuturor elevilor. Dacă în sala de clasă ar fi fost mai dificil pentru unii dintre elevi, faptul că au putut contribui, poate doar cu găsirea etichetelor, a fost un mare câștig pentru motivația lor.

În concluzie, jocul este un element care susține învățare, menține atenția și sporește creativitatea. Integrarea secvențelor de joc în organizarea unei ore de curs este ceva ce profesorul decide în funcție de particularitățile clasei, pentru a avea impact pozitiv.

Învățare prin joc: Creativitate și inovație în educație

Stănescu Elena Cristina - profesor de limba engleză
Școala Gimnazială Păunești

În majoritatea disciplinelor și a activităților educaționale, inovația și creativitatea joacă un rol fundamental. Poate mai mult decât oricând, în zilele noastre, creativitatea elevilor trebuie stimulată. Ea reprezintă un proces constant în inovație, de multe ori cei doi termeni fiind interschimbabili.

Gândirea creativă îi determină pe copii să își pună în practică imaginația, să creeze modele noi, să experimenteze în moduri cât mai diverse, să găsească soluții, și să obțină rezultate într-un mod plăcut și distractiv. În același timp, a face ceva diferit, a genera noi căi de rezolvare a unor situații, a concepe noi raționamente și a implementa proiecte noi presupune o muncă asiduă, un consum susținut de energie, dar și foarte multă creativitate. Așadar, cei doi termeni sunt dependenți unul de celălalt, împreună generând idei și concepții nelimitate.

În calitate de profesor de limba engleză, o limbă modernă extrem de iubită și de populară în rândul tinerilor, încerc de fiecare dată să găsesc metode cât mai atractive de predare. Dobândirea unui vocabular bogat, care să îi ajute pe copii să comunice eficient în limba țintă, reprezintă uneori o provocare.

În ultimele decenii, mai multe teorii au încercat să arate care este cea mai eficientă metodă de predare și de învățare a unei limbi străine într-un mediu educațional. În primul rând, este imperios necesar să începem această discuție prin a sublinia complexitatea acestui proces, care nu presupune doar cunoașterea sensului cuvintelor în limba maternă, dar și folosirea corectă a acestora în structuri gramaticale și o cunoaștere profundă a sistemului lexical. Întregul proces are scopul de a-i ajuta pe elevi să folosească toate cunoștințele acumulate în contexte reale. De aceea, de foarte multe ori, cea mai mare provocare a profesorului de limbi moderne poate fi găsirea metodei optime de predare a informațiilor și de facilitare a procesului de învățare.

David Crystal (2003) subliniază faptul că aproape un sfert din populația țării este deja fluentă în limba engleză, și acest procent este pe cale să crească în mod semnificativ. Afirmatia lui nu face decât să demonstreze importanța limbii engleze pretutindeni și să vorbească de la sine despre

scopul profesorului, și anume acela de a-i înzestra pe copii cu abilitatea de a comunica, atât oral, cât și în scris. Având în vedere faptul că scopul social este chiar mecanismul esențial al abilității de comunicare, profesorii sunt din ce în ce mai interesați ca elevii lor să devină fluenți în limba țintă, punând la dispoziția acestora oportunități variate de învățare și practicare a limbii în contexte reale.

Metodele tradiționale de învățare insistă mai mult pe partea structurală a limbii, și nu pe comunicarea eficientă, motiv pentru care noile metode de predare a limbii se concentrează mai mult pe cea din urmă, pregătind elevii pentru situații reale, în care ei trebuie să folosească limba respectivă corespunzător pentru a se face înțeleși. Deviza lui Comenius, din secolul al XVII-lea, *Să îi învățăm pe toți orice*, este valabilă încă și în zilele noastre. Dar ca să ajungă acolo profesorul trebuie să aibă o perspectivă mai amplă asupra contextului social al elevilor, a resurselor și nevoilor educaționale. În(), Harmer (2007) vorbește despre importanța folosirii cuvintelor în anumite contexte, pentru ca elevii să citească și să facă asocieri între ideea principală și semnificația cuvintelor din text. El sugerează diverse metode de predare și contexte de învățare, printre care și jocul. Atât el, cât și alți autori semnalează faptul că, explicațiile și exemplele ieșite din context din timpul lecțiilor, nu îi ajută întotdeauna pe elevi să stocheze elementele de vocabular pentru o lungă perioadă de timp, deși pot rezolva anumite situații pe moment.

Mai multe tendințe diferite influențează perspectiva profesorilor cu privire la modul în care o limbă străină trebuie să fie predată, astfel încât informațiile furnizate să stârnească interesul elevilor pe o perioadă cât mai lungă de timp. Există o varietate de metode și strategii de predare alternativă, care se dovedesc extrem de eficiente în procesul educațional, cea mai îndrăgită de elevi fiind jocul.

Crearea unui mediu plăcut de învățare este poate una dintre cele mai mari provocări ale unui profesor. Într-o lume în care informația curge într-un mod extrem de rapid, în care valuri de știri și articole ne lovesc din toate direcțiile, informația nu mai reprezintă elementul esențial în procesul educativ, ci modul în care facem ca această informație să persiste cât mai mult în bagajul de cunoștințe ale elevilor. De foarte multe ori elevii așteaptă cu nerăbdare terminarea orelor, încheierea unei anumite unități de învățare, schimbarea topicului, în speranța unui conținut mai atractiv, însă ce cele mai multe ori problema nu este conținutul înșuși, ci modul în care este livrat. Predarea efectivă, sub formă de discurs, într-o interacțiune frontală uneori anostă, cu schimburi lente, întârziate de nesiguranță trebuie să rămână închise în sertarul orelor de clasă de altădată. Un altădată în care oamenii era lipsiți de surse atât de variate de

informare, în care timpul curgea fără grabă, și elevii nu aveau o altă sursă de documentare decât aceea a profesorului atotcunoscător. O imagine idealizată, într-adevăr, pe care mulți dintre noi nu vom mai avea șansa de a o contura în conștiința copiilor care ne sunt elevi. Pentru că ne-am născut prea târziu, pentru că am ales cariera didactică într-un moment de cotitură, când lucrurile se îndreaptă cu repeziciune într-o altă direcție, în care lucrurile se derulează atât de repede încât nu mai simțim și cu greu mai putem interveni. Această imagine rămâne totuși încrustată în sufletul și în mintea noastră, în mod inconștient. Ani întregi de schimburi de informație într-un mediu formal nu poate fi șterși cu ușurință. Și poate nu despre asta este vorba. Despre o schimbare radicală a perspectivei de predare, ci doar a adaptării ei. Așadar, fluxul de informații venite dinspre catedră necesită o nouă direcție.

În urma unui sondaj de opinie, utilizat în cadrul unui raport de cercetare despre cele mai eficiente metode de predare și, plecând de la gradul de satisfacție al elevilor, asumându-mi că mijloacele moderne de predare, cum este jocul, în formele lui diverse, reprezintă o preferință a elevilor, am constatat că mai mult de jumătate dintre elevii chestionați au confirmat faptul că preferă metodele moderne de predare.

Fără îndoială jocul rămâne în inimile noastre pentru mai mult timp decât ne-am putea imagina. Ideile preconceptuate sau educația rigidă primită în cadrul familiilor tradiționale ne fac uneori să credem că jocul este doar o metodă de relaxare, de distracție, în niciun caz de învățare. Asocierea jocului cu achiziția de informații și cunoștințe este uneori bizară, însă rezultatele ei sunt extrem de benefice. Putem vedea rezultate excepționale în special în cazul copiilor din clasele primare. Au o dorință nestăvilă de cunoaștere și de experimentare. Fac asocieri extrem de rapid, fără ezitare, sunt buni observatori, uneori chiar și critici. Dorința lor de exprimare nu cunoaște limite, motiv pentru care o predare fără interacțiune, fără creativitate nu face decât să le taie acest elan formidabil și să le formeze o idee eronată despre ceea ce înseamnă școala.

Generații anterioare, mai mult sau mai puțin îndepărtate de momentul prezent, au avut parte de o cu totul altă abordare în ceea ce privește procesul educațional. Așa cum menționam mai sus, schimbul de informații se făcea într-un mediu extrem de organizat, de formal, exprimarea fiind la cerere și cu permisiune. Răspunsurile greșite sau din afara contextului erau pedepsite cu dojană și muștrare, fără drept de contestare. Un mod cât se poate de eficient, cu rezultate îmbucurătoare, poate chiar excelente, însă pentru o altă tipologie de elevi, pentru un alt tip de societate, de valori.

Elevii de astăzi simt nevoia acută de afirmare. Se simt sufocați de informațiile venite fără exemple, fără practică, fără contexte concrete care să le certifice importanța și utilitatea. În afară de datele pe care trebuie să le adune în portofoliul lor mental, au nevoie și de experiment. Creativitatea de care dau dovadă în situații diverse ne poate complexa, ne poate pune în situații stânjenitoare, căci uneori nu este o constantă a demersului nostru, și se dovedește a fi o provocare.

Însă copilul din noi știe că momentul lui preferat este cel în care se joacă. Instrumentul fericirii este chiar jocul. Or dacă jocul facilitează și o asimilare de informații, nimic nu poate sta în calea proces dus la bun sfârșit. Din perspectiva profesorului de limba modernă, jocul este de multe ori un instrument extrem de plăcut și eficient pentru derularea unei ore de curs. În special pentru elevii din clasele primare, acesta nu doar că le stimulează imaginația și le activează creativitatea, dar îi face să îndrăgească materia predată și să facă din limba engleză materia lor preferată. Ce poate fi mai frumos decât să auzi că tu, în calitate de profesor, ai facilitat această conexiune minunată între elev și materia predată. O conexiune care poate rezista în ciuda trecerii timpului, a încărcăturii de noi și noi cunoștințe, a intervenirii altor curiozități și plăceri. O conexiune care face față valurilor de structuri gramaticale complexe, a frazelor greu de analizat, a pronunției care nu este mereu potrivită, dar care sună atât de bine în urechile noastre și care ne face să iubim muzicalitatea propriilor cuvinte prin simplu fapt că ne place. Ne place ceea ce am aflat, ceea ce am lucrat, ceea ce ne-a fost propus. Am dus la bun sfârșit o sarcină fără ajutorul profesorului, făcând apel la propria imaginație și creativitate.

Surse nesfârșite de idei se ascund în mintea unui copil. Dintre cele mai banale sugestii, până la cele mai bizare propuneri. Nimic nu trebuie să treacă neobservat, căci nimic nu este mai grav decât un copil căruia nu i s-a răspuns cu încurajare. Speranța că ceea ce gândește poate fi o soluție la problema propusă, este scânteia care aprinde acest foc nestăvilit care se numește creativitate. Odată încurajat, copilul prinde aripă, se exteriorizează, își desprinde din minte celelalte idei, ca pe niște piese de puzzle, le găsește locul potrivit în chenar și face cele mai potrivite asocieri pentru a crea imaginea de ansamblu. Și atunci noi, adulții ne gândim, ce ne lipsește nouă, de ce noi nu mai reușim să găsim bucuria în nimic. De ce ne lovim mereu de zidul rutinii și nesiguranței, de lipsa inițiativei, de prea multe îndoieli și regrete. Poate pentru că nu am avut parte de cineva care să ne învețe cum să ne jucăm. Să ne învețe cum să ridicăm ochii din podea și să privim în jurul nostru, la multiplele opțiuni care gravitează și ne trag de mână, în speranța că vom intra în jocul lor.

Dar ceea ce ni s-a întâmplat nouă, poate doar unora dintre noi, nu trebuie să fie o constantă. Imaginea profesorului și a elevului capătă o nouă dimensiune astăzi. Liniștea din clasă este înlocuită de multitudinea de păreri și sugestii, pe care suntem datori să le ascultăm. Ca să facem lucrurile mai bine, nu doar pentru ei, dar și pentru copiii din noi. Și aici intervine inovația. Nevoia de a face lucruri altfel. De a schimba perspectiva pentru rezultate mai bune, mai potrivite pentru secolul în care trăim, pentru a răspunde la nevoile care se impun și pentru a-i face pe elevi să ne privească cu admirație și încredere așa cum o făceam și noi cândva.

Inovația, în perspectivă personală, nu înseamnă diferit, ci adaptat. Multe dintre practicile de astăzi, fie că ne raportăm la medicină, gătit, construcții, și multe altele, printre care și educație, își are bazele în tehnicile vechi, strămoșești, care s-au transmis din generație în generație, ca pe o zestre care se impune fără drept de apel. Fie că vrei sau nu, o primești, o păstrezi și încerci să îi găsești utilitatea. Poate nu tot ce primești se dovedește a fi util, însă unele lucruri par a fi chiar folositoare. În cazul nostru, zestrea poate reprezenta mijloacele tradiționale de predare, care s-au dovedit a fi eficiente și care au făcut ca mulți dintre noi să ne găsim cu ușurință locul în lume. Poate printr-un proces mai puțin distractiv, dar extrem de eficient. Și nimeni nu contestă eficiența acestor metode, riguroase, dar cu rezultate concrete. Însă, fără îndoială, astăzi dispunem de toate reursele pentru a îmbunătăți procesul educațional și a-l duce într-o altă dimensiune, în care elevul este liber să se exprime, să își împărtășească ideile, să le valorifice și să afle lucruri neștiute despre el și despre ceilalți.

Învățarea prin joc este o metodă tot mai des folosită astăzi, nu doar în clasele primare, dar și la gimnaziu sau liceu. Desigur, jocul capătă forme diverse, în funcție de vârsta elevilor și de nivelul de studiu al acestora. Când ne gândim la joc, nu ne referim doar la forme de joc copilăresc, lipsit de conținut informațional, prin care copiii crează rumoare și haos. Jocul poate căpăta diverse forme, de la asocierea unor cuvinte cu imaginea corespunzătoare, lipirea unor fotografii în chenarul potrivit, hașurarea unor cuvinte, decuparea și asocierea, explorarea, crearea de proiecte pe teme diverse, până la jocuri de rol, interpretări sau dezbateri. Toate aceste activități îl plasează pe elev într-un context real, în care el simte că joacă un rol concret, de participant activ la viață. Nu doar că își imaginează cum ar gestiona o situație, dar chiar o experimentează. Încearcă să găsească soluții, să creeze alte probleme, să facă conexiuni, să înțeleagă, astfel, cum se derulează evenimentele în viața reală și cum, adulții, le gestionează și încearcă să le rezolve. Jocul poate deveni, așadar,

nu doar o evadare din spațiul formal de învățare și un mijloc de descătușare din tipare, ci și o conștientizare a realității, care de multe ori este greu de controlat. Conștientizarea se naște odată cu participarea activă la situații concrete, întânite sau despre au auzit și care, la un moment dat li s-ar fi părut greu sau imposibil de gestionat.

Folosirea jocului ca instrument didactic poate fi riscantă uneori. Nu întotdeauna acesta este asociat cu un instrument educativ, ci mai degrabă cu un mijloc de relaxare, de distracție, de petrecere a orelor într-un mod diferit, care nu necesită aceeași implicare. Jocul nu se poate evalua prin note sau calificative, așadar nu reprezintă o metodă de constrângere pentru învățare. Uneori copiii pot fi superficiali, fiind distrași, prea entuziasmați sau pur și simplu amăgiți de ideea că implicarea lor nu este contorizată, așadar nu generează notare. Așa cum menționam mai sus, consider că jocul poate reprezenta un mijloc de evaluare. O premieră în zilele noastre este folosirea predării online, generată de pandemia virusului COVID. Pandemie care a întors pe toate fețele educația românească și nu numai și care a făcut ca educația să capete o altă dimensiune. Un factor extrem de negativ, o boală care ne-a împiedicat să pășim pragul școlilor și să ne plasăm cu entuziasm în fața elevilor pentru o perioadă și care ne-a ascuns zâmbetele pline de satisfacție la auzul unor răspunsuri potrivite, dar care ne-a învățat că se poate și altfel. Fără tablă, fără cretă, fără catalog, cu o multitudine de necunoscute și temeri, lipsuri și nesiguranțe, dar cu o dorință arzătoare de a ne păstra statutul de profesori devotați, prezenți la datorie în orice formă. Ne-am văzut într-o situație cu totul nouă, provocatoare, solicitantă din toate punctele de vedere, căreia a trebuit să îi facem față. Am izbutit să găsim resurse, să ne adunăm și să transmitem entuziasmul nostru și dorința de cunoaștere elevilor noștri, prin intermediul diverselor dispozitive, în ciuda sticlei groase și reci a ecranelor lor. Căci bucuria de a preda nu are bariere, nici măsură. Și am fost nevoiți să învățăm să ne jucăm din nou, într-un cadru didactic, cu instrumente pe măsură, poate la fel de eficiente sau chiar mai mult, în funcție de resursele fiecăruia dintre noi, atât profesori, cât și elevi. A trebuit să acceptăm inovația și să acceptăm că se poate și altfel, în ciuda dificultăților tehnice sau de relaționare. Creativitatea ne-a ajutat să creăm lecții interesante, care să se potrivească mai mult mediului de învățare online, să răspundă mai eficient cerințelor care se impuneau și să îi stimuleze pe elevi să interacționeze, să participe activ la oră, asumându-și rol efectiv în proiectarea orei de curs.

Creativitatea joacă un rol important în planificarea activităților școlare. În programa școlară sunt menționate de mai multe ori activitățile creative, care sunt menite să stimuleze imaginația elevului și să îl

provoace la comunicare. Interacțiunea cu ceilalți, răspunsul la întrebări din contexte reale, jocul de rol, activitățile în perechi sau în echipă sunt doar câteva dintre activitățile care au ca scop determinarea elevului să se imagineze într-un cadru real, apropiat de zona lui de interes, în care să își valorifice cunoștințele acumulate. Gândirea creativă trebuie să devină o parte integrată a procesului de învățare, deoarece îi ajută pe copii să aibă realizări, să își cultive încrederea în sine, să fie cetățeni responsabili și să contribuie activ la ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Provocările cadrului didactic sunt nesfârșite. De la întocmirea unei proiectări didactice clare și concise, până la crearea unei atmosfere plăcute și prielnice învățării. Toate aceste elemente stau la baza unei ore de curs de succes. Este o responsabilitate imensă, aceea de a face din materia pe care o predăm un mijloc de relaționare cu lumea în care trăim. Așadar, creativitatea trebuie să fie o constantă și în viața noastră, de adulți datori să aducem încântare și satisfacție în sufletele elevilor.

Sărbătorim Ziua Mondială a Educației prin muncă pentru elevii noștri, deși nu ne aflăm la catedră, cu admirație pentru colegii noștri, cu devotament pentru cariera didactică și ceea ce înseamnă să fii profesor, cu respect pentru generațiile trecute și cu încredere și speranță că fiecare dintre noi va mai pune o cărămidă la temelia educației românești.

*La mulți ani,
stimate cadre didactice de pretutindeni!*

Școala ONLINE – avantaje și dezavantaje

*Chitacu Violeta, Profesor pentru învățământ primar
Școala Gimnazială „B. Șt. Delavrancea” Năruja, Vrancea*

*„Tot ceea ce nu avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.”
(Jean Jacques Rousseau)*

Conform filozofului Jean Jacques Rousseau, individul uman acumulează toate abilitățile și deprinderile necesare vieții, precum și modul de a conviețui de la oameni, natură sau lucruri. Avem acces la informația necesară integrării în societate prin explorarea realității, a naturii, a oamenilor, a lucrurilor. Toate acestea le putem face mai ușor dacă ne unim. Prin urmare, psihologia evoluționistă ne învață că omul a fost creat să trăiască în grupuri. De la primii oameni și până în prezent această societate a funcționat și funcționează în grupuri. Suntem ființe sociale și neam asigurat continuitatea speciei prin apartenența la un grup. Educația, la rândul ei, are un impact mai puternic dacă se realizează în grup deoarece elevul are acces la informație aici și acum, poate fi instruit și educat sub atenta supraveghere a educatorului, are acces la exemple de bună practică comportamentală, este stimulat permanent să gândească, să simtă, să trăiască, poate să își facă prieteni și să fie pusă.

Sub alt aspect, secolul XXI ne-a obligat la progres. Era cibernetică a revoluționat tehnologia și comunicarea indivizilor. Au apărut internetul, tehnologia modernă și aplicațiile de socializare. Omul secolului XXI a evoluat, învățând să exploreze spațiul și să economisească timpul, într-un mod virtual. Am devenit avatare și am învățat să trăim în realități virtuale. Situația pandemică din primăvara anului 2020 ne-a arătat că în sistemul de învățământ sunt absolut necesare modificări. S-a recurs la școala de acasă, școala online. Practic, fără să conștientizăm imediat, am fost conduși spre progres.

În primul rând, școala online ne-a îndemnat la evoluție, generațiile actuale fiind adaptate tehnologiei și operând mult mai ușor cu aceste mijloace. Pin urmare, copiii au fost motivați să acceseze mediul virtual, s-au acomodat cu acesta și au putut prelua informația chiar și „de la lucruri”.

Aflați cu toții într-un moment de cotitură, în lipsa unui sistem informatic bine pus la punct, a unei infrastructuri tehnologice decente în multe școli, fără acces gratuit la anumite platforme educaționale, cu resurse didactice limitate, cadrele didactice au fost nevoite să găsească soluții pentru a le asigura elevilor accesul rapid la educație. În timp, platformele educaționale au creionat un nou stil de învățare, un nou mediu, care a venit la pachet cu avantajele și dezavantajele sale.

Dintre **avantajele școlii online** putem aminti:

- facilitarea continuității procesului educativ în condiții de siguranță;
- facilitarea dezvoltării (accelerate) competențelor digitale. Din punctul de vedere al specialistului în educație, aceasta este una dintre cele opt competențe-cheie pentru învățarea pe tot parcursul întregii vieți. Este o competență esențială pentru secolul XXI în activitatea educativă și profesională, oferind acces la informație și autonomie în educație;
- facilitarea comunicării nonverbale. Aceasta este plină de semnificații și atât de necesară copiilor și adolescenților (zâmbet, uimire, întrebare) în timpul activităților școlare. Școala online permite desfășurarea orelor de curs fără mască, astfel încât să putem citi expresiile faciale;
- mobilizarea actorilor implicați în educație pentru achiziția și utilizarea de tehnologie modernă. Aceasta poate fi folosită cu succes în educație pentru motivarea intrinsecă a activității de învățare;
- creșterea interacțiunii în domeniul activităților școlare între părinte și copil pentru o implicare responsabilă în obținerea performanțelor academice;
- creșterea gradului de colaborare și întrajutorare între cadre didactice;
- crearea cadrului organizatoric necesar pentru un management productiv al timpului și al activităților de învățare.

Dintre **dezavantajele școlii online** putem aminti:

- posibilitatea scăzută de socializare a copiilor, fără interacțiune directă, față în față cu profesorii și colegii. Pare puțin ciudat să invocăm acest aspect, după ce observasem în ultimii ani o creștere a interacțiunilor tinerilor în mediul online. Experiența

recentă arată că, totuși, această modalitate de interacțiune are valențe limitate și utilizată exclusiv nu îndeplinește toate funcțiile pe care socializarea față în față le îndeplinește.

- lipsa mijloacelor tehnice adecvate (laptop, tabletă, conexiune la internet și chiar curent electric) și fluctuațiile imprevizibile ale rețelelor de internet. Despre acest aspect s-a discutat deja foarte mult în spațiul public și nu s-au găsit încă soluții pentru toți copiii.
- pregătirea precară a utilizatorilor – profesori și elevi/ părinți pentru activitatea de predare – învățare – evaluare online;
- controlul dificil din partea profesorului asupra activității de învățare a copilului în timpul orei. Spațiul de acasă a devenit foarte aglomerat în condițiile telemuncii și școlii online. În familiile cu mai mulți copii sau cu un spațiu de locuit restrâns acest lucru se resimte puternic.

În concluzie, putem spune că școala online, cu avantajele și dezavantajele sale, a fost o alternativă menită să salveze învățământul într-o situație de criză. E limpede că internetul este util în învățare, că tehnologia este atractivă pentru școlarii mici, iar pentru cei mari poate fi o motivație de a o folosi într-un mod eficient. Cunoștințele digitale asimilate, metodele și bogăția de resurse digitale pot și chiar este de dorit să fie folosite și în continuare la clasă, în măsura în care acestea pot să asigure o completare armonioasă a procesului instructiv – educativ clasic, tradițional.

Școala de acasă nu e doar o enciclopedie, ci și o aventură comună de cunoaștere, de învățare și de traversare în condiții comune!

Atitudinea grupului școlar față de elevii cu dificultăți de integrare

*Prof. inv. primar Toma Georgeta Geta
Școala Gimnazială Nănești, Vrancea*

Am pornit demersul de față de la o realitate petrecută în școala românească și anume aceea că o parte dintre elevi înregistrează probleme de adaptare și integrare atât în clasa pregătitoare cât și la începutul ciclurilor curriculare și nu numai. Considerând că în integrarea socială a copilului un rol de seamă îl joacă grupul școlar, mi-am propus să urmăresc, printr-un experiment psihopedagogic, posibilitatea modificării atitudinii elevilor față de cei care întâmpină dificultăți de integrare.

Obiectivele urmărite:

- depistarea cauzelor care determină dificultățile de integrare în colectivul clasei;
- utilizarea metodelor și procedeele adecvate unei astfel de situații;
- optimizarea relațiilor dintre elevi și cadrul didactic;

Din etapa constatativă am desprins concluzia că, în general, elevii care vin în clasa pregătitoare manifestă deschidere spre grupul aflat în formare-grupul clasei - dar există și elevi mai greu adaptabili, motiv pentru care ei rămân în afara grupului. Pentru a verifica ipoteza enunțată mai sus, am organizat un experiment cu 8 elevi, la trei luni de la începerea anului școlar deoarece am constatat că 2 elevi se adaptează greu la cerințele școlii, iar colegii aveau tendința să-i marginalizeze. Am apelat la o anchetă sociometrică, cerând elevilor să numească cel puțin trei colegi pe care să-i dorească la ziua lor e naștere. Pe baza datelor obținute am dedus clar că 2 elevi care nu sunt preferați de colegi, mai degrabă erau izolați.

În continuare am împărțit clasa în două grupe, astfel încât în fiecare grupă să fie un elev care nu a fost preferat de nici unul dintre colegi. O grupă a fost considerată experimentală, iar cealaltă de control. În următoarele două săptămâni mi-am concentrat atenția asupra grupei de experiment:

- elevului cu statut sociometric scăzut a fost implicat în mod activ împărțind laptele și cornul,;
- i-am lăudat mai mult pentru reușitele la învățătură;
- le-am remarcat și apreciat lucrările la arte vizuale și abilități practice;

- am stimulat relațiile interpersonale dintre elevi prin jocuri și muncă colectivă;

În următoarea săptămână le-am adus 15 obiecte cu rezonanță afectivă diferită: minge, carte, calculator, bicicletă, păpușă, bancă, floare, piatră, mătură, gumă, găleată, băț, cană, tablă, burete. Le-am cerut să-și exprime preferința față de fiecare obiect.

Din statistica întocmită a reieșit că cele mai dorite obiecte au fost: calculatorul, păpușa, bicicleta, mingea. Am asociat numele celor doi elevi cu statut sociometric scăzut, din grupa de experiment, cu numele obiectelor cu cele mai multe aprecieri pozitive.

Constatări: La grupa de experiment 80% dintre elevi au asociat numele obiectelor rezonante cu numele elevilor izolați, iar la grupa de control doar 5% dintre elevi au reușit acest lucru. După efectuarea experimentului am reluat proba inițială, cerând fiecărui elev să scrie pe o foaie numele a cinci colegi pe care i-ar aștepta la ziua lui de naștere. Această operație a fost repetată după o zi de la proba experimentală, după 5 zile și apoi după 10 zile. Din datele obținute, rezultă că numărul interacțiunilor sociale ale școlarului izolat care a făcut parte din grupa experimentală a crescut de peste două ori, în timp ce interacțiunile școlarului izolat din grupa de control s-a menținut aproape ca la început și la 10 zile după experiment. Putem desprinde concluzia că tratamentul experimental constituie cauza modificărilor pozitive survenite. Din datele experimentului privind interacțiunile elevilor izolați reiese că atitudinea celorlalți elevi față de aceștia se poate modifica în urma unui tratament adecvat din partea educatorului.

Semnificația experimentului: Avem nevoie de artă, răbdare și perseverență pentru a crea situații optime în care copiii pot relaționa fără probleme în cadrul unui colectiv. Odată create premisele unei bune socializări se poate spune că succesul interrelaționării afective este asigurat. Iată de ce este necesar să punem accent în activitatea noastră pe aprecierea pozitivă în vederea întăririi comportamentelor dezirabile și a răspunsurilor adecvate ale elevilor. Desigur, primii pași în socializarea copiilor trebuie făcuți de noi, cadrele didactice, care vom avea grijă să-i învățăm să se apropie unii de alții, să-și împartă spațiul de joacă, să facă loc și altora în relațiile lor, să-i accepte și pe semenii lor, indiferent de problemele pe care le au, să fie toleranți și să colaboreze cu alții la îndeplinirea micilor proiecte. Este important să descoperim ceea ce este bun în fiecare copil și să arătăm și altora valoarea fiecăruia. Atitudinile sunt rezultatul învățării, se dobândesc prin educație și experiență personală și pot fi schimbate prin antrenarea voinței.

Profesorul ca mentor: inspirație și impact în formarea viitorului

*Profesor Popescu Tamara-Vasti
Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu” Focșani*

Procesul educativ desfășurat atât în cadrul formal, cât și în context nonformal este o valoare care promovează conștientizarea de către elevi a nevoii de învățare și creează o formă de fericire umană care înseamnă putere. „Numai puterea educației este capabilă de a controla alte puteri pentru ca omul să câștige”². În acest demers, profesorul are un rol bine definit, fiind implicat în formarea de competențe și abilități pe care elevii să le poată valorifica în diferite contexte ale vieții. În paradigma modernă de învățare, accentul s-a mutat de la transmiterea de cunoștințe la formarea de competențe, iar rolul de profesor a fost asociat cu cel de mentor, o sursă de inspirație cu impact puternic asupra copiilor și adolescenților.

S-a observat că adolescenții se schimbă de la o generație la alta, iar profesorul este nevoit să-și adapteze metodele cu scopul de a capta interesul elevilor pentru procesul de învățare și de cunoaștere. Accesul la mijloacele moderne de comunicare și utilizarea internetului au schimbat viziunea elevilor asupra școlii ceea ce a impus o modificare de mentalitate și din partea profesorilor: „Când este vorba de propagarea conținuturilor științei și tehnicii, a culturii în general, calea nu poate fi alta decât cea a decodării abstracțiilor într-un limbaj accesibil celor supuși pregătirii. E clasica dorință a transunerii logicii științei în logică pedagogică, singura în măsură să satisfacă exigențele unei informatizări de tip școlar, adică progresivă și sistematică”³. Cadrul didactic care își asumă rolul de a deveni un partener de comunicare deschis și sincer, care va construi demersul didactic centrat pe dezvoltarea competențelor-cheie, va reuși să transmită informații specifice disciplinei, dar, mai ales, va putea să construiască o relație profesor-elev care să răspundă nevoilor educabililor de a fi înțeleși și îndrumați.

² Brameld Theodore, *Education as power*, (Holt, Rinehart and Winson, NewYork, Londra, 1965), pag.1

³ Cucoș Constantin, (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, (Editura Polirom,2005, București,), pag.21

Societatea contemporană cunoaște o tehnologizare intensă care determină migrarea adolescenților din viață reală în viața virtuală cu efecte negative pe termen lung, evidențiate prin interiorizare, incapacitatea de comunicare, pierderea atenției, lipsa motivației, evadarea într-un pseudo-mediu de viață. De multe ori, se diminuează contactul cu lumea reală și elementele din lumea reală postate în lumea virtuală sunt modificate pentru a răspunde unui tipar promovat de rețelele de socializare și, mai ales, de influenceri. Ca de exemplu, vacanțele, călătoriile, ieșirile cu familia au devenit simple contexte în care se pot realiza cele mai frumoase fotografii, cu telefoane cât mai performante. Din păcate, copiii nu se mai pot bucura de viață, nu au timp să admire un cadru natural, nu pot să fie surprinși de frumusețea unui vârf de munte sau de murmurul valurilor mării. Ajunși într-un asemenea loc, ei caută cu meticulozitate un adult răbdător care „știe să facă poze” ce vor fi supuse ulterior unui lung proces de editare. La final, unele poze se distribuie în mediul online și apoi se monitorizează rapiditatea cu care următorii reacționează la postările lor. Lipsa de reacție a următorilor creează frustrare și neîmplinire. Aș spune că acest stil de viață e un blestem pentru copiii care după terminarea vacanței se întorc la școală pentru învățare. Mai sunt ei capabili să asculte cu interes o lecție în care metodele de predare nu sunt adecvate viziunii lor sau profesorul nu reușește să pătrundă în mediul lor viață? Acum începe adevărata provocare a cadrelor didactice. Lecțiile trebuie transformate în ocazii de învățare care să se intersecteze cu preocupările și interesele lor, iar dacă profesorul renunță la ipostază autoritară de deținător al informației absolute și își asumă un rol de împreună -descoperitor al informațiilor alături de elevi, apelând la instrumentele din lumea lor, șansele de a construi o relație de mentorat reală cu elevii săi cresc foarte mult. Se deschide o ușă prin care se poate pătrunde în sufletul lor de multe ori însingurat și inabordabil.

În activitatea didactică, mai ales în relația care se stabilește între profesor ca mentor și elevii săi, cadrul didactic utilizează metode de cunoaștere a personalității elevilor ca de exemplu, observația, convorbirea sau interviul. Totodată, utilizează diferite metode specifice abordărilor de consiliere și psihoterapie cu scopul de a construi un demers didactic antrenant care să capteze interesul și să dezvolte abilitățile acestora, ca de exemplu ascultarea activă, tehnica reflectării, tehnica asertivă, jocul de rol, autodezvăluirea, jocul de rol, tehnica asertivă, tehnica contractului, asigurarea feedback-ului.

Observația este metoda care presupune urmărirea intenționată și înregistrarea exactă, sistematică a diverselor manifestări comportamentale. Pentru a avea succes observația trebuie să se facă cu un

anumit scop, după un anumit plan, să fie înregistrate cât mai fidel aspectele observate, iar numărul de observații să fie optim.

Convorbirea este o discuție între două persoane, între care există o relație directă, există sinceritate, empatie și au capacități introspective. Tehnica interogativă este folosită în toate tipurile de comunicare și în psihoterapie. Un rol important revine modalităților de adresare a întrebărilor. Profesorul trebuie să știe să adreseze elevilor întrebări scurte, să reformuleze, dacă este cazul, astfel încât să creeze un climat detașat în care elevul să-și deschidă sufletul în fața profesorului pentru a spune ceea ce știe și pentru a-și dezvolta capacitatea de a învăța prin descoperire.

Ascultarea activă reprezintă modul de a înțelege cât mai exact ceea ce ni se spune. Aceasta presupune o secvență de ascultare și una de răspuns, cu scopul stimulării dialogului, dar și a clarificării gândurilor și sentimentelor. Este indicat să fie însoțită de o comunicare nonverbală adecvată, contact vizual, verificarea înțelegerii mesajului, susținerea interlocutorului.

Tehnica reflectării reprezintă una din tehnicile de orientare umanistă. Sunt cunoscute mai multe nivele ale reflectării: reflectarea ca repetare, reflectarea ca reformulare, parafrizarea. În activitatea de mentorat această metodă poate fi folosită pentru stimularea comunicării deschise și autentice între profesorul în ipostaza de mentor și elev.

Jocul de rol este o metodă folosită în consilierea/psihoterapia psihodramatică. Prin utilizarea acestei metode îl implicăm pe participant cu totul: comportamental, cognitiv, afectiv. În activitatea de mentorat această tehnică poate fi utilizată ca o modalitate de achiziționare de noi deprinderi și comportamente, dar și ca mijloc de autocunoaștere.

Tehnica asertivă sau comunicarea asertivă constă în învățarea exprimării deschise și adecvate a gândurilor și sentimentelor. Această metodă poate contribui la o relație mentor-elev eficientă, productivă și de calitate.

Tehnica contractului presupune încheierea unei înțelegeri scrise între două sau mai multe persoane în care se stabilește explicit modul de relaționare, comportamentul fiecărei persoane și consecințele executării acestuia.

Autodezvăluirea este tehnica prin care consilierul se dezvăluie pe sine și se face cunoscut celorlalți. În activitatea de mentorat această tehnică poate duce la modelarea și dezvoltarea profesională a elevilor. Dezvăluirea de informații personale din partea mentorului îi facilitează elevului conturarea unui model de urmat și un exemplu de ajutor pentru dezvoltarea emoțională și intelectuală a acestuia.

Oferirea feedback-ului este modalitatea de măsurare rapidă a eficienței unei activități didactice. În activitatea de mentorat se consideră

ca fiind utilă folosirea feedback-ului descriptiv care face referire la comportamente, la aspecte care pot fi schimbate. Este mai precis, mai practic, nu lezează stima de sine și vizează comportamente care pot fi ameliorate. Activitatea de mentorat este una extrem de complexă. Tocmai de aceea mentorul va juca o serie de roluri conexe: va fi ghid, consilier, motivator, model, îndrumător, evaluator pentru elev. Astfel, pentru ca activitatea mentorului să se desfășoare la standarde superioare acesta are nevoie de o serie de abilități: sociale (de comunicare, muncă în echipă, gestionare a relațiilor, a conflictelor), cognitive (rezolvare de probleme, managementul riscului, luarea deciziilor), emoționale (autocontrol, managementul stresului), comportamentale (managementul timpului). Astfel, se poate vorbi despre o filosofie a mentorului privind procesul educativ: „Dacă dorim să concepem educația ca pe un proces de formare a unor atitudini fundamentale, intelectuale și emoționale față de natură și față de semenii, filosofia ar putea fi definită chiar ca teorie generală a educației”.⁴

Astfel, profesorul care apelează la toate instrumentele metodice și didactice în abordarea elevilor cu scopul de a pătrunde în realitatea interioară a ființei umane va putea fi un mentor care să deschidă orizonturi de formare, să ofere soluții la provocările ce par imposibil de trecut, să creeze trepte în calea dezvoltării elevilor și să fie un factor de progres și o sursă de inspirație autentică pentru tinerele generații.

Bibliografie

1. Theodore, Brameld, *Education as power*, (Holt, Rinehart and Winson, New York, Londra, 1965).
2. Constantin, Cucos (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, (Editura Polirom, 2005, București).
3. John, Dewey, *Democratie et education*, (PUF, Paris, 1990).

⁴ Dewey John, *Democratie et education*, (PUF, Paris, 1990), pag. 409

Evoluția exponențială a Tehnologiei Informației și rolul educației digitale

*Simionescu Florin Radu
pedagog, CSEI "Elena Doamna" Focșani*

Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) a devenit un pilon esențial al societății moderne. Ritmul evoluției tehnologice, comparabil cu o ascensiune exponențială, a schimbat fundamental modul în care trăim, lucrăm, și învățăm. Astăzi, în orice colț de lume, tehnologia ne influențează viața în moduri pe care cu greu ni le puteam imagina acum doar câteva decenii.

Această revoluție digitală are trăsături distinctive. Spre deosebire de revoluțiile anterioare - revoluția industrială sau revoluția informației - tehnologia digitală evoluează la o rată exponențială, dublându-se în capacitate, eficiență sau impact la intervale scurte de timp. Această evoluție se alătură *legilor inovării* care se aliniază la așa numita "Lege a lui Moore", conform căreia capacitatea procesoarelor se dublează aproximativ la fiecare doi ani.

Astăzi, calculatoarele sunt de mii de ori mai rapide și mai puternice decât cele din trecut, iar accesibilitatea dispozitivelor inteligente a transformat lumea într-un spațiu conectat. Toate aceste lucruri au transformat tehnologia dintr-o unealtă abstractă într-o parte integrantă a vieții cotidiene, oferindu-ne soluții instantanee pentru comunicare, educație, entertainment, medicină și chiar și economie.

O trăsătură fundamentală a dezvoltării tehnologice într-un ritm exponențial este faptul că schimbă toate aspectele vieții într-un ritm care depășește adaptabilitatea umană obișnuită. Cu fiecare nou progres în inteligență artificială, realitate augmentată, știința datelor sau robotică, învățăm să folosim noile unelte pentru a ne rezolva problemele mai rapid și mai eficient.

Inteligența artificială este un exemplu remarcabil al modului în care tehnologia evoluează exponențial. Algoritmii de învățare automată au devenit din ce în ce mai puternici, permițându-le calculatoarelor să proceseze cantități masive de date și să facă predicții complexe. De asemenea, domeniul roboticii a avansat, creând roboți care pot interacționa și lucra în medii extrem de variate, de la uzine în fabricile de automobile la spitale și ferme.

Stocarea datelor este un alt element care se dezvoltă rapid. Astăzi avem acces la mai multe date decât oricând în istorie, iar capacitatea de a le stoca este aproape nelimitată. Utilizarea de **cloud computing** face ca informația să fie accesibilă de oriunde, în orice moment, pentru oricine are nevoie de ea. Toate aceste evoluții converg și creează ceea ce numim azi **Transformarea digitală**, o mișcare globală care schimbă economia, societatea și sistemul educațional.

O dată cu evoluția tehnologiei, și piața muncii se află într-o schimbare profundă. Se estimează că meseriile viitorului vor fi legate din ce în ce mai mult de abilități care implică tehnologia informației, inovația și creativitatea. Unele dintre cele mai importante cariere emergente includ: **specialist în inteligență artificială și machine learning, data scientist (specialist în știința datelor), specialist în siguranța cibernetică, dezvoltator de aplicații mobile și web, creator de conținut digital etc.**

Educația este unul dintre domeniile cele mai impactate de revoluția digitală. Învățământul tradițional s-a transformat, profesorii și elevii putând acum accesa o multitudine de resurse digitale, cursuri online și tehnici de învățare interactive.

Tehnologia oferă acces instantaneu la informații din toate colțurile lumii. Elevii pot citi articole, pot urmări clipuri video educative și pot participa la cursuri online care le permit să învețe lucruri noi în ritmul propriu. Platforme precum *Coursera*, *Khan Academy*, și *YouTube* oferă acces la cursuri de calitate, multe dintre ele fiind fără taxă.

Datorită platformelor educaționale digitale, profesorii pot adapta materialele în funcție de nevoile specifice ale elevilor. Inteligența artificială poate ajuta în identificarea dificultăților specifice și poate oferi resurse personalizate care să răspundă acestor nevoi. Astfel, elevii pot învăța într-un ritm propriu, înțelegând și aprofundând informațiile la nivel personal.

Tehnologia permite elevilor și profesorilor să colaboreze cu colegi din întreaga lume, facilitând o înțelegere mai profundă a diversității culturale și sociale. Parteneriatele între școli și proiectele comune online contribuie la îmbogățirea experienței educaționale, creând o lume mai conectată.

Elevii care utilizează tehnologia în școală dobândesc abilități digitale esențiale pentru viitor. Folosirea softurilor de procesare de text, de prelucrare a datelor, de creație vizuală și de codificare, reprezintă fundamentul competențelor necesare pentru a accesa viitoarele cariere. Aplicațiile educaționale interactive pot stimula interesul elevilor pentru învățare. Realitatea augmentată și realitatea virtuală permit crearea unui

mediu de învățare captivant, începând cu vizite virtuale la muzeele lumii și terminând cu simulări complexe care le permit elevilor să exploreze fenomene naturale.

Elevii pot utiliza tehnologia pentru a-și exprima creativitatea în diverse forme, fie că este vorba despre proiecte de design grafic, editare video sau programare de aplicații simple. Acest lucru stimulează imaginația și le oferă un set de competențe care sunt valoroase pe piața muncii.

Tehnologia informației și comunicațiilor este, fără îndoială, un factor transformator în societatea noastră, și va continua să evolueze într-un ritm exponențial. Aceasta aduce cu sine oportunități uriașe pentru educație, pentru piața muncii și pentru bunăstarea generală a societății. Meseriile viitorului vor cere abilități digitale avansate, creativitate și capacitatea de a învăța continuu.

Pentru a ne pregăti elevii pentru un astfel de viitor, trebuie să îmbrățișăm tehnologia în educație, să promovăm utilizarea responsabilă și creativă a acesteia și să ne asigurăm că ei au acces la cele mai bune resurse pentru a-și dezvolta potențialul maxim. Elevii trebuie să fie stimulați să gândească critic, să fie inovatori și să fie pregătiți pentru o lume în care tehnologia va fi prezentă în toate aspectele vieții lor.

Doar printr-o colaborare strânsă între elevi, profesori și tehnologie putem crea o educație relevantă pentru secolul XXI, capabilă să pregătească tinerii pentru provocările și oportunitățile unui viitor digital.

Bibliografie

1. Banabic, Dorel, *Evoluția tehnicii și tehnologiilor de la prima la a patra revoluție industrială și impactul lor social: discurs de recepție în Academia Română*, 26 septembrie 2018, București: [s.n.], 2018.
2. Mirela Lacrimioara, Cosma. (2021). *Utilizarea tehnologiei informației și comunicării de către copiii din România*. Sinteze teoretice. Sociologie Romaneasca. 19. 154-167. 10.33788/sr.19.1.8.
3. Sfetcu, Nicolae. (2024). IT & C, Volumul 3, Numărul 3, Septembrie 2024. *IT & C*. 3. 10.58679/IT23696.
4. Sfetcu, Nicolae. (2022). Supremația tehnologiilor IT&C. *IT & C*. 1. 3-9. 10.58679/it44038.

Învățarea prin joc: Importanța jocului în dezvoltarea emoțională la preșcolari

Prof. Educație Timpurie, Sandu Aurelia

Educația timpurie este o perioadă esențială pentru dezvoltarea copiilor, iar învățarea prin joc devine una dintre cele mai eficiente metode de predare. Prin intermediul jocului, copiii își dezvoltă abilități cognitive, sociale și emoționale, dar și creativitatea și gândirea inovatoare. Creativitatea și inovația în educație joacă un rol crucial în adaptarea metodelor de predare la nevoile generațiilor actuale, stimulând curiozitatea naturală și capacitatea de a găsi soluții noi.

Jocul are un rol esențial în dezvoltarea emoțională a preșcolarilor. Prin joc, copiii își dezvoltă abilități esențiale care îi ajută să înțeleagă și să gestioneze emoțiile. Iată câteva moduri prin care jocul contribuie la dezvoltarea emoțională a preșcolarilor:

Exprimarea Emoțiilor: Jocul oferă copiilor o modalitate sigură și creativă de a-și exprima emoțiile. Fie că este vorba de bucurie, frustrare sau tristețe, copiii pot folosi jocul pentru a-și exterioriza sentimentele într-un mod sănătos.

Dezvoltarea Empatiei: Prin jocuri de rol și interacțiuni cu alți copii, preșcolarii învață să înțeleagă și să simtă emoțiile altora. Acest lucru îi ajută să dezvolte empatia și să construiască relații sociale pozitive.

Rezolvarea Conflictelor: Jocul în grupuri îi învață pe copii cum să gestioneze conflictele și să găsească soluții la problemele care apar. Aceste abilități sunt esențiale pentru dezvoltarea lor emoțională și socială.

Autoreglarea Emoțională: Prin joc, copiii învață să-și controleze emoțiile și să răspundă adecvat în diferite situații. De exemplu, învățarea regulilor unui joc și respectarea lor poate ajuta la dezvoltarea autocontrolului.

Construirea încrederii în sine: Atunci când copiii reușesc să îndeplinească sarcini sau să câștige jocuri, își dezvoltă încrederea în sine și sentimentul de competență. Acest lucru este crucial pentru stima de sine și pentru dezvoltarea unei imagini de sine pozitive.⁶ Explorarea și Înțelegerea Lumii: Jocul le permite copiilor să exploreze și să înțeleagă lumea din jurul lor. Prin jocuri de construcție, de exemplu, ei învață despre cauză și efect, iar prin jocuri de rol, învață despre diferite profesii și situații sociale.

În concluzie, jocul nu este doar o activitate recreativă pentru preșcolari, ci și un instrument vital pentru dezvoltarea lor emoțională și socială. Este

important ca părinții și educatorii să încurajeze și să faciliteze jocul în viața de zi cu zi a copiilor.

Jocuri de Rol:

- **Jocuri de Familie:** Copiii pot juca roluri de membri ai familiei, ceea ce îi ajută să înțeleagă și să exprime emoțiile legate de relațiile familiale.-
Jocuri de Profesii: Prin asumarea rolurilor de doctor, profesor, pompier etc., copiii învață să empatizeze și să înțeleagă diverse perspective.

Jocuri de Construcție:

- **Lego sau Blocuri de Construcție:** Aceste jocuri îi ajută pe copii să își dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor și să își exprime creativitatea, ceea ce contribuie la încrederea în sine.

Jocuri de Societate:- Jocuri de Masă: Jocurile precum „Nu te supăra, frate!” sau „Memory” îi învață pe copii să respecte regulile, să aștepte rândul și să gestioneze emoțiile legate de câștig și pierdere.

Jocuri de Mișcare:- Dans și Muzică: Activitățile de dans și muzică permit copiilor să își exprime emoțiile prin mișcare și să își dezvolte coordonarea.-
Jocuri de Echilibru și Coordonare: Jocuri precum „Șotron” sau „Twister” ajută la dezvoltarea abilităților motorii și la gestionarea emoțiilor legate de succes și eșec.

Jocuri de Grup:

Jocuri de Cooperare: Jocuri în care copiii trebuie să colaboreze pentru a atinge un obiectiv comun, cum ar fi construirea unui turn din blocuri, îi ajută să învețe despre munca în echipă și empatie.

Jocuri de Comunicare: Activități precum „Telefonul fără fir” sau „Ghicește Emoția” îi ajută pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și să înțeleagă mai bine emoțiile celorlalți.

Jocuri de Artă și Creativitate:

Desen și Pictură: Aceste activități permit copiilor să își exprime emoțiile într-un mod vizual și să își dezvolte creativitatea.

Modelaj cu Plastilină: Modelarea cu plastilină sau lut ajută la dezvoltarea abilităților motorii fine și oferă o modalitate de a exprima emoțiile prin creație.

Jocuri de Relaxare:

Yoga pentru Copii: Exercițiile de yoga adaptate pentru copii îi ajută să se relaxeze și să își gestioneze stresul, Mindfulness.

Jocuri de Respirație: Activități simple de respirație, cum ar fi „Respirația Fluturului”, îi ajută pe copii să se calmeze și să își regleze emoțiile.

Aceste jocuri nu doar că fac învățarea mai distractivă, dar și contribuie semnificativ la dezvoltarea emoțională și socială a

preșcolarilor. Este important ca educatorii să includă o varietate de jocuri în programul zilnic pentru a sprijini dezvoltarea holistică a copiilor.

Rolul jocului în dezvoltarea emoțională

Jocul oferă copiilor un mediu sigur în care pot explora și exprima o gamă largă de emoții. De exemplu, jocul de rol permite copiilor să se pună în pielea altora și să experimenteze diverse sentimente, ceea ce le îmbunătățește capacitatea de empatie și înțelegere emoțională.

Reglarea emoțională

Participarea la diferite tipuri de jocuri îi ajută pe copii să învețe cum să-și gestioneze emoțiile. Jocurile structurate, precum cele de echipă, le oferă oportunitatea de a învăța să respecte reguli și să gestioneze frustrarea sau dezamăgirea în mod constructiv

Dezvoltarea abilităților sociale

Prin joc, copiii învață să colaboreze, să negocieze și să rezolve conflicte. Interacțiunile din timpul jocului sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor sociale, care la rândul lor contribuie la sănătatea emoțională. Copiii care se joacă împreună învață să-și exprime nevoile și să înțeleagă nevoile celorlalți, construind relații bazate pe respect și încredere.

Tipuri de joc și impactul lor asupra dezvoltării emoționale

Jocul simbolic

Jocul simbolic, cum ar fi jocul de-a mama și tata, permite copiilor să experimenteze roluri diferite și să înțeleagă mai bine emoțiile și reacțiile celor din jur. Acest tip de joc stimulează creativitatea și contribuie la dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor emoționale.

Jocul fizic

Activitățile fizice, cum ar fi alergatul sau săritul, ajută copiii să elibereze energia și să reducă stresul. Aceste jocuri contribuie la dezvoltarea stimei de sine și a încrederii în propriile capacități, deoarece copiii își dau seama de limitele și potențialul lor fizic și emoțional.

Jocurile de echipă

Jocurile de echipă sunt esențiale pentru învățarea cooperării și a competiției sănătoase. Acestea îi învață pe copii cum să se integreze într-un grup, să își asume responsabilități și să își controleze emoțiile în situații de concurență.

Învățarea prin joc presupune utilizarea activităților ludice pentru a facilita învățarea naturală a copiilor. Jocurile permit explorarea, testarea și înțelegerea conceptelor într-un mod relaxant și interactiv.

Beneficii ale învățării prin joc:

Dezvoltarea abilităților sociale:

Jocurile de grup îi învață pe copii să colaboreze, să împartă și să rezolve conflicte.

Dezvoltarea cognitivă:

Jocurile de tip puzzle sau construcții ajută la dezvoltarea gândirii critice și a rezolvării de probleme.

Dezvoltarea abilităților motorii:

Jocurile care implică activități fizice îmbunătățesc coordonarea și motricitatea fină și grosieră.

Stimularea limbajului și a comunicării

Jocurile de rol, de exemplu, îi ajută pe copii să-și exprime ideile și emoțiile.

1. Creativitate în educația timpurie

Creativitatea este o componentă fundamentală a dezvoltării copilului, iar aceasta poate fi încurajată prin activități care stimulează imaginația și gândirea originală.

Strategii pentru a stimula creativitatea

Jocuri de rol:

Încurajarea copiilor să joace diverse personaje și să creeze scenarii le dezvoltă imaginația și capacitatea de a vedea lucrurile din perspective diferite.

Activități artistice:

Desenul, modelajul, pictura sau construcțiile îi ajută pe copii să exprime idei noi și să experimenteze cu forme și culori.

Probleme deschise:

Întrebările care nu au un singur răspuns corect stimulează gândirea divergentă și creativitatea în găsirea mai multor soluții.

Spații de învățare flexibile:

Crearea unui mediu care să permită copiilor să exploreze și să rearanjeze obiectele în funcție de ideile lor.

2. Inovație în educația timpurie

Inovația în educație înseamnă integrarea unor metode și resurse noi pentru a îmbunătăți procesul de învățare. În educația timpurie, aceasta poate include utilizarea tehnologiei, dar și dezvoltarea unor noi abordări pedagogice.

Exemple de inovație:

Tehnologii interactive: Tabletele, tablele interactive sau aplicațiile educative pot fi folosite pentru a transforma învățarea într-o activitate captivantă și adaptată nevoilor fiecărui copil.

Metode de învățare centrate pe copil: Abordările care pun copilul în centrul procesului de învățare, cum ar fi metoda Montessori, încurajează auto-descoperirea și autonomia.

Proiecte interdisciplinare: Activitățile care combină mai multe domenii (de exemplu, arta și știința) stimulează gândirea creativă și îi ajută pe copii să vadă conexiuni între diferite cunoștințe.

Jocuri digitale: Jocurile educative digitale pot stimula învățarea printr-o interacțiune captivantă, dar controlată.

3. Concluzie

Învățarea prin joc, creativitatea și inovația sunt esențiale pentru a crea un mediu educațional stimulat, care să răspundă nevoilor unice ale copiilor. Un astfel de mediu nu doar că le dezvoltă abilitățile intelectuale, ci le formează și încrederea în sine, curiozitatea și dorința de a explora. Jocul nu este doar o activitate recreativă, ci o componentă esențială a dezvoltării emoționale a copiilor preșcolari. Prin joc, copiii învață să își exprime și să își gestioneze emoțiile, să interacționeze cu ceilalți și să construiască relații pozitive. Înțelegerea importanței jocului și promovarea acestuia în cadrul educațional și familial sunt cruciale pentru asigurarea unei dezvoltări emoționale sănătoase la copiii preșcolari.

Creativitate și inovație în educație

*Prof. învățământ primar Burs Adriana
Scoala Gimnazială „Dimitrie Gusti” Nereju*

Utilitatea folosirii calculatorului este importantă, în primul rând prin multitudinea de informație care poate fi arhivată, cantitatea mare de conținut care poate fi transmis rapid și ieftin, în timp real. În sistemul de învățământ au luat amploare aceste sisteme informatice, acoperind un domeniu mare de auto-instruire, dar nu trebuie să discredităm nici interacțiunea umană folosită în învățare, care devine necesară acestor exprimări ale pedagogiei.

Înovarea pedagogică a școlii semnifică, existența echipamentelor hardware (calculator), a software-ului (programelor) și a capacității de adaptare, de receptare și valorificare în mediul instrucțional.

Softul educațional este un program proiectat pentru a fi folosit în procesul de predare – învățare- evaluare, fiind un mijloc de instruire interactive, care oferă posibilități de individualizare. Este realizat în funcție de anumite cerințe pedagogice (conținut specific, caracteristic ale grupului țintă, obiective comportamentale) și anumite cerințe tehnice (asigurarea unei interacțiuni, a feedback-ului secvențial și a evaluării formative). (Logofătu, 2008)

Distingem două tipuri de aplicații utilizate la clasă:

- Software-ul folosit ca suport pentru activitățile de predare – învățare. În cadrul acestei categorii fac parte materialele de referință ale softului tematic.
- Software-ul educațional propriu-zis. Aceste aplicații sunt elaborate pentru a-i ajuta pe elevi să-și însușească sau să dobândească anumite competențe pentru demonstrații, simulări, experimentări. (Vlădoiu, 2005)

Exemple de activități în care integrăm softurile educaționale:

Aria curriculară: Matematică și științe ale naturii

Disciplina : Matematică

Clasa : pregătitoare

Titlul lecției: Numerele naturale în concentrul 0-31

Tipul lecției: sistematizare de cunoștințe

Obiectivele operaționale:

Pe parcursul și până la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili

O1 să realizeze raportarea cantitate-număr-cifră (să determine numărul corespunzător unei mulțimi de obiecte);

O2 să realizeze raportarea cifră-număr-cantitate (să construiască mulțimi de obiecte pornind de la o cifră dată);

O3 să stabilească locul numărului învățat în șirul numerelor naturale, să precizeze vecinii numărului dat;

O4 să compare numărul învățat cu alte numere naturale;

Exercițiile din soft-urile educaționale sunt prezente într-o formă grafică atractivă cu elemente de animație și sunet. Astfel animația sporește capacitatea individuală a copiilor de a vizualiza în mod corespunzător conceptul însușit. Imaginile permit restructurarea, aceasta fiind mai ușor procesată de sistemul vizual și perceptiv al copiilor, sporind capacitatea acestora de a înțelege fenomene mai dificile. De asemenea, majoritatea exercițiilor încorporează segmente de narațiuni care permit copiilor să-și însușească strategii de lucru adecvate.

Toate aceste exerciții conțin multe elemente de joc care sunt provocatoare, stârnesc curiozitatea, mențin atenția timp îndelungat și dezvoltă fantezia copiilor, oferindu-le în același timp o motivație intrinsecă, deosebit de importantă pentru îmbunătățirea performanței școlare.

Fig. 1 Secvență de lectură din softul educațional

Fig. 2 Cuprinsul softului educațional

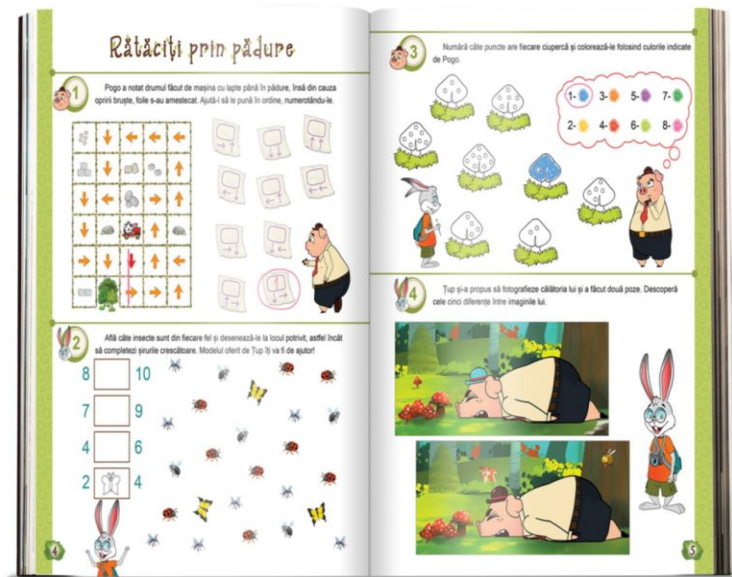

Fig. 3 Exemple de activități

Folosirea calculatorului în activitatea de instruire trebuie să se raporteze la obiectivele operaționale propuse, la caracteristici elevilor/ studenților, la așteptările lor, la nivelul lor de pregătire și dezvoltare în domeniul acesta, precum și în proximitatea domeniului și, foarte important, la conținutul științific pregătit pentru a fi transmis. Calculatorul are un potențial mare de a facilita învățare dar acesta nu este o metodă de învățare, el este un suport care facilitează învățarea (Bocoș, 2013), este un mijloc de învățământ cu ajutorul căruia se exersează o metodologie adecvată.

Trebuie să se aibă în vedere că utilizarea calculatorului nu implică automat și formarea aptitudinilor dorite la elevi/ studenți. Pentru a reuși acest deziderat este nevoie integrarea calculatorului într-o strategie didactică adecvată scopului propus. De multe ori o bogăție de resurse informatice poate ascunde o „sărăcie pedagogică” (Bocoș, 2013).

Efectele educative vor fi produse doar prin integrarea calculatorului într-o strategie didactică motivantă, proiectată de către cadrul didactic.

Bibliografie:

1. Bocoș, M. (2013). *Instruirea interactivă*. Iași : Polirom.
2. Logofătu, M.F. (2008). *Instruire asistată de calculator*. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. Proiectul pentru Învățământul Rural
3. Vladioiu, D. (2005). *Instruire asistată de calculator*. Ministerul Educației și Cercetării. Programul pentru Învățământul rural.

Utilizarea instrumentelor digitale moderne în contabilitate

*Administrator financiar Buscă Mirela
CNU Focșani*

Contabilitatea joacă un rol esențial în funcționarea eficientă a oricărei instituții, inclusiv a unui liceu. În calitate de contabil într-un liceu din România, am avut ocazia să observ cum tehnologia și instrumentele digitale au revoluționat modul în care gestionăm și administrăm finanțele. Această evoluție a îmbunătățit semnificativ procesele de contabilitate, facilitând gestionarea resurselor financiare, monitorizarea bugetelor și raportarea către autorități.

Contabilitatea școlară este o activitate complexă și diversificată, care implică gestionarea bugetului, monitorizarea cheltuielilor și veniturilor, întocmirea documentelor financiare și respectarea legislației fiscale în vigoare.

Înainte de apariția și adoptarea instrumentelor digitale, contabilitatea în cadrul liceelor și altor instituții educaționale era un proces în mare parte manual. Documentele contabile erau întocmite pe hârtie, iar toate datele financiare erau înregistrate și gestionate în registre fizice. Acest lucru presupunea un volum mare de muncă manuală, riscuri ridicate de eroare umană și o capacitate limitată de a accesa și analiza rapid informațiile financiare.

Gestionarea bugetului unui liceu implica o mulțime de sarcini administrative, precum păstrarea evidenței cheltuielilor pentru diverse proiecte, achiziționarea de materiale didactice, gestionarea salariilor profesorilor și personalului auxiliar, precum și raportarea către autoritățile locale. Toate aceste sarcini erau realizate pe baza documentelor scrise de mână sau a fișierelor Excel, iar păstrarea acurateței datelor era o provocare semnificativă.

În plus, în contextul în care legislația fiscală și contabilă din România este complexă și în continuă schimbare, contabilul trebuia să se asigure că toate normele sunt respectate cu strictețe, ceea ce presupunea o monitorizare constantă a modificărilor legislative și adaptarea proceselor contabile în consecință.

O altă limitare a contabilității tradiționale era lipsa unor instrumente de raportare eficiente și rapide. Într-un liceu, raportările financiare sunt necesare pentru diverse părți interesate, cum ar fi autoritățile locale, inspectoratele școlare, directorii de liceu și alte

organisme de control. Contabilitatea tradițională, bazată pe documente fizice și procese manuale, nu oferea întotdeauna o modalitate rapidă și eficientă de a genera aceste rapoarte, ceea ce putea duce la întârzieri și dificultăți în luarea deciziilor administrative.

Cu progresul rapid al tehnologiei digitale și cu adoptarea largă a instrumentelor informatice, contabilitatea a suferit o transformare semnificativă în ultimele două decenii. Acest lucru este valabil și în contextul liceelor din România, unde introducerea instrumentelor digitale a permis o gestionare mai eficientă a resurselor financiare, o reducere a erorilor și o creștere a transparenței.

Instrumentele digitale de contabilitate includ software-uri specializate, aplicații de gestionare a bugetelor și resurselor, soluții de raportare financiară și platforme integrate care permit gestionarea întregului flux financiar al liceului într-un mod unitar și eficient. Aceste instrumente sunt dezvoltate pentru a automatiza procesele repetitive și pentru a oferi o mai mare vizibilitate și control asupra datelor financiare. Unul dintre principalele avantaje ale instrumentelor digitale este automatizarea proceselor contabile. În trecut, contabilitatea însemna multe ore de muncă manuală pentru înregistrarea cheltuielilor, veniturilor și pentru realizarea rapoartelor financiare. Acum, aceste sarcini pot fi automatizate, reducând semnificativ timpul necesar pentru realizarea lor și minimizând riscul de eroare umană.

De exemplu, un software de contabilitate modern permite înregistrarea automată a tranzacțiilor financiare, actualizarea automată a soldurilor conturilor și generarea de rapoarte financiare detaliate în timp real. Acest lucru nu doar că simplifică munca contabilului, ci și asigură că toate datele financiare sunt corecte și actualizate permanent.

Utilizarea instrumentelor digitale reduce semnificativ riscul de eroare umană, care este inherent proceselor manuale. Software-urile de contabilitate moderne permit înregistrarea automată și validarea datelor, ceea ce înseamnă că orice eroare de introducere este detectată și corectată rapid. De asemenea, aceste soluții au funcționalități de verificare automată a conformității cu normele fiscale, asigurând astfel că toate tranzacțiile financiare sunt în conformitate cu legislația în vigoare.

Într-un liceu, unde volumele de date financiare sunt semnificative – inclusiv cheltuieli pentru salarizare, achiziții de materiale didactice, taxe administrative și întreținerea infrastructurii – este esențial ca aceste date să fie exacte și complete. Instrumentele digitale moderne asigură acest lucru prin procese automate de verificare și validare a datelor.

Instrumentele digitale moderne permit accesul la date financiare în orice moment și din orice locație. Acest lucru este esențial pentru

eficiența contabilității într-un liceu, unde deciziile financiare trebuie să fie luate rapid, iar accesul la informații este crucial pentru gestionarea optimă a resurselor.

De exemplu, multe dintre software-urile moderne de contabilitate sunt disponibile în cloud, ceea ce înseamnă că datele financiare sunt stocate într-o bază de date online și pot fi accesate de la distanță. Acest lucru permite contabililor să acceseze și să gestioneze datele financiare chiar și atunci când nu se află fizic la birou, facilitând o mai mare flexibilitate și eficiență în desfășurarea activităților contabile.

Un alt avantaj major al utilizării instrumentelor digitale în contabilitate este capacitatea de a genera rapoarte financiare detaliate și personalizate. Aceste rapoarte pot fi realizate rapid, cu un minim de efort, și oferă o imagine clară și cuprinzătoare a stării financiare a liceului.

De exemplu, un software de contabilitate modern poate genera rapoarte detaliate despre cheltuielile și veniturile unui liceu, despre alocările bugetare pentru diferite departamente sau proiecte educaționale, precum și despre evoluția finanțelor pe parcursul unui an școlar. Aceste rapoarte sunt esențiale pentru luarea deciziilor informate și pentru asigurarea unei gestiuni financiare eficiente.

Instrumentele digitale moderne oferă un nivel mai ridicat de transparență și responsabilitate în gestionarea finanțelor. Prin centralizarea și automatizarea datelor financiare, conducerea liceului, autoritățile locale și alte părți interesate pot avea acces rapid la informațiile financiare necesare pentru evaluarea performanței financiare și pentru luarea deciziilor strategice.

De asemenea, sistemele digitale de contabilitate permit monitorizarea și auditarea mai ușoară a tranzacțiilor financiare, ceea ce reduce riscul de fraudă sau de utilizare necorespunzătoare a fondurilor. Într-o instituție educațională, unde bugetele sunt limitate și alocarea corectă a resurselor este esențială pentru succesul procesului educațional, transparența și responsabilitatea financiară sunt de o importanță capitală.

Legislația fiscală din România este complexă și în continuă schimbare, iar conformitatea cu aceste reglementări este o provocare constantă pentru contabilitatea oricărei instituții. Instrumentele digitale moderne sunt dezvoltate pentru a sprijini contabilitatea în respectarea legislației fiscale, prin actualizarea automată a normelor fiscale și integrarea acestora în procesele contabile.

Acest lucru înseamnă că contabilul poate fi sigur că toate tranzacțiile financiare sunt conforme cu reglementările legale în vigoare, reducând riscul de sancțiuni sau amenzi din partea autorităților fiscale.

Există o gamă largă de instrumente digitale disponibile pentru contabilitatea liceelor, fiecare oferind funcționalități specifice care ajută la îmbunătățirea eficienței și preciziei în gestionarea finanțelor. Iată câteva dintre cele mai utilizate instrumente:

Un software de contabilitate integrat este un sistem complet care permite gestionarea tuturor aspectelor legate de contabilitate și finanțe într-un singur loc. Acesta poate include module pentru gestionarea facturilor, salarizare, inventar, bugetare și raportare financiară. Soluțiile integrate sunt preferate de multe licee datorită capacității lor de a centraliza toate datele financiare și de a oferi o viziune completă asupra situației financiare.

Exemple de astfel de soluții includ programe precum SAGA sau Smart Bill, care sunt larg utilizate în România. Aceste platforme permit gestionarea tuturor tranzacțiilor financiare și generarea de rapoarte detaliate într-un mod eficient și conform cu legislația românească.

Aplicațiile de gestionare a bugetului permit contabililor să monitorizeze alocarea și utilizarea resurselor financiare într-un mod structurat și organizat. Aceste aplicații oferă posibilitatea de a crea bugete pentru diverse departamente sau proiecte educaționale și de a urmări modul în care sunt utilizate fondurile în raport cu bugetul aprobat.

Un astfel de instrument ajută la prevenirea depășirii bugetelor și la optimizarea resurselor disponibile. În plus, aplicațiile de bugetare permit o mai mare vizibilitate asupra fluxurilor financiare și oferă date valoroase pentru luarea deciziilor strategice.

Soluțiile de management al salariilor sunt esențiale pentru contabilitatea unui liceu, având în vedere numărul mare de angajați și diversitatea tipurilor de contracte de muncă. Aceste soluții automatizează procesul de calculare și plata salariilor, asigurând respectarea legislației muncii și a normelor fiscale aplicabile.

Printre funcționalitățile oferite de aceste soluții se numără calcularea automată a contribuțiilor sociale și a impozitelor, generarea fișelor de salariu și gestionarea deducerilor și beneficiilor acordate angajaților.

Platformele de raportare financiară permit contabililor să genereze rapoarte financiare complexe și detaliate, care sunt necesare pentru evaluarea performanței financiare a liceului și pentru raportarea către autorități. Aceste rapoarte includ situații financiare anuale, rapoarte privind cheltuielile pentru diferite proiecte și departamente, precum și rapoarte privind veniturile din surse externe, cum ar fi sponsorizările sau fondurile europene.

Aceste platforme oferă posibilitatea de a personaliza rapoartele în funcție de nevoile liceului și de a exporta datele financiare în diverse formate, cum ar fi Excel sau PDF, pentru a facilita partajarea informațiilor cu diverse părți interesate.

Digitalizarea contabilității a avut un impact semnificativ asupra modului în care liceele din România își gestionează finanțele. Acest proces a permis o îmbunătățire considerabilă a eficienței operaționale, reducând timpul necesar pentru sarcinile administrative și permițând contabililor să se concentreze pe activități cu valoare adăugată, cum ar fi analiza financiară și planificarea bugetară.

Contabilitatea modernă, sprijinită de instrumentele digitale, joacă un rol esențial în funcționarea eficientă și transparentă a unui liceu. Aceasta permite automatizarea proceselor, îmbunătățirea acurateței și oferirea de date în timp real pentru decizii financiare informate. Odată cu adoptarea soluțiilor tehnologice, contabilitatea în liceele din România devine nu doar mai eficientă, ci și mai transparentă și responsabilă, contribuind astfel la un sistem educațional mai performant și sustenabil.

Modernizarea contabilității este o direcție inevitabilă și necesară pentru a face față provocărilor actuale din educație, iar investițiile în tehnologie vor aduce beneficii pe termen lung pentru întregul sistem educațional din România.

